

f 8,95/179 Bfr.

CD-i

Onafhankelijk tijdschrift
over de wereld van CD-i

Asterix
Gallisch
ganzenbord

FILMS • MUZIEK • GAMES • SPECIAL INTEREST • KINDEREN

Thunder in Paradise
Trouble in de Tropen

The Mask
Watje wordt held

Stones in concert
Satisfaction to the Max

**Daar hoorden
zij engelen
zingen...**

AJAX!

SPEEL MEE

**MET IVO NIEHE
IN DE TROS
NATIONALE
SPELLINGWEDSTRIJD**

Gepresenteerd door Ivo Niehe van het TROS televisieprogramma

- Maar liefst 3000 woorden, compleet met uitspraak en uitleg
- Keuze uit vier niveaus, voor de leeftijd van 12 tot 15 jaar (en ouder, want gaat u de uitdaging maar eens aan!)
- Verrassende animaties, onder andere Ivo Junior, full-screen, full-motion (digital video cartridge benodigd)

Digital video cartridge benodigd.

CD-i

Stel je voor: Ivo Niehe komt als gastheer bij je thuis en je bent kandidaat in het TROS televisieprogramma! Met deze CD-i wordt dat allemaal werkelijkheid. Je stopt hem in je CD-i speler en je doet mee met de Nationale Spellingwedstrijd, praat met de vorige winnaars, neemt een kijkje achter de schermen van de show. Kortom, Ivo geeft je een echte VIP-behandeling.

Hartstikke leuk om te doen, en je leert er nog veel van ook.

TROS

Philipscdi.com

PHILIPS

NIEUW OP VIDEO CD

alle produkties betreffen een full screen, HiFi stereo uitgave

(Originele versies, niet ondertiteld.)

THE NINJA MISSION

De onderscheiden, Zweedse wetenschapper, Karl Markov wil terug keren naar het westen, na een verblijf van enkele jaren in Rusland. Hij was overgelopen in 1956, zijn familie en vrienden achterlatend, die er van overtuigd waren dat hij gedood was door een auto ongeluk. Echter, Markov wil alleen terug keren naar Zweden, indien zijn dochter of een oude vriend, Mason, nu een detective werkzaam in Londen, hem daar zal ontmoeten. Mason had tijdens de oorlog samengewerkt met Markov voor de Britse Spionage Dienst. Mason is door de CIA gevraagd te helpen met de terugkeer van Markov naar het Westen, maar er zijn complicaties: Markov heeft gewerkt aan een nieuwe vorm van kernfusie, wat de energievoorziening voor de wereld drastisch zou kunnen veranderen. De CIA en KGB willen beide als eerste deze informatie onderscheppen! De wetenschapper wil deze informatie tegelijk aan het Westen en het Oostblok vrijgeven, zodat er geen machtsconflict kan ontstaan.

Catalogusnr. 00009

DEZE VIDEO CD'S ZIJN AF TE SPELEN OP:

PHILIPS CD-I • PC • CD 32 • 3 DO • APPLE MACINTOSH

(mits uitgerust met een DVC of MPEG extentie)

ANIMAL PROTECTOR

Een dikke mist omhult een klein eiland. Op het eiland is een grote, militaire basis en onderzoekscentrum gestationeerd, bewaakt door een peloton militairen onder leiding van Kolonel Whitelock. Ongeveer 10 wetenschappers verrichten hier biologische experimenten in verschillende laboratoria. Officieel betreft het belangrijke, medische onderzoeken, verricht op dieren; een algemeen geaccepteerde onderzoeksmethode. Echter de toepassing van biologische oorlogsvoering is wat er hier onderzocht wordt! De soldaten die gestationeerd zijn op het eiland, zijn het uitschot van het Amerikaanse leger, om hun plicht voor de natie te vervullen. Dit ondanks de schaamte van de regering omtrend hun vermeende optreden. Onder leiding van Kolonel Whitelock worden er plannen gemaakt voor een allés vernietigende wraak!

Catalogusnr. 00010

VERKRIJGBAAR BIJ DE CD SPECIAALZAAK

In onze brochure staan binnenkort nog meer Video CD's, waaronder actiefilms, klassieke speelfilms en erotische films.

Philipscdi.com

Bel voor meer informatie

Telefoon: 050 - 18 68 95

Telefax : 050 - 18 68 95

Redactioneel

In Wenen werd het feest gemaakt en in Amsterdam werd het gevierd. Ik was in de zeer gelukkige omstandigheid dat ik er zowel in Wenen als Amsterdam bij kon zijn en ik raak er niet over uitgepraat: ik heb het inderdaad nog steeds over de grote successen van Ajax. Oud nieuws, zullen velen onder u denken, dat hebben we nu wel voldoende gevierd. De reden dat ik nog even doorga met feesten ligt in het feit dat de bijzondere verichtingen van Ajax voor het eerst op Video CD zijn gezet. Er is na de finale dag en nacht doorgewerkt om deze disc op tijd af te krijgen en dat is een unicum. Krijgen wij wel eens ruim van te voren een testschijfje toegeworpen, nu lag deze schijf nog warm in de winkel voordat ik mijn Ajax-sjaal weer aan de kapstok kon hangen. Deze maand dachten wij listig te zijn en we hebben voor jullie alle voetballtitels naast elkaar gezet en, gevoed door de laatste American Football ontwikkelingen in de Hollandse klei, ook een nieuwe bundel van drie CD-i's over deze vreemde sport, waarin je beloond wordt voor 'hands'. Rare jongens die Amerikanen. Een ander unicum is The Mask. Een fantastische film over een te gekke groene griezels en ... voorlopig alleen te huur.

Wij lezen elkaar na de vakantie. Veel plezier en tot september!

Sybrand Frietema de Vries

SF

Postbus 3389, 2001 DJ Haarlem, Telefoon redactie: 023-360160 Telefax: 023-359627. **REDACTIE EN MEDEWERKERS:** Sybrand Frietema

de Vries (Hoofdredactie), Foeke Collet, Lennie Pardoel, Klaas Smit (Eindredactie), Wilma Boekel (Secretariaat en Traffic), Boudewijn Büch, Rom Helweg, René Janssen, Rob Smit, Rein van Willigen.

VORMGEVING: Ernst Bernson (Art Director), Carola Hoff, Rob Koetsier, Margo Witte, Joachim Mahn, Dries de Boers. **FOTOGRAFIE:** Hans van Dormolen, Gé Duits.

BOEKHOUDING: Esther Boekel. **UITGEVER:** Wouter Hendrikse. **DIRECTIE:** A.W. Elfers. **ABONNEMENTEN:** CD-i Magazine, Postbus 22855,

1100 DJ Amsterdam Zuid-Oost, Telefoon: 06-8212252 (20 cent per minuut). CD-i Magazine komt 11 maal per jaar uit. Een jaar-abonnement kan op elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij u het abonnement schriftelijk opzegt, uiterlijk twee maanden voor de vervaldatum. **ADVERTENTIES:** Retra PubliciteitsService, Sander Retra, Marlou den

Drijver, Postbus 333, 2040 AH Zandvoort, Telefoon: 02507-18480, Telefax: 02507-16002. Advertenties kunnen zonder opgave van redenen geweigerd worden. **PREPRESS EN DRUK:**

Nederlands Drukkerij Bedrijf, Zoeterwoude. **DISTRIBUTIE NEDERLAND:** BetaPress, Gilze. **DISTRIBUTIE BELGIË:** ImaPress.

CD-i Magazine is een uitgave van het Haarlems Uitgeef Bedrijf BV Zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever mag niets uit deze uitgave op enigerlei wijze worden overgenomen.

INHOUD

VOETBALSPECIAL

De voetballers staan op dit moment niet op de groene grasmat maar liggen op tropische stranden. Er valt echter nog genoeg te genieten op Video CD en CD-i. Ajax Kampioen, The Champions League, WK '94 en American Football; de mooiste momenten op een rijtje. Voetbal, voetbal, voetbal en nog eens football vanaf

Pagina 12

ASTERIX

Met ruim een kwart miljard verkochte albums zijn de kleine Galliër Asterix en zijn onafscheidelijke 'volslanke' vriend Obelix het beroemdste stripduo ter wereld. De eeuwige strijd tegen Ceasar is tegenwoordig interactief en jullie moeten onze helden daarmee een handje helpen vanaf

Pagina 18

SECRET MISSION

Als dubbelspion met geheugenverlies is het leven niet gemakkelijk. Maar wel heel erg interessant en verschrikkelijk spannend. Houd je oren en ogen open, gebruik alle aanwezige hersencellen en geniet van deze schitterende interactieve quest op CD-i. Meld je op

Pagina 24

THUNDER IN PARADISE

Oud Wrestling-kampioen 'Hulk' Hogan bestrijdt tegenwoordig de misdaad vanaf een zwaar bewaarde speedboat. In deze eerste interactieve televisie-serie op CD-i is jullie hulp onontbeerlijk. Sluit je aan bij de stoere mannen en meng je tussen de 'babes in bikini', want er is Trouble in de Tropen op

Pagina 27

CD-I IS KINDERSPEL: ROALD DAHL

Roodkapje in de clinch met de Drie Biggetjes en Sneeuwwitje die weddenschappen afsluit op paardenraces? Sprookjes in een heel nieuw jasje steken is Roald Dahl wel toevertrouwd. Het is een béétje vreemd, maar wel heel leuk. Kijk uit! Een hongerige reuzenkrokodil op

Pagina 34

EYEWITNESS: DE DIERENWERELD

Deze serie Video CD's ontsluit op een prachtige manier de geheimen van de dierenwereld. De Engelsen weten dan ook als geen ander hoe je de natuur in beeld moet brengen. Met schitterende beelden en goed commentaar word je ooggetuige van het leven van haaien, katachtigen, paarden, honden en reptielen. De natuur op z'n mooist op

Pagina 46

MUZIEK: THE STONES EN HENDRIX

We gaan terug in de tijd met oud filmmateriaal van het Flower Power-tijdperk op Video CD. Ofwel: Jimi Hendrix in hogere sferen. The Rolling Stones gaan ook al een tijdje mee, maar we kunnen deze dinosaurïers van de Rock nog altijd live bewonderen. Heb je de concerten in Paradiso en Nijmegen gemist, dan kun je de schade inhalen met de Video CD Live at the Max op

Pagina 52

FILMS: THE MASK

's Wereld's gaafste groene griezel is nu te huur op Video CD. Jim Carrey's rubberen gezicht neemt in deze film vol special effects de meest onmogelijke vormen aan. Ontdek hoe je van een kantoorlulletje verandert in een smooookin' superheld op

Pagina 56

De volgende CD-i Magazine
verschijnt begin september

- BRIEVEN Pagina 6 • NIEUWS Pagina 8 • VOETBAL-SPECIAL EN AJAX Pagina 12 • ASTERIX & OBELIX Pagina 18
- THUMBELINA Pagina 22 • SECRET MISSION Pagina 24 • THUNDER IN PARADISE Pagina 27
- KINGDOM THE FAR REACHES Pagina 32 • CD-i IS KINDERSPEL Pagina 34 • ZOO...EENVOUDIG Pagina 38
- TIPS & TRUCS Pagina 40 • DRIE OP EEN RIJ: LOGISCHE SPELLEN Pagina 43 • EYEWITNESS Pagina 46
- OXFORD DICTIONARY Pagina 49 • LIBRA VAKANTIEFILMS Pagina 50 • MUZIEK Pagina 52 • FILMS Pagina 56
- PROFESSIONEEL Pagina 62 • BUCH Pagina 66

Brieven

Games bespreken

Als zeer enthousiast CD-i-bezitter heb ik een aantal opmerkingen en vragen aan u. CD-i Magazine is werkelijk een prachtig tijdschrift, ga zo door! Maar waarom worden er in het Engelse CD-i Magazine al games besproken die pas over een langere periode verkrijgbaar zijn, en in uw blad niet? Zo zijn in het Engelse blad voor dit jaar onder andere de volgende games besproken: Rise of the Robots, Thunder in Paradise, Micro Machines, NFL Football en Microcosm.

Niels van Eijkelenburg, Scherpenzeel

Tja, schrijven over games die later uitkomen blijft een probleem. Ook wij bespreken in de previews titels die eraan komen, maar we willen de demo-versies wel eerst gezien hebben. Anders kunnen wij je niet vertellen hoe het een en ander eruit ziet! Ook willen we niet te vroeg zijn met onze verhalen, anders moet je zo verschrikkelijk lang wachten voordat het spel in de winkel ligt. En, dat gebeurt ook regelmatig, er zijn ook altijd titels die op het laatste moment toch niet uitkomen, zoals Microcosm. Dus willen we je niet blijmaken met een dooie mus.

Wat de games betreft wordt je op je wenken bediend. Er ligt binnenkort een NFL Football bundel in de winkel, bestaande uit drie CD's. Wij deden alvast een spelletje mee. En alsof dat niet genoeg is krijg je deze maand maar liefst vijf pagina's Thunder in Paradise om je oren. Blader snel door. Als previews hebben we Secret Mission en Kingdom, the Far Reaches. Tevreden?

Verknipte Manga

Ik heb sinds kort een CD-i-speler en gebruik hem vooral voor mijn grote hobby: het kijken van films. Ik wilde graag reageren op het artikel over Mangafilms in het mei-nummer van CD-i Magazine. Ik heb reeds vier Mangafilms gekocht: Macross II, The Gigolo Dochinpira, The return of the Overfiend I en Black Magic M-66. Het gaat hier om Engelse versies die Nederlands ondertiteld zijn. Helaas moet ik zeggen dat de kwaliteit niet al te best is; de beelden zijn wat vaag in kleur en overgang. Verder lijkt het of er veel in de films geknipt is, maar dat is niet verwonderlijk als deze zijn overgenomen van een Engelse uitgever. In Engeland zijn ze immers wat strenger.

Ik hoop dat de kwaliteit van de nog uit te komen Manga's beter is en volgende keer het origineel uit Japan gebruikt en bewerkt wordt. Alleen al vanwege de Japanse stemmen.

Peter Knubben, Eindhoven

Ook wij hopen dat de Animefilms in de toekomst zo origineel mogelijk op Video CD verschijnen. Het is inderdaad het mooist om de pure Japanse versie te hebben, waarbij alleen Nederlandse ondertiteling is toegevoegd. Bij deze sluiten wij ons ook aan bij je wens voor betere kwaliteit, we weten dat dat op Video CD voldoende mogelijk is. En knippen? Dat zou volgens ons verboden moeten worden, maar helaas hebben wij het nog niet voor het zeggen. Tot slot viel ons op dat Akira in jouw Mangacollectie ont-

Brieven

breekt. We hopen dat je snel de pure versie in handen weet te krijgen, want dit meesterwerk mag eigenlijk niet ontbreken. Deze animatiefilm betekende de doorbraak van Manga en staat vooralsnog ongenaakbaar aan de top. En in het Japans. Hai!

Leve CD-i

Sinds 1993 ben ik in het bezit van een CD-i-speler. Ik vind het een fantastisch systeem. Beter dan CD-ROM waarbij inderdaad de regel geldt: 'CD-i is plug and play, CD-ROM is plug en pray'. Vanaf het begin verzamel ik veel informatie en ik heb enkele vragen over releases.

Maurice de Jong, Leidschendam

We hebben je lijstje met vragen niet afgebeeld, want op de meeste moeten we je het antwoord schuldig blijven omdat wij ook vaak niet precies weten wanneer de games gaan uitkomen. Zoals je weet wil het een en ander ook nog wel eens vertraging oplopen. Gelukkig kunnen we je in dit CD-i Magazine wel verblijden met previews van het schitterende bordspel Asterix en de knappe adventures Secret Mission en Kingdom, the Far Reaches.

Tja, en wat het CD-i en CD-ROM gebeuren betreft zijn we natuurlijk heel blij dat je tevreden bent met jouw CD-i-speler. Kennelijk heb je met CD-ROM minder goede ervaringen, maar er zullen ook genoeg mensen zijn die CD-ROM je-van-het vinden. Voor spelletjes met stukjes video erin en films is het grote televisiescherm natuurlijk wel een stuk spectaculairder dan het computerscherm.

Phantom of the Opera

Wij vinden uw CD-i-blad perfect in elkaar gezet, onze complimenten en ga zo door. Met deze brief wilden wij u ook wat vragen. Wij zijn al twee keer naar The Phantom of the Opera geweest in het Circus Theater in Den Haag. Misschien is het een goed idee om deze prachtige musical op CD-i te zetten, het lijkt ons voor vele mensen een groot succes.

H.J. van Gorselen en R. Tillema, Den Haag.

Bedankt voor jullie opbeurende woorden over ons blad. Als jullie tevreden zijn, zijn wij het ook. Bij deze sturen wij jullie oproep voor Phantom of the Opera op CD-i de wijde wereld in. Met een beetje geluk is er iemand die ook 'Phan' is en aan de slag gaat. Als jullie naast musicals ook van opera houden, is Opera Imaginaire misschien een aanrader. Prachtige animatiefilmpjes op schitterende muziek. Zie CD-i Magazine nummer 6.

De redactie ontvangt veel lezersbrieven. Daar zijn we blij mee. Door die hoeveelheid is het helaas niet mogelijk alle brieven te publiceren. Onze games-redactie probeert aan de hand van vragen en tips antwoorden te geven op veelgestelde vragen. Vragen of opmerkingen over de abonnementen kunnen gesteld worden aan de abonnementenregistratie; adres en telefoonnummer zijn voorin het blad te vinden. De redactie behoudt zich het recht voor brieven te selecteren en te redigeren. Blijf schrijven!

NIEUWS

Beregoed!

In Ouwehands Dierenpark is sinds kort de CD-i De beer is los! te bewonderen. Ter gelegenheid van de officiële opening van het Berenbos op 16 juni aldaar, heeft Image & Imagination, Amsterdam de opdracht gekregen van Stichting Berenbos Rhenen een CD-i te maken waarmee niet alleen alle bezienswaardigheden in het Berenbos aan te klikken zijn, maar ook achtergrond-informatie omtrent de beer in het algemeen te verkrijgen is.

Vrijdag 16 juni werd de CD-i tegelijkertijd met de opening van het Berenbos gepresenteerd. Het bos is eigenlijk al een jaar open en heeft al een hoop bezoekers gehad. Er is echter genoeg te vieren want onlangs werd het bos uitgebreid met een labyrint en twee CD-i-zuilen, midden in het Berenbos. Bezoekers kunnen vanaf nu, omringd door echte beren, allerlei wetenswaardigheden opvragen met deze beren-CD-i.

Opvang voor kermisberen

In het hoofdmenu is uit verschillende plaatjes te kiezen. Je kunt verzorgers en onderzoekers hun verhaal laten vertellen, maar je kunt ook quizvragen beantwoorden. Met het ABC roep je een aantal regels op die met een bereklauwtje aan te klikken zijn, waarmee zesendertig onderwerpen op te roepen zijn. Bijvoorbeeld 'Foto's maken van beren'. We krijgen hier te zien hoe het niet moet. Er zijn namelijk nog veel te veel landen waarin de beer als attractie gebruikt wordt en de toerist geld moet betalen om de gemuilkorfde beer te mogen fotograferen. Soms danst de beer zelfs. Op een andere plek in het bos hoor je hoe een beer dat meestal geleerd heeft. Die beer is namelijk iedere keer wanneer hij niet wilde dansen op een

Beer stapt op weegschaal

gloeiende plaat geduwd. Vreselijk natuurlijk. In het Berenbos leven nu beren die zo'n afschuwelijke geschiedenis achter de rug hebben. Er is ook voor een wat vrolijker onderwerp te kiezen zoals voor 'Gewicht van de beren' want daar hebben ze in Ouwehands Dierenpark een heel leuke oplossing voor gevonden. Wanneer de beer namelijk uit de tunnel onder de bezoekersgang komt staat hij gelijk op een weegschaal. Zo kan de gezondheid van alle beren nauwkeurig in de gaten gehouden worden.

Voor jong en oud

Het interactief ontwerp van De beer is los! is van Pier Tholen. In het Berenbos vertelde hij iets meer over het idee achter de CD-i: 'We hebben bewust geprobeerd het voor jong en oud interessant te maken. We hebben niet gekozen voor lange verhalen maar voor korte, krachtige video-items. De toon van

Peter van der Eyk, hoofd dierenverzorging

NIEUWS

de teksten kun je het best vergelijken met die van het jeugd-journaal. Het is de bedoeling dit programma enkele maanden te laten draaien om de reacties af te wachten. Daarna maken wij zo snel mogelijk een versie die in de winkel te koop is.'

We moeten dus nog even wachten voordat we deze CD-i kunnen kopen, maar ondertussen is een bezoek aan het Berenbos een goed idee. Omdat er nog veel te veel beren misbruikt worden probeert de Stichting Berenbos Rhenen nog meer Berenbossen te realiseren in Europa. Het is ook mogelijk voor f35,- per jaar donateur te worden. Hiermee steun je niet alleen de stichting, maar krijg je vier maal per jaar de Berekrant toegestuurd en ontvang je gratis toegangsbewijzen voor de Knuffelberendagen die elk jaar georganiseerd worden. Het bedrag kan overgemaakt worden naar nr. 70.70.70.945 van de VSB Bank te Utrecht of op giro 85.860 onder vermelding van 'donateur Stichting Berenbos'. Het adres is Ouwehands Dierenpark, Grebbeweg 111 te Rhenen, tel. 08376-19110.

Allochtonen leren sneller met CD-i

Uit een proefproject met allochtonen die een cursus Nederlands op CD-i volgen, blijkt nu al dat ze veel sneller Nederlands leren dan cursisten die de 'traditionele' opleiding volgen. Ze verwerken de leerstof makkelijker en bezoeken de lessen trouwer dan de 'traditionele' cursisten. In de nieuw ingerichte lesruimte staan twintig werkstations met CD-i-spelers opgesteld en in het midden kan de docent iedere cursist met zijn eigen CD-i-speler in de gaten houden. Men is er vanuit gegaan dat iedereen tegenwoordig een televisie kent en dat de afstandsbediening van een CD-i-speler de meest laag-drempelige toegang is tot het leren met nieuwe media. Voor CD-ROM moet men namelijk kennis maken met de computer en dit vereist meer kennis dan de simpele bediening van een CD-i-speler.

De taal cursus heeft de naam 'De Taal Meester' gekregen en bestaat uit vier CD-i's. Het programma is ontwikkeld door Start-opleidingen in samenwerking met Philips Interactive Media Systems. Hoofddoel van de leerstof is dat allochtonen in korte tijd de basis van de Nederlandse taal leren. Met deze basis moeten zij zich kunnen redden in het dagelijks leven: bij het boodschappen doen, op het postkantoor of bij de bank, bij het zoeken van werk of een opleiding en in het omgaan met Nederlanders.

Wike Swart, waarnemend directeur van de Stichting Volwassen Educatie Flevoleert, waar het project wordt gehouden, is enthousiast over de nieuwe methode. Binnenkort neemt men een 'vergelijkende test' af, waarmee de CD-i-groep met de traditionele groep vergeleken zal worden. Zij ziet die test met alle vertrouwen tegemoet. Haar collega, Peter Zwartz, projectleider Nieuwe Media bij Flevoleert, is een van de drie docenten die de CD-i-groep bege-

De nieuwe CD-i-lesruimte voor allochtonen

NIEUWS

leidt. Hij prijst met name de spreekvaardigheid van de leerlingen en noemt CD-i een waardevol instrument. Hij wijst er echter wel op dat de docent altijd ter ondersteuning nodig zal blijven, met name bij het oefenen van de juiste uitspraak.

Ook John Jägers, projectleider CD-i van Start opleidingen, is zeer enthousiast over 'De Taal Meester'. Hij vertelde meer over de CITO-toets die de twee groepen zullen gaan doen. Men gaat de CD-i-groep na tien weken op hetzelfde niveau testen als de traditionele groep, maar die hebben dan al twintig weken lessen gevolgd. De verwachting is dat beide groepen ongeveer even goed zullen scoren. De positieve resultaten tot nu toe hebben er nu al toe geleid dat Start-opleidingen zich meer gaat inzetten voor Multi Media leercentra. Bij John Jägers kunt u terecht voor informatie over 'De Taal Meester' tel. 073-441700. Voor algemene informatie over Start kunt u bellen 01820-63377. De Stichting Volwassen Educatie Flevoleert in Lelystad is te bereiken onder nummer 03200-34040.

Tatjana heeft primeur met Video CD-single

Na de CD-i van Tatjana is er nu ook een goedkope Video CD-single aan te schaffen waar alleen de twee clips op staan, namelijk 'Don't you want me baby' en 'Tutturuttupara'. Bijzonder is dat dit een echte Video CD-single is en dat-ie geprijsd is als een single. Deze Video CD is ook afspeelbaar op de meeste audio CD-spelers. Het is te hopen dat meer singles snel worden uitgerust met zo'n video-clip.

Geruchten over nieuwe CD-i's

Muziek: In twee jaar heeft de Ierse groep The Cranberries zes miljoen platen verkocht. Aanleiding genoeg om iets heel bijzonders te maken, namelijk 'Doors and Windows', een CD-i die alles kan. Of en wanneer deze CD uitkomt is nog niet bekend.

De disc kan in de audio-speler, in de CD-ROM-drive van zowel een Apple-computer (Mac) als een computer die met Windows werkt en natuurlijk ook in de CD-i-speler. Je hebt wel een Digital Video Cartridge nodig. Op deze

interactieve EP, bezoek je The Cranberries achter de schermen. Je ziet ze in hun zitkamer, in het café, en je hoort ze natuurlijk die prachtige hits spelen. De beelden zijn speciaal voor deze CD-i ontworpen. Meer weten we op dit moment nog niet, maar we houden ze in de gaten.

CD-i in Azië

Philips Media zal in de nabije toekomst de CD-i (en de bijbehorende software) gaan introduceren in de regio Azië Pacific. In dit gebied liggen onder andere Nieuw Zeeland, Australië, India, China, Thailand, Taiwan, Singapore, Indonesië, de Filipijnen en andere belangrijke 'groei-economieën'.

Het CD-i-systeem werd in 1991 gelanceerd in de Verenigde Staten, terwijl midden 1992 Europa aan de beurt was. De Azië Pacific-regio is de volgende stap naar de wereldwijde verspreiding van CD-i. Het totaal aantal verkochte CD-i-spelers lag begin 1995 op 1 miljoen exemplaren.

Overzicht van de Engelse top 10

per 10 juni 1995

GALLUP WEEKLY REPORT

Deze week	Vorige week	Titel
1	1	Chaos Control
2	6	Palm Springs Open
3	4	Lemmings
4	-	The Apprentice
5	5	Little Devil
6	8	Voyeur
7	7	Burn:Cycle
8	9	Mad Dog McCree
9	2	Striker Pro
10	10	The 7th Guest

© Elspa 1995

(ingezonden mededeling)

GOLD CLUB PAGINA

Werf een nieuw Gold Club-lid en verdien een Karaoke Soundmixer!

Karaoke bij u thuis

Met de Philips Karaoke Soundmixer maakt u van ieder gezellig avondje een denderend feest.

Iedereen kan meedoen: de tekst verschijnt op het TV-scherm, de muziek komt uit uw stereo-installatie. Het enige dat u daarnaast nog hoeft te doen, is de karaoke-mixer op uw CD-i-speler aan te sluiten en de microfoon ter hand te nemen. Bij u thuis, maar ook op bruiloften, kinderfeestjes, personeelsfeestjes of clubavonden. De Philips Karaoke Soundmixer heeft alle functies in één: het is een microfoon-mengversterker, hij kan aangesloten worden op elke CD-i-speler en audioversterker, hij heeft een regelbare echo en er kunnen drie microfoons op aangesloten worden. Er is inmiddels een ruime keuze uit karaoke-titels op CD-i verschenen, variërend van de bekendste Nederlandse meezingers tot de meest romantische internationale love duets.

Gold Club-leden die voor 15 augustus een nieuw Gold Club-lid werven, krijgen een fantastische Karaoke Soundmixer met microfoon kado of een CD-i-titel naar keuze uit de Philips Media Titelcatalogus*. U krijgt het gekozen kado gratis thuisgestuurd. Het nieuwe Gold Club-lid ontvangt het Gold Club welkomstpakket (Compton's Interactive Encyclopedia, een 26-delige encyclopedie op één disc) en kan vanaf dat moment gebruik maken van de vele aantrekkelijke voordelen van het lidmaatschap.

Hoe profiteert u van deze unieke aanbieding? Allereerst overtuigt u iemand dat de aanschaf van een Philips CD-i-speler de beste keus is. Begin juli ontvangen alle Gold Club-leden een persoonlijke brief met daarbij een antwoordkaart. Vul op deze kaart de gegevens in van het door u geworven nieuwe lid en geef aan welk kado u wilt. Stuur deze antwoordkaart samen met de aanmeldingskaart van het aspirant Gold Club-lid (te vinden in de doos van de CD-i-speler) in een envelop op naar Philips.

Wacht niet en maak iemand anders lid van de meest interactieve club van Nederland, de Gold Club!

Deze actie loopt tot en met 15 augustus. Niet geldig in combinatie met andere aanbiedingen.

*m.u.v. Mad Dog McCree met Peacekeeper Gun

PHILIPS

Philipscdi.com

Voetbal, voetbal, voetbal en nog eens football

Het is zomer en de rust op de voetbalvelden is voor even weergekeerd. Tijd om terug te blikken naar wat er het afgelopen jaar op de grasvelden is gebeurd. Ajax veegde de vloer aan met verschillende Europese topteams en won op sublieme wijze de Champions League. Het Nederlands elftal vocht zich naar de kwartfinale van het WK voetbal, waar het pijnlijk zijn meerdere moest erkennen in de latere winnaars; de Braziliaanse wonderkindjes onder aanvoering van enfant terrible Romario. Er viel in ieder geval genoeg te genieten en natuurlijk verschijnt al dit moois op CD-i en Video CD. Als toetje voegen we de Amerikaanse versie van het populaire balspelletje toe. Dus zak achterover en geniet van voetbal, voetbal, voetbal en nog eens football.

De grote oren zijn binnen

Matchwinner Patrick Kluivert over zijn doelpunt: 'Toen mocht ik erin. Tja, dan probeer je een doelpuntje mee te pikken.'

Het is december 1995, zondagavond. Ik heb vanmorgen mijn wekelijkse potje voetbal verloren en heb zo'n spierpijn dat ik niet meer van de bank af kom. Ajax heeft net op een bevroren veld gelijk gespeeld tegen FC Groningen. Kluivert speelde niet, als gevolg van een verkoudheid. Ik heb betere zondagavonden gekend. Ik pak de Video CD Ajax Kampioen uit de kast en ineens ziet de wereld er een stuk zonniger uit. Ajax zet Hayduk Split opzij, verspert AEK Athene de weg, veegt een wanhopig Bayern München met 5-2 van de grasmat en weet drie keer in één seizoen van AC Milan te winnen. Kluivert is niet verkouden, maar scoort vijf minuten voor de tijd in een Europacup-finale het doelpunt van zijn nog prille carrière.

Na het fluitsignaal huilt hij samen met Seedorf even uit, terwijl Rijkaard nog nooit in zijn fantastische carrière zo blij is geweest en dit voor de hele wereld openlijk uit. Als uitsmijter dompel ik me nog even onder in de hulding om vervolgens geheel voldaan het bed op te zoeken. Een mooi vooruitzicht.

Foeke Collet

Louis van Gaal over zijn karatesprong: 'Het was toch gevaarlijk spel?'

Nuchtere Hollanders?

De huldiging van Ajax als Europees kampioen zullen we niet snel vergeten. Honderdduizend mensen gingen volledig uit hun dak toen Louis van Gaal op het museumplein lachend zijn karatesprong herhaalde en de Amsterdamse lefgozertjes arm in arm over het podium hosten. De rondvaart door de Amsterdamse grachten lokte maar liefst een kwart miljoen Hollanders uit hun schulp. De taferelen in onze hoofdstad maakten in ieder geval één ding duidelijk: er zijn een heleboel voetbalfans in Nederland en we zijn lang niet zo nuchter als de buitenwereld ons wil doen geloven. Maar ja, who the .... is de buitenwereld? Heel Nederland is immers even Ajax-fan.

Voetbalfeest

Ik kan de beelden urenlang bekijken. De 18-jarige Kluivert met een enorme rood-witte hoed, de schoenen aan zijn handen, dansend op een rondvaartboot. De altijd nuchtere Blind die drie uur lang schreeuwend het publiek langs de grachten aanmoedigt. Twee swingende Nigerianen, een stel uitgelaten Amsterdammers en een Fin die er in de Champions League maar liefst zes inschoot, en die - al is het rond de 25 graden - met Ajax-sjaal om zijn hoofd en Ajax-pet eroverheen uit z'n dak gaat. Dat is nou genieten. Hadden we niet allemaal de neiging Tom Egberts een duwtje richting gracht te geven om ongestoord te kunnen genieten van de beelden, de blijdschap en dit schitterende voetbalfeest?

Zegetocht op Video CD

De ontlading bij de spelers en het feest in heel Nederland hebben hun plek in de voetbalgeschiedenis veroverd. Aan de basis van dit alles stond echter iets nog mooiers. Voordat de champagnekurken tegen het plafond knalden, zette het jongste Europese topteam een serie wedstrijden op de mat die de echte voetballiefhebber intens tevreden aan de televisie kluisterde. Alle teams lieten voetbal van de bovenste plank zien, maar de Ajaxieden toonden hoe het spelletje echt gespeeld moet worden, en hoe met aantrekkelijk spel het hoogste resultaat gehaald kan worden. Ofwel: ik kan er geen genoeg van krijgen. De Video CD Ajax Kampioen volgt de gehele zegetocht van het team in de Champions League tot en met de massale huldiging in Amsterdam.

De wedstrijden

Dat is nou het grote voordeel van Ajax-voetbal. We weten intussen allemaal hoe het Champions League-avontuur is afgelopen, maar het blijft vanaf de eerste wedstrijden een genot om de Amsterdamse balgoochelaars aan het werk te zien. Sterker nog: de verrassende 2-0 start thuis tegen AC Milan en de superieure herhaling in Italië krijgen een extra dimensie als je weet dat Baresi en de zijnen het ergste nog niet eens hebben gehad. De andere voorrondes tegen Casino Salzburg en AEK Athene mogen we natuurlijk niet missen, maar zijn iets minder van belang. Bij de kwart- en halve finale tegen respectievelijk Hajduk Split en Bayern München is het gevoel weer helemaal terug. Vooral de 5-2 voetballes in eigen huis tegen Bayern laat doelpunten zien die gewoon te mooi voor woorden zijn. Voorzet Overmars van links, overstapje Litmanen en George die hem met buitenkant rechts in het bovennet knalt? Zelfs in het boekje zijn ze niet zo mooi. En vijf minuten voor rust op 1-1 staan en één minuut na rust de 4-1 inschieten? Ik kan er honderd keer naar kijken.

Meer dan voetbal

Naast schitterende voetbalbeelden, die overigens erg goed geëncodeerd zijn, is er op Ajax Kampioen nog veel meer te zien. De Video CD volgt de Ajaxieden op de trainingen en in de kleedkamer en geeft voor- en nabeschouwingen van de spelers en Van Gaal.

Van Gaal voor de finale:

'Ik hoop natuurlijk dat we winnen, en mooi spel is meegenomen, maar ik wil ook wel eens één keer winnen zonder mooi spel.'

Gespannen Ajaxieden in pak voor de wedstrijd, opgeluchte en nuchtere commentaren na de wedstrijd, de bus- en vliegzeizen en natuurlijk lallende en brallende supporters met en zonder kaartje. En, zoals eerder gezegd, het uitgebreide partijtje na afloop.

Aanvoerder Danny Blind op de boot in de Amsterdamse grachten: 'Joehoe, Joehoe .... Yeeeeeaaaaah'

De grote oren

De kroon op het werk was natuurlijk het sluitstuk in Wenen en gelukkig is het met de eindstand in je achterhoofd iets relaxter kijken dan op 24 mei. Simone met z'n enge snelle witte schoentjes, het ervaren Milan dat de broekies uit Amsterdam de eerste helft vastzet. Ik was er toen niet gerust op, maar nu is het de hele tijd genieten en geduldig wachten op de 86-ste minuut. Tot die tijd heb ik al drie keer de karatesprong van Van Gaal herhaald (let op de bewonderende blik van Capelo langs de lijn) en zie ik Ajax steeds sterker worden. En dan is het zover: Rijkaard (wie anders) speelt Kluivert aan en dreigt met een één-tweetje, de 18-jarige gaat alleen door, ziet de bal net worden weggetikt door een Italiaans bijtertje, maar weet er als echte goaltjesdief net de teen tegen te krijgen. Rossi plat op de buik en de bal waar-ie hoort; in het netje. Blind krijgt de 2-0 nog op z'n schoen, maar mist. Who cares?

Dan volgt voor mij het mooiste stukje van de Video CD. Frank Rijkaard vliegt in de 93-ste minuut bijna de scheidsrechter aan omdat hij niet affluit. Een halve minuut later is het zover: Ajax heeft de beker met de grote oren in zijn bezit. De ontlading is meer dan indrukwekkend.

Litmanen over de zegetocht: 'Dit geloven ze in Finland nooit'.

De tranen van Kluivert en Seedorf, de gebalde vuisten en omhelzingen van de andere spelers, maar vooral een uitzinnige Rijkaard die met opengesperde handen en schreeuwend van vreugde over het veld struint. Ajax is kampioen van Europa, het perfecte einde van een schitterende carrière.

De Europese speeltuin

De topclubs in beeld

Natuurlijk zijn we een beetje chauvinistisch en komt AFC Ajax ook op deze CD-i uitgebreid aan bod. Het resultaat was er dan ook naar. Maar op de UEFA Champions League CD-i, die eind deze zomer uitkomt, is er ook aandacht voor de andere Europese topteams en hun vedetten. Via een uitgebreide database is er tevens een duik in de geschiedenis en ook de vooruitblik op het komende seizoen ontbreekt niet.

The f-word

Op het Museumplein verrasten tienduizenden supporters in samenzang met de hele Ajax-clan de wereld met een feestlied, waarin niet alleen het schokkende 'f-word' zeer regelmatig voorkwam, maar waarin de slachtoffers van Ajax couplet na couplet als onbetekende clubjes werden aangeduid. Maar ja, de beste van Europa ben je niet elke dag en dat mag je best even laten weten, toch? Met de beker onder je arm is een beetje provoceren toegestaan. Objectief gezien (mij is het tijdens de wedstrijden nooit gelukt) betekent dit echter te weinig eer voor de Europese topclubs en de prestatie van Ajax zelf. Barcelona, Milan, Bayern, Marseille, Manchester; je kunt het toch nauwelijks startende polderclubjes noemen.

Het blijft dan ook elke keer een genot de kanjers van Europa tegen elkaar te zien spelen. Koeman lanceert zijn laatste vrije trappen voor Barcelona en Champions League-topscorer Weah slingert zich langs de beste verdedigers ter wereld in een poging Marseille naar de finale te schieten. Het is bekend dat beide clubs het niet redden, maar de wedstrijden blijven meer dan de moeite waard. Tussen de WK's en de EK's in, blijft de Europese speeltuin immers het mooist.

Database geschiedenis

The UEFA Champions League in zijn huidige vorm ging in 1992 van start. De 'CD-i to come', zoals de preview die ik heb bekeken zo mooi meldde, gaat echter veel verder terug. De CD-i gaat een omvangrijke database bevatten met feiten en documentatie van alle clubs die sinds 1956 in de finales van het Europese bekertoernooi schitterden. Real Madrid in de jaren '50, Benfica en Manchester United in de '60, Ajax en Bayern München in de jaren '70 en Liverpool en AC Milan in de jaren '80. In de edities van de afgelopen vijf jaar spelen Milan, Barcelona, Olympique Marseille en Ajax de hoofdrollen. En wist PSV ook niet een keer de beker mee naar Eindhoven te nemen? De huidige Amsterdamse zegereeks dringt andere Nederlandse successen even naar de achtergrond, maar met deze CD-i heeft u alle feiten uit het verleden in een mum van tijd weer boven tafel.

Wie namen in het Ajax van de jaren '70 de doelpunten voor hun rekening en hoe belangrijk was de Nederlandse inbreng voor de successen van AC Milan? De Champions League CD-i zal een schat aan voetbalinformatie bevatten. Een interactief naslagwerk met beel-

den, doelpunten, teams, spelers, uitslagen en nog veel meer. De informatie wordt ondersteund met schitterende high digital video-beelden vanaf de finale van 1992 en natuurlijk ontbreken ook de zwart/witjes uit de geschiedenis niet. Tevens worden de topspelers in de schijnwerpers gezet, wat beslist prachtige toverkunsten met een bal zal opleveren.

Seizoen '95/'96

Naast een terugblik op wat er vanaf 1956 op Europees Bekervoetbalgebied is gebeurd ontbreekt ook een vooruitblik niet op deze CD-i. Voor het seizoen 1995/1996 worden de teams onder de loep genomen die gaan pogen de beker met de grote oren in de wacht te slepen. Een volledig wedstrijdschema voor het komende Champions League-seizoen stelt de voetballiefhebber in staat de wedstrijden en uitslagen nauwkeurig bij te houden. Op deze manier kan je dus je eigen database samenstellen. Natuurlijk ook handig voor de onmisbare voetbalpoultjes.

Het wereldkampioenschap *Was het echt buitenspel?*

Dat de Hollandse voetbalfan de laatste tijd niet echt aan zijn trekken komt hebben we intussen allemaal gemerkt. Het Nederlands elftal maakt er sinds jaar en dag een sport van zich zo laat en ingewikkeld mogelijk voor een EK of WK te kwalificeren. De verlossende kopbal in de voorronde van het EK '88, die door de gel van Wim Kieft zoveel effect kreeg dat hij langs de Ierse keeper glibberde, staat ons nog vers in het geheugen. Dit jaar maken de boys het echter wel heel erg bont.

Oké, we zijn nog niet uitgeschakeld voor het EK '96, maar hoe dun kun je het draadje laten worden?! Het kan best dat Guus erop rekende dat Luxemburg van de Tsjechen zou winnen, en het gewoon lekker spannend wil houden, maar ik moet toegeven dat het bij mij altijd aanwezige optimisme intussen tot bedenkelijke diepten is gedaald.

Klein beetje hoop

Mochten mijn voorgevoelens uitkomen (geloof me, ik hoop van harte dat het niet gebeurt), dan stort ik me maar op de digitale Video CD van het wereldkampioenschap voetbal 1994 in de Verenigde Staten. Als niet-objectieve Hollandse voetbalfan heb ik nog steeds mijn zeer grote twijfels bij de tweede Braziliaanse goal (volgens mij stond Bebeto wel degelijk buitenspel!), maar het blijft een schitterend toernooi. Het voordeel van een dubieuze goal is tevens dat je altijd nog kan zeggen dat wij eigenlijk in de finale hadden moeten staan. En dat Nederland-Brazilië de finale had moeten zijn, daarover is iedereen het helemaal eens. Tevens geeft de CD-i nog een heel klein beetje hoop voor de toekomst. Ook daar begonnen zè belabberd en groeiden wè langzaam maar zeker heel knap in het toernooi. Misschien dat we volgende zomer toch nog ...

Doping en moord

Op de Video CD komt het hele WK aan bod. Ierland brengt favoriet Italië een onverwachte nederlaag toe, Zwitserland veegt de Roemenen met 4-1 van de grasmat en het gastland verrast vriend en vijand door van

kanshebber Colombia te winnen. Bij deze wedstrijd wordt meteen duidelijk dat het niet allemaal mooi en prachtig was. Verschillende spelers van het in de eerste ronde uitgeschakelde Colombia worden met de dood bedreigd. Dat het niet om loze kreten gaat wordt duidelijk als Escobar, die een eigen doelpunt maakte, inderdaad vermoord wordt. De positieve doping-controle bij Maradona is een andere smet op het toernooi. Hij wordt geschorst en Argentinië wordt zonder 'de meester' vlot uit het toernooi geknikkerd.

Bol van spanning en goals

Bovenal staat de Video CD echter vol met schitterende voetbalbeelden en bol van de spanning en de goals. Italië dringt met zeer veel moeite als derde van de poule tot de tweede ronde door, de Rus Salenko scoort tegen Kameroen maar liefst 5 goals, Saoedië Arabië wint van België, terwijl de Belgen in de persoon van de niet te passeren Preud'homme Nederland op de nul houden. Nederland wringt zich in de blessuretijd net

langs Marokko, maar herstelt zich tegen Ierland knap van het zwakke begin. Ook op onafhankelijkheidsdag kunnen de Amerikanen de Brazilianen niet stoppen, maar de 1-0 is niet overtuigend. Ook Italië blijft aanmodderen, maar sleept er tegen Nigeria in de laatste minuut een verlening uit die door een penalty wordt gewonnen.

Verstand op nul en knokken

Bij Nederland-Brazilië is het altijd weer even slikken. Ik scheld de grensrechter keer op keer de huid vol als-ie Bebeto weer niet afvlagt en ik kan het 'kindje wiegen'-dansje niet meer zien zonder een ernstige aanval van misselijkheid te krijgen. Maar de Oranje-boys gingen er tenminste voor en zorgden er met z'n allen voor dat meneer de Souza Faria en zijn maatjes peentjes zweten. Daar was dus de 'verstand op nul en knokken'-mentaliteit die Hiddink zo graag wil zien. Dat Bulgarije vervolgens van Duitsland wint blijft lekker. De finale tussen de kinders Romario en Baggio was niet de mooiste, maar wel enorm spannend. Voor het eerst in de geschiedenis moet een WK-finale met penalty's worden beslist. Ouwe rot Baresi (ook tegen Ajax al de klos) en meester Baggio kunnen de zenuwen niet de baas, en na vier weken en 52 wedstrijden mogen de Brazilianen de beker mee naar huis nemen.

Leuke extraatjes zijn de kaartenregen die op muziek is gezet en een compilatie van de mooiste reddingen van het WK. Al met al is de WK Video CD een absolute must voor de liefhebber, en laten we hopen dat we op het EK '96 toch nog wat Oranje shirtjes zien rondartelen.

Ook is de Video CD Voetbal nu verkrijgbaar. Uniek beeldmateriaal over de geschiedenis van het voetbal, een penalty-schietspel en portretten van beroemde voetballers.

Rammelende tanden en krakende botten

Op z'n Amerikaans

Dat de Amerikanen met een spelletje voetbal aardig kunnen meekomen verbaasde vorig jaar iedereen, maar dat ze aan de andere kant van de grote plas goed uit de voeten kunnen met een ei-vormige bal is niets nieuws.

Helmen op, de edele delen goed ingepakt en de schoudervullingen op z'n plaats? Drie keer American Football op z'n best.

Voor elke football-fan is er nu wat wils met de onlangs verschenen NFL Bundle met drie titels: NFL Greatest Touchdowns, NFL Hall of Fame Football en NFL Trivia Challenge. Kijkplezier, zelf spelen en een vragenspel over de populaire Amerikaanse sport.

Great American sport

The NFL Hall of Fame Football begint met een schitterend driedimensionaal intro: Met zwart-wit beeld, met spikkels alsof het een oude film betreft, zwenkt de camera door een stadion, waar de beelden kleur worden, en vervolgens naar de Hall of Fame. Gejuich en Amerikaans commentaar op 'this great American sport' maken het geheel af. Het mooie intro is geen lokkertje, de hele CD-i ziet er heel goed uit. Mooie graphics, goede foto's en leuke tussendoortjes. Alles is knap afgewerkt.

Enorm veel keuzes

De CD-i zit werkelijk boordevol keuzes. In the Hall of Fame krijg je foto's en informatie over de topspelers van meer dan 100 jaar football. The Hall of Champions informeert ons over de 40 beste teams uit de geschiedenis. Niet onnodig, want je moet straks tegen deze kanjers in het strijdperk treden. Bij het spel zelf kun je ook alle kanten op. Je kunt oefenen, een snel spelletje spelen, een demonstratiewedstrijd spelen of in de League aan de slag. Je kunt alles zelf instellen; wil je de run, pass of kick oefenen, ben je coach of speler, ren je rechts links of overal doorheen, in welke afdeling speel je, tegen welk team en speel je uit of thuis en hoe speel je; agressief,

verdedigend of 'balanced'. Kies de tijd, tos en beslis of je ontvangt of 'kickt'. Zit je eenmaal in de wedstrijd, dan moet je telkens tactische beslissingen maken over hoe je speelt. Steeds wordt door de scheids bijgehouden hoeveel yards je hebt gewonnen, wie de pass onderschept en wat er mis ging.

Supersnelle bullebakken

NFL The 100 Greatest Touchdowns is een disc waar je 50 minuten gefascineerd naar zit te kijken. Mooie beelden op muziek zijn altijd schitterend, en het Amerikaanse commentaar is een genot voor het oor, of het nu de zware stem van de nuchtere verteller is of het hysterische gejuich en gebrul van de commentatoren (Jack van Gelder is er niets bij) die ter plaatse waren.

Het verbaast me keer op keer hoe snel en wendbaar die bullebakken zijn, en hoe ze in vredesnaam overeind blijven met al het geweld om hun heen. Struikelend slalommen ze tussen hordes verdedigers door, maken acrobatische sprongen en zelfs totale salto's. Het gehuppel in 'the endzone' als er een touchdown is gemaakt blijft ook altijd voor herhaling vatbaar.

Pittige quiz

Bij NFL Trivia Challenge word je kennis van het American Football op de proef gesteld. De TV-commentatoren Pat Summerall en Tom Brookshier hebben naast actiebeelden en filmclips ruim 1500 vragen voor je in petto. Een pittige quiz voor de kenner, wij als football-amateurjes hoorden alleen het bevrijdende gejuich als we toevallig eens goed gokten.

**Ajax
Kampioen**
Nederlands
DVC
f 49,95

WK '94
Nederlands
ondertiteld
DVC
f 39,95

Voetbal
Nederlands
DVC
f 99,95

NFL Bundle
3 CD's
Engels
DVC
f 119,95

PREVIEWS

Het bekendste plaatsje uit de Franse oudheid is ongetwijfeld 'het kleine dorpje, dat we zo langzamerhand wel erg goed kennen'. Het dorpje aan de kust van Gallië dat als enige nog weerstand biedt aan de Romeinse onderdrukking van Caesar. Veelal zongevogten en bevolkt met kleurrijke figuren als Abraracourcix het stamhoofd, Assurancetourix de kwelende bard, Panoramix de hoogbejaarde, maar wijze druïde en natuurlijk Obelix de handelaar in menhirs en zijn onafscheidelijke vriend Asterix.

Rare jongens, die Rein van Willigen & Rom Helweg

Heel Gallië?

FRANSE STRIPHELD ONTDEKT NIEUW MEDIUM

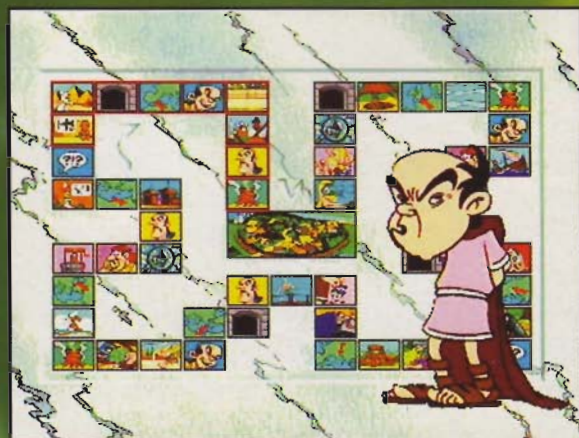
Zijn we iemand vergeten? Julius Caesar bijvoorbeeld; een niet geheel onbekende Romein, die Gallisch wordt als hij hoort over het onoverwinnelijke dorp. Want onoverwinnelijk zijn ze, die Galliërs. Hoewel, met de nieuwste Philips CD-i 'De Uitdaging van Caesar' worden de striphelden interactief en moet jij ze een handje helpen. Een CD-i-spel, niet alleen voor de fans, maar voor iedereen die van strips houdt.

GANZENBORD

Op de CD-i 'De Nederlaag van Caesar' kruip je in de huid van één van onze helden, om een zoektocht te maken naar een aantal trofeeën. Deze moet je mee naar huis nemen, om aan Caesar te laten zien dat je iedere test hebt doorstaan, en dat je sterker bent dan hij. De echte fans van Asterix en Obelix kennen dit gegeven wel uit de aflevering Asterix en de Ronde van Gallië.

Het spel is vergelijkbaar met het oeroude ganzen-

bord. Je laat een Romeins dobbelsteentje draaien, en je komt het overeenkomstige aantal plaatjes verderop in het spel. Daar staat je dan een opdracht te wachten. Je kunt op jacht gaan naar everzwijnen, piraten in elkaar slaan of als een Indiase fakir proberen via vliegende tapijten naar de overkant te komen. Wanneer je voor de test slaagt, verdien je de felbegeerde sestertiën waarmee je bij de numidische koopman je trofeeën kunt kopen.

RODE DRADEN

Door het spel heen loopt een aantal 'rode draden' die allen een eigen betekenis hebben. Om te beginnen hebben we de toverdrank. Wanneer je daarop terecht komt, krijg je de kracht om uit de gevangenis te ontsnappen wanneer je daarin wordt gegooid. Dat kan gebeuren door er per ongeluk op terecht te komen, maar je kunt er ook in worden opgesloten door de Intrigant. Die kleine etter kom je om de haverklap tegen, en niemand kan voorspellen wat hij nu weer voor je in petto heeft. Een ander gevierd figuur uit de verhalen van onze Gallische helden is de spion Nulnunix, een prachtige karikatuur van Sean Connery in de rol van

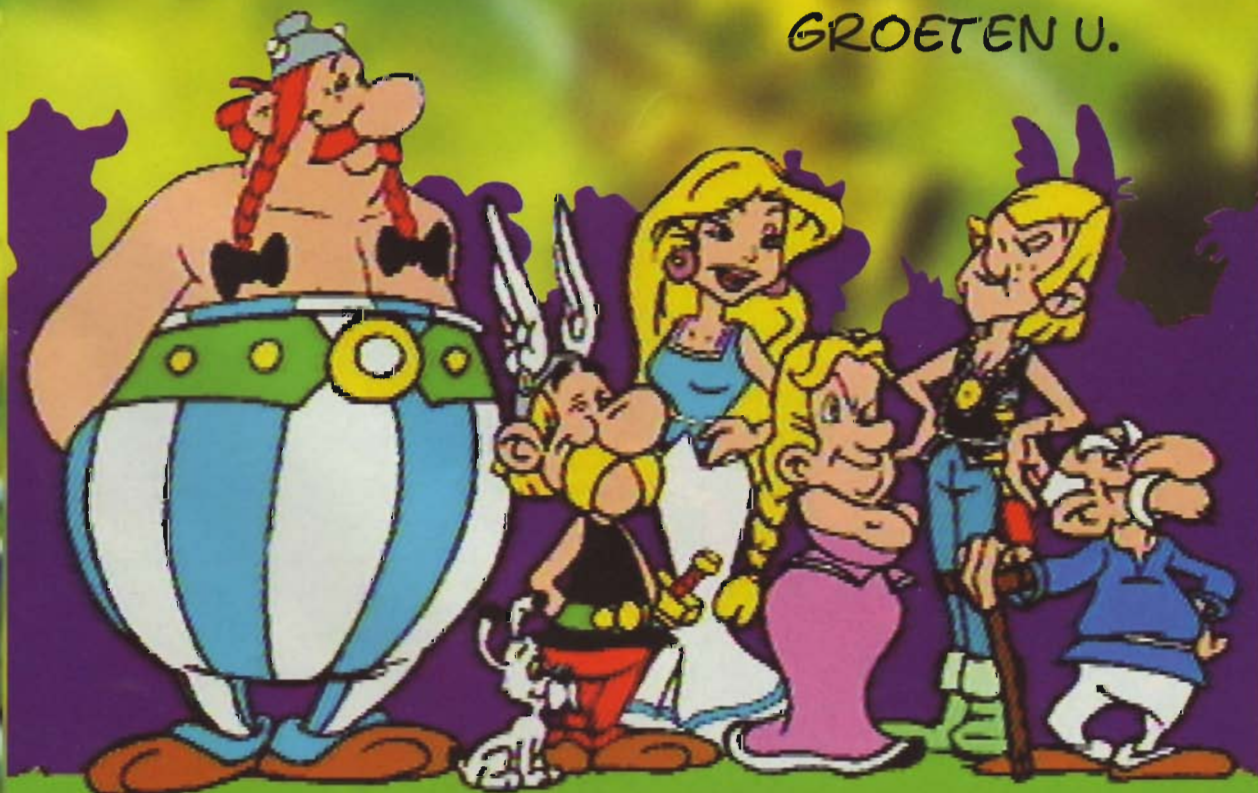
James Bond. Zoals we van hem gewend zijn, verschijnt hij in de vreemdste vermommingen en op de meest originele manieren. Alleen daarom is het al een genot om op het hokje van de spion terecht te komen. Daarnaast geeft hij je echter ook nog de mogelijkheid om overal te gaan staan waar je maar wilt. Niet dat je dan sneller bij de finish bent, want je hebt pas gewonnen wanneer je alle trofeeën in je bezit hebt.

TROFEEËN

Deze trofeeën kun je winnen wanneer je een aantal vragen goed hebt beantwoord. Die vragen zitten verscholen onder de plaatjes met een kaart van Europa erop. Uit alle landen waar Asterix zijn avonturen heeft beleefd komen vragen waarop je het goede antwoord moet kiezen. De vragen worden gesteld door Maestria, de feministische lerares uit 'De Roos en Het Zwaard'. Wanneer je het benodigde aantal relikwieën hebt verzameld, moet je zo snel mogelijk terugkeren naar de thuisplaats, het dorp, waar je met alle égards door de dorpsgenoten ontvangen wordt. Caesar buigt dan nederig zijn hoofd

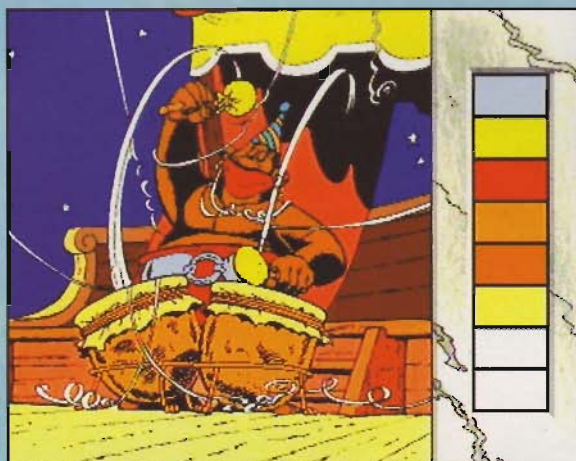

ZIJ DIE INTERACTIEF GAAN,
GROETEN U.

PREVIEWS

om vervolgens die verrekte Galliërs weer eens te vervloeken.

Het spel is met maximaal zes personen te spelen. Je kunt dan kiezen in wiens huid je kruipt. Wil je spelen als de hoofdheld Asterix, of kies je voor de domme kracht (niet te hard zeggen) van Obelix. In dit spel maakt het trouwens niet uit of je nu Kostunrix bent, of de beeldschone Walhalla. Ook Bellefleur en Nestorix zijn van de partij. Je kunt alle verschillende facetten van het spel naar believen instellen. Het is

BROEVA! HARO!

handig om een bepaalde speelduur te kiezen, anders duurt het misschien te lang voor er een winnaar is. Ook kun je de moeilijkheidsgraad instellen wat betreft de actieve- en de denkspelletjes. Zo komt iedereen aan zijn trekken.

ONAFSCHEIDELIJK STRIPDUO

Asterix en Obelix kunnen we zonder twijfel het populairste stripduo van Europa noemen. Het is alweer 35 jaar geleden dat ze de Franse stripwereld binnen wandelden. Min of meer bij toeval.

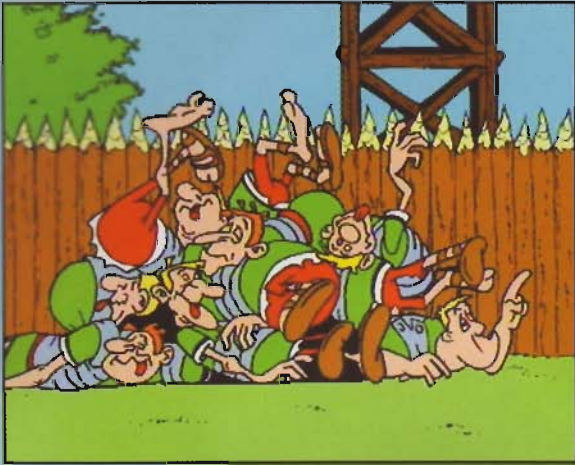
Scenarist René Goscinny en tekenaar Albert Uderzo waren de belangrijkste medewerkers van het door hun opgerichte stripblad *Pilote*. Het blad had echter één probleempje: medewerkers waren er nauwelijks te vinden, omdat met name Goscinny de aanstormende talenten geen zekerheid te bieden had. Om te voorkomen dat er pagina's onbedrukt bleven, was Goscinny op zoek naar een nieuwe strip. In eerste instantie dacht de schrijver erover de Nederlandse sage van Reintje de Vos te verstrippen. Maar al snel dook Goscinny in 'zijn' Franse geschiedenis en kwam met de Gallische held Asterix op de proppen. Terzijde gestaan door keienhandelaar Obelix.

SUCCESS

Het eerste verhaal, dat in oktober 1959 verscheen, viel bij de chauvinistische Fransman in goede aarde. Het album liep redelijk en ging ruim zesduizend keer over de toonbank. Een succes was geboren. Het ene na het andere verhaal rolde uit de kokers van Goscinny en Uderzo. Daarbij werd de geschiedenis nauwelijks geweld aan gedaan, maar wel op geheel eigen wijze nieuw leven ingeblazen. Ronduit ludiek zijn de gastoptredens van bekende persoonlijkheden in de strip, zoals Laurel & Hardy, Fellini, Don Quichote, maar ook politieke figuren als de Amerikaanse president Lyndon B. Johnson zijn duidelijk herkenbaar in de strip verwerkt. Ook de collega-striphelden Jansen en Janssen geven acte de presence.

RELANGSTELLING BLIJFT

Tot 1977, het jaar waarin tekstschrijver Goscinny stierf, rolde gemiddeld één album per jaar van de persen. Door het toch plotselinge verscheiden van tekstschrijver Goscinny lukte het tekenaar Uderzo niet de productie op een constant peil te houden. De belangstelling voor Asterix en Obelix is echter nog steeds fenomenaal. Ook al omdat er regelmatig nieuwe en steeds duurdere Asterix-tekenfilms verschijnen. Eén van de belangrijkste tekenaars van deze Asterix-films is de in Nederland wonende Deense animator Borge Ring. "Ik denk dat Uderzo vindt dat ik mooi kan tekenen. Hij heeft het altijd maar weer over de piratenscène uit Asterix & Cleopatra", lacht Ring.

SPIERPJIN!!

Borge Ring werkte ook mee aan de CD-i-uitvoering van de avonturen van Asterix en zijn kornuiten. 'De Uitdaging Van Caesar' is mede door zijn hand een waar interactief fenomeen geworden. Een spel waar je uren aan kan zitten zonder je ook maar een moment te vervelen. Een disc waar al je spieren op de proef worden gesteld. Ik had zelf spierpijn van de spanning en helemaal in mijn vingers, maar vooral het lachen was een aanslag op mijn buikspieren.

INFOGRAMES

Keer op keer sta je weer versteld van de originaliteit van de ideeën van de makers. Zowel in beeld als in geluid is de CD-i verrassend. Ik kan me voorstellen dat de makers van dit wonder op CD-i-gebied, het Franse Infogrames, verschrikkelijk veel plezier aan het maken hebben beleefd. Dat straalt er in ieder geval aan alle kanten vanaf. Op een verrassend inventieve manier zijn zij omgegaan met het gegeven ganzenbord, stripkaders en personages. Er wordt een beroep gedaan op je geheugen, je kennis, je vaardigheid op de joystick, maar vooral op je lachspieren. Heerlijk.

Op dit moment is alleen de Franse versie verkrijg-

baar, maar wij konden ons zelfs met de vragen heel aardig redden. Er komt echter een Nederlandstalige versie aan, zodat geen enkel detail je hoeft te ontgaan. We kunnen nauwelijks wachten.

ASTERIX - DE UITDAGING VAN CAESAR

Game, geen DVC nodig
Frans (Nederlandse versie
binnenkort verkrijgbaar)

f 99,95

Philips Interactive Media Benelux

O TEMPO'A,
O MO'ES!

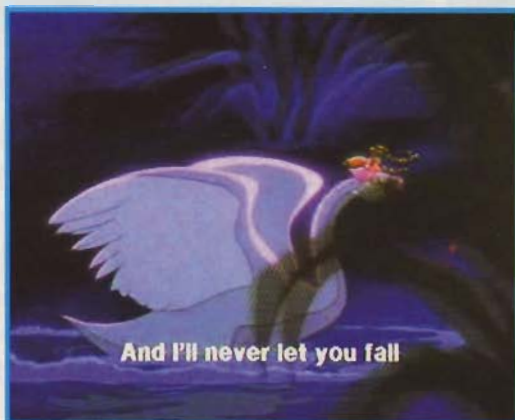

Thumbelina, een sprookje van formaat

Een elf kleur je zelf

Thumbelina oftewel Duimelijntje is een nieuwe kinder-CD-i, geproduceerd door Don Bluth met muziek van onder andere Barry Manilow. Het is de interactieve verbeelding en vertelling van het aloude verhaal van Hans Christian Andersen. Duimelijntje, het meisje zo klein als een duim, wordt geboren uit een bloem. Zij is de wens van een vrouw die al zo lang een dochter wilde hebben. Ook al zorgt deze vrouw als een echte moeder voor haar, toch is Thumbelina niet helemaal gelukkig.

Lennie Pardoel

Wat was ik teleurgesteld toen ik de CD-i voor het eerst bekeek. Het leek alsof je enkel de vertelstem kon uitschakelen zodat je zelf kon lezen en dat de andere interactie bestond uit het kiezen van de hoofdstukken. Dit kon toch niet waar zijn? Dat vond ik niet genoeg voor een CD-i. Dan maar de begeleidende Engelse tekst erbij gehaald om te lezen of er niet meer in deze disc verborgen zat. En ja hoor, er zou veel meer met de CD-i te doen zijn dan ik voor elkaar kreeg. Hoe kan dat nou? 'Esmée, alsjeblieft kom mij eens helpen!!', roep ik ongeduldig.

Mama, jij kan ook niets

Daar komt mijn zesjarige dochter al aangesnel. De afstandsbediening wordt uit mijn handen getrokken en met wat gemompel van 'mama, jij kan ook niets' laat ze me zien dat je moet wachten tot het pijltje rood is op een plaatje en dat je dan pas moet klikken. 'Eerst klikken mam, dan even wachten', zegt ze. Volkomen zeker van haar zaak laat ze me zien hoe er bijvoorbeeld een tekenfilm begint, onder begeleiding van een prachtig gezongen lied. Iets verder in het verhaal toont ze me vormen die te slepen zijn naar open plekken binnen de prent. Ook kan er bij een tekening de vraag gesteld worden of je weet hoeveel vleugels of steentjes er op de tekening staan afgebeeld. Deze vragen zijn te beantwoorden met het aanklikken van de juiste getallen. En niet te vergeten, zo snelt Esmée verder in het verhaal, zijn de tekeningen zo nu en dan zelf in te kleuren, waarna een echte tekenfilm begint met de hoofdpersoon in jouw kleuren. Kortom er was veel meer te doen dan die ongeduldige en niet oplettende moeder opgemerkt had.

Toch nog nodig

Hoewel het nu lijkt alsof deze zelfstandige dame me nergens meer voor nodig heeft, klopt dit niet helemaal. De CD-i is namelijk in het Engels en dat verstaat ze niet. Dus wilde ze maar al te graag dat ik het verhaal vertaalde. Als tegenprestatie was ik dat natuurlijk wel verplicht. Het verhaal op deze CD-i is onderverdeeld in zeven hoofdstukken. Je kunt uit het hoofdmenu dan ook kiezen welk gedeelte je nog een keer wilt zien. Wij beginnen gewoon bij het begin.

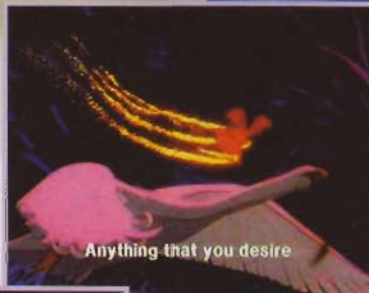
Het verhaal

Thumbelina realiseert zich helaas al snel na haar geboorte dat ze eigenlijk niet past in een wereld waar iedereen veel groter is dan zij. Naarmate ze ouder wordt heeft ze dan ook behoefte aan iemand van haar eigen formaat. Ze is eenzaam en op een nacht zingt zij een lied waarin zij zich afvraagt of de elfjes uit de verhalen van haar moeder wel echt bestaan.

En inderdaad blijken ze echt te bestaan, want de elf, prins Cornelius, hoort haar lied en komt bij haar raam. Meerdere malen wenste Thumbelina te kunnen vliegen en nu is daar een echte prins om die wens te vervullen. Hij neemt haar mee in de nacht en samen vliegen zij omringd door gouden sterren langs planeten. Zij dansen zelfs op de ringen van Saturnus. Althans, in werkelijkheid een ring om een pompoen heen, maar dat maakt het sprookje niet minder mooi. Het is een en al romantiek wanneer zij onder begeleiding van een door hen beiden gezongen lied verliefd door de hemel zweven.

Verdwaald en ontvoerd.

Maar zoals in elk sprookje gaat niet alles van een leien dakje. Thumbelina raakt haar prins weer kwijt. Cornelius, die beloofde haar de volgende ochtend

te halen, treft een leeg bed aan. Thumbelina blijkt ontvoerd te zijn door een dikke vette pad en ontwaakt in een poel. Zijn moeder hoorde haar zingen en wil nu dat Thumbelina

gaat optreden met haar groep de Singers de Espagna. De roem en rijkdom lijken Thumbelina wel wat, maar als er verwacht

wordt dat ze ook met een van de padden zal trouwen, weigert ze. Jacquimo, een sprinkhaan, schiet te hulp en wijst de weg terug. Onderweg probeert een kever haar nog te verleiden tot glitter en praal, maar gelukkig kan Thumbelina ontvluchten. Ze schuilt in een schoen voor de opstekende storm. Daar ontmoet ze een veldmuis, die haar probeert te strikken voor een huwelijk met meneer Mol. Dat is natuurlijk niet de bedoeling maar als

Thumbelina hoort dat haar prins omgekomen

is, besluit ze uiteindelijk toch met hem te trouwen. Net op tijd komt Jacquimo weer te voorschijn. De prins blijkt niet dood te zijn en snel gaan ze naar hem toe. Ze trouwen en leven, zoals het hoort, nog lang en gelukkig.

Eind goed al goed

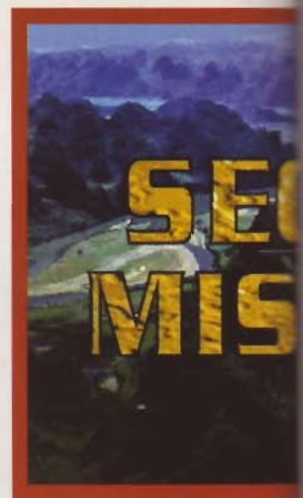
Zoals in alle sprookjes loopt het ook hier goed af. Er bleek veel meer te doen dan ik aanvankelijk aannam. Wat ik geleerd heb is dat je met een CD-i rustig de tijd moet nemen alle facetten te ontdekken en goed op moet letten of bijvoorbeeld het pijltje van kleur verandert en wat die veranderingen teweeg brengen. En bovenal: laat kinder-CD-i's over aan de kinderen. In dit geval kinderen vanaf drie jaar tot acht jaar.

Op dit moment is nog niet bekend wanneer Thumbelina definitief in de winkels zal liggen.

Toen ik voor het eerst de CD-i Secret Mission zag, dacht ik dat het een B-film met Jean Claude van Damme betrof. Ik had de CD-i in een blanco hoesje gekregen en niemand kon me vertellen waar het om ging. Ik deed de CD-i in de speler en het intro verraadde direct dat er iets nieuws te gebeuren stond. Een vliegtuigje vloog boven het grote oerwoud van een onbekend land, en uit de boomtoppen verscheen de pretentieuze titel Secret Mission.

Rom Helweg

Secret

Wanneer het toestel tot stilstand is gekomen op een kleine landingsplaats in de jungle, stapt een mannetje uit met een hoed op. Hij wordt beslopen door een luguber persoon met een knuppel in zijn hand, die hem vervolgens buiten wisten slaat. Dit is geen speelfilm, dat zie je zo. De personages zijn kunstig in elkaar gezet door de computer, maar ik probeer van alles met mijn joystick; niets gebeurt. Dit moet een spel zijn, maar wanneer kan ik wat doen? Ik had wel eens gehoord van dit soort spelletjes, maar had er nog nooit één gezien op CD-i.

Wie ben ik?

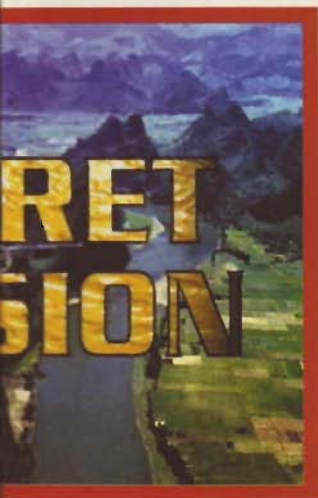
Even later wordt de man, met hoed op, wakker in een hotelkamer. Tegen het raam loopt een grote spin, de sfeer is gezet. Pijnlijk wrijft hij zich over zijn hoofd. "Waar ben ik? Ik kan me niets herinneren. Hoe kom ik hier? Wie ben ik?" Hij staat op en verder gebeurt er niets. Ah, ik kan hem laten bewegen met mijn joystick. De telefoon gaat. Ik laat het mannetje naar het kastje met de telefoon lopen, en druk, wanneer het icoontje met de telefoon rechtsboven in beeld verschijnt, op de actieknop. Hij neemt de telefoon op en het blijkt de receptie te zijn.

Een charmante dame

"Mister!", klinkt het aan de andere kant met een verdacht Indiaas accent, "Er is hier iemand die naar u vraagt. Een charmant iemand." Automatisch antwoordt de man: "Dank u wel, ik kom eraan." Ik laat hem naar de deur lopen, die ik open doe door weer op de actieknop te drukken als het icoontje verschijnt. Ik zie het mannetje door een duistere gang van het hotel naar de lobby lopen, waar ik word opgewacht door een vrouw. "Jef! Heb je de documenten gelezen?" Er verschijnt een lijst met antwoorden die je haar zou kunnen geven. Voor de zekerheid zeg ik: "Welke documenten?" Ze begint uit te leggen, dat ik een klap op mijn kop heb gehad en waarschijnlijk mijn geheugen heb verloren. Tot zover niets onbekends. "Je bent onze afspraak dus ook vergeten. Nou, kom maar mee, dan gaan we wat lunchen."

Jef4, een geheim agent met geheugenverlies

Mission

Ik ben Jef4

Na een kort ritje per riksja door de stad - ik hoef niets te doen, dit gedeelte gaat vanzelf - komen we in een restaurant, waar ik eindelijk te weten kom wie ik ben en wat ik moet doen. Ik ben Jef4, spion. Een hele goeie, naar het schijnt. Volgens Natascha, mijn gesprekspartner, werk ik voor de Amerikaanse geheime dienst, maar tevens voor de Russische, als dubbelspion.

Een politiek verhaal

Ik ben in Opalia, een klein koninkrijk in Zuidoost Azië. Het is 1952. Het land is altijd neutraal gebleven, hoewel; het Westen heeft evenveel invloed als de Russen. Doordat de koning altijd vrijgezel is gebleven, staat de troonopvolging ter discussie. Volgens de wet zal de eerste minister, Vishaka, hem opvolgen wanneer er niet tijdig een zoon gebaard wordt. En dat zou best eens kunnen gebeuren, want de koning heeft eindelijk een vrouw gevonden. Vishaka ziet de kroon uit zijn handen glippen, en beraamt een plan om de koning te vermoorden. Omdat hij een afstammeling van de Thugs is, een fundamentalistische groepering, zouden de grootmachten best eens hun invloed in dit strategisch goedgelegen land kunnen verliezen.

Mijn missie

Het is de taak van Jef4 om zo snel mogelijk aan de documenten te komen waarin Vishaka zijn plannen uiteen heeft gezet, om zo de moord op de koning te vrijdelen. Maar ja, wat doe je, als je je geheugen kwijt bent? Je hebt alleen nog maar contact gehad met Natascha, maar niet met je Amerikaanse contactpersoon. Door wie ben je gestuurd? Natascha brengt me terug naar het hotel, waar ze me veel geluk toewenst. Ik zie dat de receptionist een brief in het postvakje legt, dus ik ga naar hem toe en vraag of er nog boodschappen zijn. Ik krijg een enveloppe met negatieven erin. Het avontuur kan beginnen.

Een spel voor je hersenen

Ooit dacht ik dat spelletjes over het algemeen met handigheidjes te maken hadden. Schiet zoveel mogelijk konijntjes dood en win twintigduizend punten en zo. Of: druk zo vaak mogelijk op een knop, dan win je het gevecht, misschien. Ik gebruik liever mijn hersenen in plaats van dat ik kramp in mijn vingers krijg van het drukken op de actieknoppen. Secret Mission is een zogenaamd Questspel. Een spel waarin

je zoveel mogelijk objecten moet verzamelen ten einde ze te gebruiken in een later stadium. Iemand gaf me een tip: "Pak alles op wat niet vast zit aan de vloer of aan de muur. Het zou je nog eens van pas kunnen komen."

Wat kan ik?

Telkens wanneer je bij een 'hot item' komt, verschijnt een icoontje rechtsboven in beeld. Wanneer je dan op knop 2 drukt, verschijnt daar een icoontje naast, dat aangeeft wat je ermee kunt doen. Het oog laat je kijken naar het object, je krijgt dan een beschrijving van wat het is. Het handje laat je het object oppakken en in je zak steken. Je kunt het object gebruiken door op het handje met de sleutel te drukken. Het deurtje laat je het object openen. Je kunt het object ook weggeven. Wanneer je op de bewegende mond drukt, kun je praten. Je kunt je acties bewaren door op het schijfje te drukken.

Dat is handig, want de dood loert overal op je, en wanneer je eenmaal gestorven bent, moet je helemaal opnieuw aan je speurtocht beginnen.

Hoe doe ik wat?

Wanneer je wilt weten wat je in je zak hebt en dat wilt gebruiken, druk je ook op knop 2. Door middel van je cursorknop kun je heen en weer bewegen tussen alle mogelijkheden. Bijvoorbeeld, je staat in een bar en wilt geld geven aan de portier. Het icoontje van de portier is inmiddels verschenen. Je drukt op knop 2 en het oogje verschijnt naast het icoontje van de portier. Met je cursorknop ga je omhoog, totdat je bij het 'geef'-teken komt. Dan ga je met de cursorknop naar rechts, en zie je automatisch wat je in je zak hebt. Door weer omhoog of omlaag te gaan kom je vanzelf bij het geld. Dan heb je dus twee icoontjes naast elkaar: 'Geef' en 'Geld'. Omdat je al op het icoontje van de portier stond, geef je het geld aan de portier.

Lekker lang spelen

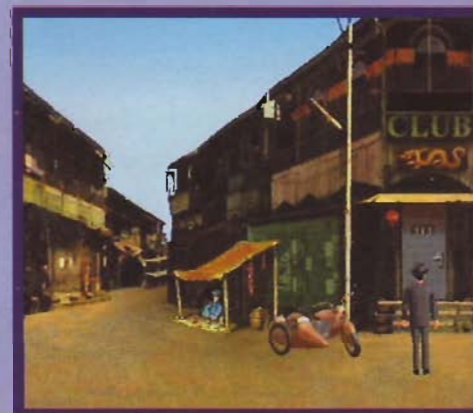
Secret Mission is een geniaal spel, dat je door verschillende onderdelen naar de oplossing van het probleem voert. De achtergronden zijn ronduit prachtig en de uitvoering is werkelijk fantastisch. Ik heb er, zelfs aan de hand van een leidraad, vier uur over gedaan om door het eerste level heen te komen, waar ik in de stad op zeven verschillende lokaties geweest ben. En dat is nog maar het begin. Je raakt er niet op uitgekeken.

Maarr.....

Maar dan het grote nadeel van het spel. Het is in het Frans. Geen ondertiteling, of andere vertaling. Daar snap ik nou werkelijk niets van. Gelukkig spreek ik goed Frans, maar waarom hebben ze dit spel (het meest geniale wat ik ooit gezien heb, overigens) nou

niet gewoon in het Nederlands vertaald, of in het Engels? Voor hen die niet kunnen wachten op een (eventuele) vertaling; je komt er wel uit, hoor! Het duurt alleen misschien wat langer, maar met zo'n geweldig spel is dat geen nadeel.

We wachten met spanning op de definitieve verschijningsdatum, want daar is op dit moment nog niets over bekend.

Interactieve tv-serie

Thunder in Paradise

De tv-serie *Thunder in Paradise* zal bij de meeste Nederlanders waarschijnlijk geen belletje laten rinkelen, behalve misschien bij schotelbezitters die het Engelse ITV kunnen ontvangen.

Op die zender schijnt *Thunder* namelijk wel uitgezonden te worden. Gelukkig vormt de onbekendheid met het programma voor Philips geen bezwaar om dit eerste echt interactieve tv-programma ook in ons land uit te brengen.

René Janssen, Paradise Beach, Florida

Gespierde mannen en beeldschone vrouwen

Thunder in Paradise is een serie die zich afspeelt in het zonnige zuiden van de Verenigde Staten, Florida. Veel gespierde mannen, beeldschone vrouwen en snelle boten dus. Dat laatste speelt zelfs een belangrijke rol, want de *Thunder* uit de naam van de serie is een speedboat. Uiteraard doen er echter ook nog normale hoofdrolspelers mee, zoals Terry 'Hulk' Hogan. Deze is bij sommigen wellicht bekend van de WWF, de World Wrestling Federation, waar hij jarenlang de populairste worstelaar

*Terry 'Hulk'
Hogan
als Spence*

Marinecommando's

Hogan en Lemmon spelen de rollen van R.J. 'Hurricane' Spencer (Spence) en 'Bru'. Beiden zijn ex-Navy Seals, oftewel een soort marinecommando's. In hun Seals-periode hebben ze een voorliefde gekweekt voor snelle boten en dodelijke wapens.

Spence en Bru zijn tevens de ontwerpers van een ruim twaalf meter lange speedboat, die volgestouwd is met

was. Het grootste deel van zijn carrière was hij dan ook wereldkampioen, al kun je je natuurlijk afvragen of zo'n titel iets waard is in de fake-wereld van de WWF. Hoe dan ook, Hulk bleek zo populair dat hij al snel gevraagd werd voor gastrolletjes in tv-series. Dat bleek op z'n beurt weer het begin van een tweede carrière, zodat Hulk nu zelfs de hoofdrol speelt in *Thunder in Paradise*. Samen met Chris Lemmon wel te verstaan, al is Hogan de absolute ster van het duo. Hij is met zijn indrukwekkende postuur en opvallende uiterlijk dan ook bijna niet te missen op het scherm.

zware wapens. De boot speelt dan ook een belangrijke rol in de tv-serie, want maar al te vaak brengt het indrukwekkende apparaat redding in een hopeloze situatie. Spence en Bru verhuren zich in de serie aan de hoogst biedende en worden daarbij vaak ingezet voor vrijwel hope-loze reddingsacties en dergelijke.

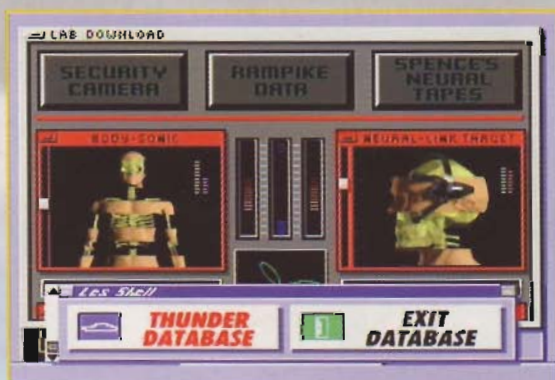
M.A.J.O.R.

De interactieve aflevering van Thunder in Paradise die binnenkort wordt uitgebracht op CD-i, heet 'The M.A.J.O.R. and the Minor'. Om de aflevering interactief te maken, zijn er in feite twee verschillende opnamesessies naast elkaar geweest. Een normale voor de niet-interactieve tv-aflevering, plus daarnaast nog een versie waarin de interactieve spelelementen een rol spelen. Het verhaal van deze aflevering is kort samengevat als volgt. Spence en Bru nemen het op tegen hun aartsvijand Rampike, in een poging de controle te verkrijgen over een zogenaamde bio-humanoid met als codenaam The M.A.J.O.R. Deze is ontworpen door de briljante geleerde Dr. Franklin, overigens met de onmisbare hulp van het neefje van Spence, ene Zack. Rampike overvalt Dr. Franklin op een gegeven moment in zijn laboratorium, maar ontdekt daar dat The M.A.J.O.R niet aanwezig is. Dr. Franklin wil niet zeggen

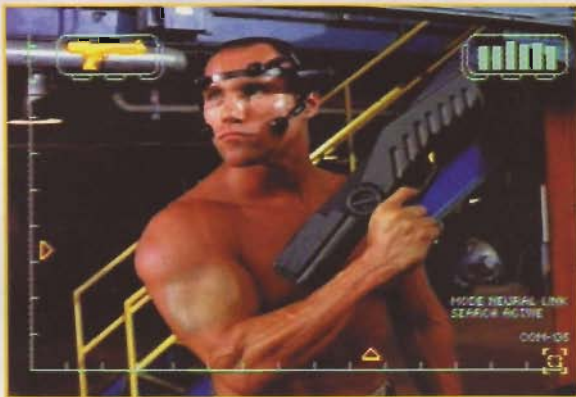
waar hij wel is en wordt daarom in koele bloede neergeschoten door Rampike. Deze is er inmiddels achtergekomen dat Jessica, de geadopteerde dochter van Spence, de sleutel tot het geheim van The M.A.J.O.R's verblijfplaats vormt. The M.A.J.O.R is namelijk dolgedraaid en totaal gefixeerd op het vinden van Jessica. Rampike wil Jessica dus ontvoeren, om op die manier The M.A.J.O.R naar hem toe te lokken. Spence en Bru moeten dat uiteraard voorkomen en krijgen daarbij hulp van Zack. Hoewel, hulp? Spence heeft zijn neefje eigenlijk altijd een 'egghead' (een eitje dus) gevonden, die meer geïnteresseerd was in techniek dan in wapens en vechten. Slechts met de grootste tegenzin laten ze Zack dan ook meegaan op hun zoektocht, vooral vanwege een ingewikkeld uitzienend apparaat waarmee Zack in staat is The M.A.J.O.R op te sporen.

Drie manieren

Thunder in Paradise kan in feite op drie manieren bekeken, respectievelijk gespeeld worden. Om te beginnen is het mogelijk de tv-aflevering The M.A.J.O.R and the Minor te bekijken, zoals je ook een normale tv-serie zou bekijken (zak chips op tafel, drankje binnen handbereik en zo). Dat is in ieder geval een goede manier om kennis te maken met de hoofdrolspelers en een goed voorschot op de bedoeling van het spel. De tweede mogelijkheid is namelijk om de rol van Zack over te nemen en zelf de uitkomst van het programma te beïnvloeden. Mogelijkheid nummer drie is het uitsluitend spelen van de interactieve gedeeltes van het programma, dus zonder dat je wordt 'lastiggevallen' door de tussenliggende videoscènes. Op de vroege versie van Thunder die wij mochten uitproberen konden overigens alleen de laatste twee mogelijkheden worden getest, de normale aflevering stond namelijk nog niet op het schijfje. Geen probleem natuurlijk, want het ging ons toch vooral om het interactieve deel. Overigens was deze testversie van Thunder ook in andere

opzichten nog niet helemaal af, de overgang tussen sommige scènes was bijvoorbeeld niet altijd even perfect en er waren zelfs momenten dat het programma een minuut lang vastliep. In de definitieve versie zal dit uiteraard allemaal verholpen zijn.

Interactive tv

Zack speelt zowel in de normale als in de interactieve aflevering mee naast Spence en Bru. Het verschil zit 'm in de actie-onderdelen, die in de interactieve versie door de ogen van Zack worden gezien (en gespeeld). In de normale tv-aflevering zie je Zack dus bijvoorbeeld schieten op een vijand, maar in de interactieve versie wordt naar een camerastandpunt 'door de ogen van Zack' geschakeld en verschijnt een vizier op het scherm. Mocht je het verknalen, dan kun je ook rekenen op een flinke uitbrander van Spence en Bru. Als Thunder in Paradise start, wordt het interactieve aspect al meteen duidelijk. We zien Zack de filmset oplopen, waar hij begroet wordt door zijn medespelers uit Thunder Interactive. Die zitten net gezellig uit te rusten van de vermoeienissen van die dag en spelen .... een spelletje Thunder Interactive. Vervolgens verschijnt een scherm waarin de speler kan kiezen uit de drie al eerder genoemde mogelijkheden: het bekijken van de tv-aflevering (Show Only), alleen de actie-onderdelen spelen

(Game Only), of Interactive tv. Het laatste is natuurlijk het leukst, want hierin worden de verhaalelementen van de tv-show gecombineerd met actie-onderdelen die de speler zelf moet spelen. Er zijn drie actie-onderdelen: Thunder Encounter, Island Encounter en Lab Encounter. Wanneer gekozen wordt voor het uitsluitend spelen van de actie-onderdelen is het mogelijk om slechts één onderdeel te spelen, of alles achter elkaar (Full Encounter).

Pistool of afstandsbediening?

Na het kiezen van Interactive tv of Game only moet een besturingsmethode worden gekozen: het Peacekeeper-pistool (bekend van Mad Dog McCree) of een andere controller. In het laatste geval maakt het niets uit of het om een touchpad, afstandsbediening of muis gaat. Na het kiezen van een controller volgt het callibratiescherm, waarmee het pistool wordt afgesteld op de afmetingen van het scherm. Als een andere besturingsmethode is gekozen, kan de snelheid waarmee de cursor over het scherm beweegt worden ingesteld. Het maakt namelijk een heel verschil of je een dergelijk spel met de vrij traag reagerende afstandsbediening speelt of met de nieuwe Touchpad. Er kan gekozen worden uit vijf snelheden, variërend van slow tot fast.

Radarschermpje

Het eerste spelonderdeel van Thunder in Paradise speelt zich af op zee, in de Thunder-speedboat. Van vier kanten wordt de boot bestookt door allerlei soorten wapens. Op een radarschermpje is te zien waar de vijand vandaan komt, en via het ingedrukt houden van een van de actieknoppen kan in die richting gekeken worden. De kleur van de stippen op de radar geeft aan om wat voor aanval het gaat, bijvoorbeeld raketten, airbursts (uit het water gelanceerde granaten), heli-drones of MIRV's (uit vliegtuigen gedropte bommen). De speler heeft drie verschillende

wapens tot z'n beschikking. Afhankelijk van het wapen dat de tegenstander heeft afgevuurd moet de meest geschikte verdediging worden gekozen. Het standaard wapen is de EPC (Electro Pulse Cannon), een wapen met oneindige munitie die echter niet al te krachtig is. Overigens is oneindig niet helemaal juist, het wapen moet af en toe opnieuw worden opgeladen, zodat het even duurt voordat je weer kunt schieten. De EPC wordt bediend door middel van een rode cursor die over het scherm kan worden bewogen. Veel betere wapens zijn de LRM's, Long Range Missiles waarvan je er echter slechts een beperkt aantal hebt. LRM's worden afgevuurd door met een gele cursor te mikken op een van de stippen op het radarscherm. Het krachtigste wapen aan boord van de Thunder is de Q-bom, die alles vernietigt binnen een bepaalde straal maar waarvan er slechts drie aanwezig zijn. Alleen voor noodgevallen dus. De Q-bom heeft een witte cursor, die over het hart van het radarscherm moet worden geplaatst. De Thunder-boot is aan vier zijden uitgerust met schilden. Iedere keer dat een vijand door de verdediging heenbreekt, wordt het schild aan die kant

een beetje beschadigd. Zodra een schild helemaal weg is, is de boot kwetsbaar. Het volgende rake schot schakelt eerst het Q-bom wapen uit, vervolgens wordt de LRM vernietigd en het derde rake schot betekent game over. Je krijgt dan echter nog een aantal malen een herkansing. Dat is op zich trouwens wel grappig gedaan. De eerste keer duurt de confrontatie met de vijand namelijk zes minuten. Mocht je het niet zolang uitzingen, dan volgt een tweede kans die vijf minuten duurt. Lukt dat ook niet, dan mag je het nog een keer vier minuten proberen. Wie

zelfs dat te machtig is, krijgt een extra handicap in het volgende spelonderdeel, maar mag dus wel verder spelen. Logisch ook, want anders zou de aflevering direct afgelopen zijn.

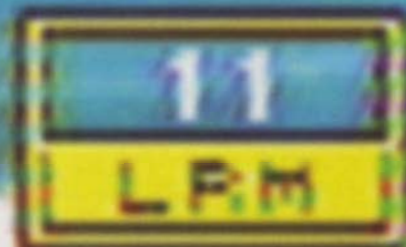
Thunder Database

Na het voltooien van deze Thunder Encounter (of je nu wint of verliest) verschijnt de Thunder Database. In feite is dit niet echt een spelonderdeel, maar meer een extraatje. Je kunt in de computer database allerlei gegevens opzoeken over Rampike, Rossiter Island (waar alles zich afspeelt), wapens en dergelijke. Het volgende spel is Island Encounter, dat uit twee delen bestaat. Eerst moet je een weg banen naar de M.A.J.O.R., waarna je ook nog

eens in de slag moet met hem. In het eerste deel zie je de actie door Zack's ogen. In feite wordt er gewoon een filmpje afgespeeld, waarin je over het eiland loopt, op zoek naar de M.A.J.O.R. Af en toe stopt het filmpje en duiken er vijanden op, die meteen op je beginnen te schieten.

Vervolgens moet je ze zo snel mogelijk neerschieten, liefst voordat ze jou raken. Overigens mag je een paar keer geraakt worden. Op een gegeven moment bereik je de M.A.J.O.R., die ook meerdere malen geraakt moet worden om hem te verslaan. Afhankelijk van de uitkomst van dit gevecht speel je het volgende spelonderdeel als Zack (als je van de M.A.J.O.R. verloren hebt) of als de M.A.J.O.R. (als je wint). Het laatste heeft bepaalde voordelen, onder andere het feit dat je meer energie hebt en vaker geraakt kunt worden in het volgende spel.

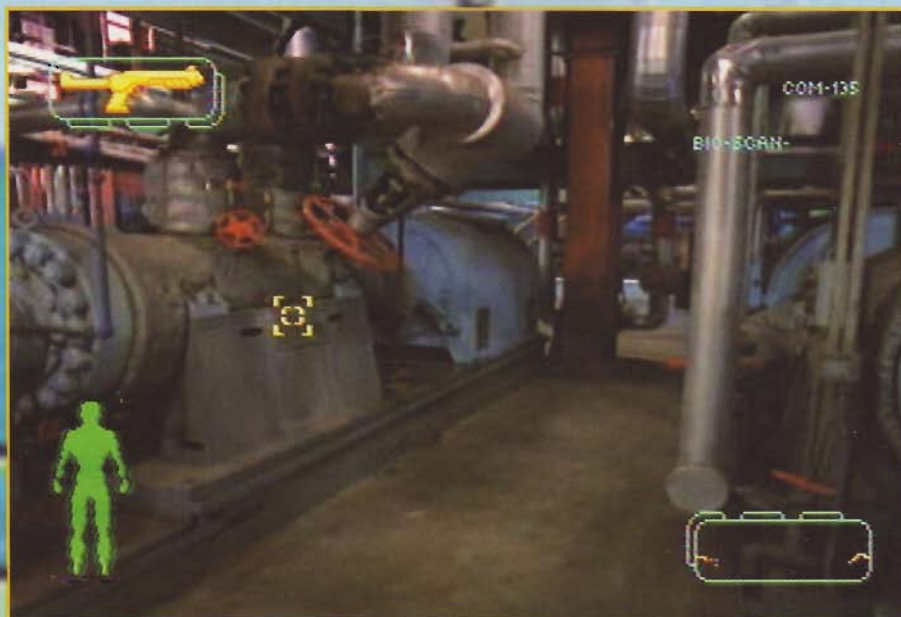

Virtual Battlefield

Spelonderdeel drie is de Lab Encounter en lijkt eigenlijk erg op Island Encounter. De omgeving is weliswaar anders, maar nog steeds moet je op constant opduikende vijanden schieten. Een vizier helpt je, door aan te geven waar vijanden ongeveer gaan opduiken. Aan dit deel van het spel wordt echter nog flink gesleuteld, dus het zou best kunnen dat het in de uiteindelijke versie heel anders is geworden. Wat hopelijk wel blijft is de tijdelijke overgang naar een soort Virtual Battlefield, waarin de M.A.J.O.R. en Zack het opeens uitvechten in de straten van New York. Het slot is uiteraard de confrontatie met Rampike. Verder kunnen we alvast verklappen dat de beloning die je wacht na succesvolle voltooiing van het spel steeds anders is en dat daar onder andere 'beach babes in bikini' bij komen kijken.

Conclusie

Het exemplaar van Thunder in Paradise dat wij onder ogen kregen had nog wat onvolkomenheden, want het was zoals gezegd een vroege versie. Toch werd al snel duidelijk dat het hier om een prima spel gaat, waarin vooral de kwaliteit van de videobeelden opvalt. Het is een beetje een combinatie van Chaos Control en Mad Dog McCree, maar dan veel interactiever. Moest je het in Chaos Control opnemen tegen aliens, met daar tussendoor wat animatiefilmpjes, hier heb je veel meer het gevoel dat je meedoet in een tv-serie. Hoe het met het speelplezier op de langere termijn zit kunnen we nu natuurlijk nog niet beoordelen. Op zich is de actie namelijk redelijk eentonig, met name bij het tweede en derde onderdeel. De fraaie beelden en het verhaal maken echter een hoop goed, ook al zijn sommige scènes (de heren doen al het stoere werk en de dames dragen vooral bikini's) dan niet helemaal politiek correct.

Thunder in Paradise

Games / Actie

Engels

DVC nodig

f 119,95 Bfr. 2.199

Philips Interactive Media

Benelux

Kingdom: The Far Reaches

En ze spelen nog lang en gelukkig

Ondanks de erg originele opzet van het spel, deed de opening een beetje denken aan Dragon's Lair. Een sprookjesachtige omgeving waar grote volksstammen elkaar bevechten om hun eigen land. De achtergronden doen denken aan de woensdagmiddagtekenfilms. Mooi, gedetailleerd, en ze bewegen goed mee met de beelden. De figuren die erin spelen zijn lekker clichématig. Sterke krijgers met brede schouders en bloederige zwaarden. Aan het einde van de openingssequentie zien we de laatste vorst aan Torlock beloven dat de wraak zoet zal zijn, alvorens hij sterft. Dat is de taak van Lathan. Een jong broekie nog, maar niet te beroerd om de strijd aan te binden met Torlock.

In Glendoe

Lathan komt terecht bij Daeion, de grote magiër, die hem een zak met perkamenten geeft. Deze rollen geven Lathan bepaalde krachten, zoals het zien van het verborgene. Dan krijgt Lathan de keuze naar welk gedeelte van het eerste koninkrijk hij wil gaan. Jij bent Lathan en bepaalt waar hij naartoe gaat door middel van het kijken op de kaart en het gewenste deel aan te klikken. Laat ons eens kijken. We komen terecht in het stadje Glendoe, waar twee kibbelende oude vrouwtjes Nathan vertellen, dat het kristal, waar de kristallen tijgers mee gedood kunnen worden, te vinden is bij een plek waar we nog niet naartoe kunnen. Dat heb ik weer. Moet je natuurlijk eerst weten hoe je daar terecht kunt komen.

Landkaart

Het belangrijkste in dit spel is gewoon proberen. Wanneer je op knop 2 drukt, ga je altijd terug naar de landkaart. Wanneer je op een Hot Item komt te staan, komt er een icoontje in beeld waarop je kunt zien waar je

Torlock is een boosaardige tiran die de Argent Kings van hun tronen gestoten heeft ten einde zelf heer

en meester van hun koninkrijken te worden. Hij heeft een aantal helpers, die zijn wrede regime in stand houden. Gelukkig is er redding op komst. Lathan is de laatste van de familie van de Argent Kings, en is uitverkoren om Weigard, Illes en Iscar, de drie koninkrijken, van de ondergang te redden. Je begrijpt het al; een spel van de hand van Philips, en dat staat meestal garant voor dagenlang speelplezier. CD-i Magazine nam alvast een kijkje.

Rom Helweg

zit. We komen terecht in het Elderlies Forest. Hier zien we een aantal gnomen, die Lathan een toverstok aanbieden. Met deze toverstok kan hij naar het Christal Palace komen, wanneer hij de stok heeft gegeven aan de feeën die de weg naar het kasteel bewaken. Maar ja, eenmaal daar aangekomen, kom je weer die kristallen tijgers tegen. Daarvoor moest je ergens die andere kristallen ophalen!

Adventure

Je snapt het al. Dit is een adventure met miljoenen mogelijkheden. Het is je taak om zoveel mogelijk items te verzamelen die later nog van pas kunnen komen. Om die op te kunnen pakken, moet je eigenlijk met je cursor zoveel mogelijk over het scherm bewegen. Dan vind je vanzelf de plekken waar je iets kunt oppakken. Dat kan alleen wanneer je statusbalk onderin beeld te zien is, waarop staat wat je tot je beschikking hebt. Tegelijkertijd verschijnt je cursor op het scherm. Wanneer de cursor verandert in een kruis, dan kun je daar iets doen.

Save altijd op tijd

Zoals in alle Adventure-Games, is het belangrijk dat je zoveel mogelijk 'save't wat je hebt gedaan. Iedere keer wanneer je weer iets gehoord hebt van de plaatselijke bevolking en iedere keer wanneer je iets hebt opgepakt; bewaar het zoveel mogelijk. De dood loert overal, en als je dood bent, moet je, zoals dat in gegoede reïncarnatiekringen gaat, helemaal opnieuw beginnen. In het beginscherm staat dan de optie 'restore' en die brengt je terug naar de plek waar je het laatst iets hebt gesaved. Let wel, je hebt niet onbeperkt de tijd om door het eerste land te trekken. Het is de bedoeling, dat je zo snel mogelijk de benodigde artikelen verzamelt. Wanneer je van de waterelfen de instructie hebt gekregen om van de betoverde waterval te drinken, krijg je extra tijd.

Altijd weer anders

Telkens wanneer je een bepaald gedeelte van het land gezien hebt, en daar je doel hebt bereikt, verandert je kaart. Je hebt dan verschillende mogelijkheden om te gaan zoeken. Zo weet je, na een uurtje of wat spelen, inmiddels waar alles te vinden is. De toverstok om de feeën om te kopen, de kaart om de bedelaar zijn ogen te laten werken, of gewoon de tips die je zo af en toe van de jager krijgt. Denk nou niet dat je deze keer wel zonder kunt, want iedere keer wanneer je het spel speelt, gaan de zaken weer anders.

Grace Delight

Je moet oppassen dat je niet in de verschillende vallen loopt die Torlock voor je heeft uitgezet. Je kunt in princi-

pe nergens onvoorbereid naartoe, want de slechte tovenaar bedwelmt je voor je het weet. Het uiteindelijke doel is natuurlijk dat de prachtige prinses Grace Delight op de troon komt. Daartoe moet nog wel 'eventjes' Drakesbloed, Torlocks aanhanger worden verslagen. Wanneer je alles goed gedaan hebt, zal dat geen enkel probleem zijn. Voordat je zover bent, zul je al zoveel ervaring hebben opgedaan, dat het laatste gevecht tegen de ergste vijand een peuleschil zal zijn.

Efteling-achtige achtergrond

Nodeloos te zeggen, dat het spel er fantastisch uitziet. Torlock heeft van het land een grimmige boel gemaakt, waarin iedereen angstig is voor vreemdelingen. Een beetje een Efteling-achtige omgeving dient als prachtige achtergrond. Omdat je niet voortdurend de daden van Lathan in de hand hebt, krijg je ook zo nu en dan de tijd om eens lekker achterover te hangen en te genieten van wat er zoal op je beeldscherm gebeurt. Ondanks het feit dat het spel in het Engels is, is alles erg goed te verstaan, hoewel je soms moet raden naar de betekenis van de verzonden sprookjestermen. Ook de muziek, die in Best Sound Studio's is opgenomen, draagt bij aan de sprookjesachtige sfeer van het verhaal.

...nog lang en gelukkig

Kingdom: The Far Reaches, is een prachtige titel, waar iedereen verschrikkelijk veel speelplezier van zal hebben. Wanneer je een goed joystick hebt, is het erg gemakkelijk te bedienen, wanneer je maar weet wat je moet doen. Het spel staat te boek als speelbaar voor iedereen vanaf acht jaar. Toch kan ik me voorstellen, dat al te jonge spelertjes best eens bang kunnen worden van al die enge wezens, zoals de mistmonsters of de gnomen. Kingdom is nu te koop, en als echte spelletjes- en sprookjesliefhebber mag je 'm niet missen. Je speelt nog lang en gelukkig.

Kingdom: The Far Reaches

Games, DVC. nodig:
Engels
f 99,95 Bfr. 1.799
Philips Media

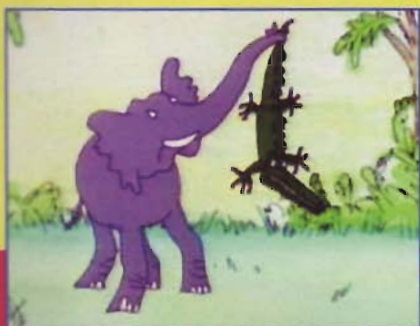

C D - i i S
 K i N D E R S P E L

Verhalen van
 Roald Dahl

Stiekeme plannetjes en slimme

De Reuzenkrocodil en Gruwelijke Rijmen staan nu ook op Video CD. Deze rijk geïllustreerde verhalen worden door niemand minder dan Paul de Leeuw, Gert-Jan Dröge en Loes Luca verteld. De stiekeme plannetjes van de Reuzenkrocodil neemt De Leeuw voor zijn rekening. De Gruwelijke Rijmen worden extra huiveringwekkend gemaakt door Dröge en Luca. Samen met hun stemmen stappen de illustraties van Quentin Blake zomaar het boek uit en het scherm op.

Lennie Pardoel

In de grootste modderigste rivier van Afrika woont de reuzenkrocodil. Je ziet alleen zijn valse ogen boven het water uitkomen. Hij is in gesprek met nog een paar ogen van een veel kleinere krokodil. Het is echter meer een opschepperig relaas van de reuzenkrocodil dan een gesprek te noemen. Hij meldt namelijk met zijn wel honderd witte scherpe tanden trek te hebben in een lekker vet mals wit jongetje. Niemand die hem daarvan af kan brengen. De kleine krokodil gelooft niet erg dat-ie dat lekker vindt, zelf houdt hij niet van jongetjes: 'Jongetjes zijn taai en bitter'. Hij vindt de reuzenkrocodil maar een vraatzuchtig type en noemt hem 'de gulzigste krook van de hele rivier'.

Slimme streken

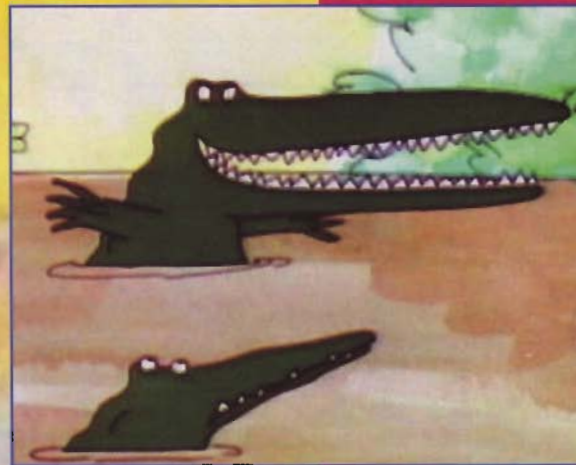
Maar de reuzenkrocodil kan zich niet meer bedwingen. Hij gaat aan land, richting stad. Zijn lopen wordt uitgebeeld door hem te laten verschuiven in het beeld. Net als in Kikker en het vogeltje, besproken in het vorige CD-i Magazine, wordt er optimaal gebruik gemaakt van de figuren op de prenten. Ook hier hebben die beperkte bewegingen en verschuivingen hun eigen charme. Een tekenfilm immers zou veel en veel meer beelden vereisen.

De reuzenkrocodil ontmoet Humpierumpie, het nijlpaard. Met veel bravoure vertelt hij 'stiekeme plannetjes en slimme streken te hebben'. Dit wordt niet bepaald gewaardeerd door Humpierumpie: 'gulzige gore griezel'. Het doet de reuzenkrocodil allemaal niets. Hij vervolgt gewoon zijn weg. Dan ontmoet hij Slurfie, de olifant. Deze krijgt van Paul de Leeuw een komisch Limburgs accent. Hiermee spreekt hij de reuzenkrocodil verwijtend toe: 'Je bedoelt zeker dat je rottige plannetjes hebt', zegt hij als de krokodil weer herhaalt stiekeme plannetjes en slimme streken te hebben. Ondertussen licht de olifantekop rood op van woede. Dit is alweer zo'n leuke vondst om meer te laten gebeuren in een prent. Toch helpt het niets, de reuzenkrocodil krijgt alleen meer en meer honger en spoedt zich verder naar de stad. Voordat hij daar arriveert komt hij nog het aapje Huppeldepup en de Rolmopsvogel tegen. Mmmm, zegt-ie tegen het aapje 'Waarvan ik ga smullen heeft armen en benen en nagels aan z'n tenen.' Welnu, wat dat is kan het aapje wel raden en hij gruwelt ervan. Ook de Rolmopsvogel kan alleen maar griezelen bij het idee.

Stiekem in de kokosboom

Eindelijk is de rand van de stad bereikt en op een veldje met kokosbomen denkt de reuzenkrokodil zijn slag te slaan. Hij vermomt zichzelf als kokosboom en hoopt dat de kinderen in hem zullen klimmen. Daar komen Toto en Marietje aan. De reuzenkrokodil zit al te likkebaarden. Maar net als zij die lekkere kokosnoten willen gaan plukken, stormt Humpierumpie erop af en geeft die zogenaamde kokosboom een enorme oplaaivaai. De kinderen zijn op het nippertje gered.

streken

Onopvallend in de speeltuin

De tweede slimme strek vindt plaats in de speeltuin. Dit keer vermomt hij zich als wip. De kinderen komen aangelopen en na enige twijfel willen ze toch op zijn rug stappen. Met één oog half open kijkt de reuzenkrokodil verlangend toe. Toch mislukt het ook hier want Huppeldepup springt met luid gekrijs in hun midden en waarschuwt voor het grote gevaar. Woest is de reuzenkrokodil en de honger wordt almaar heviger.

Geniepig op de draaimolen

Toch geeft reuzenkrokodil niet op. Hij stapt op een draaimolen en doet net alsof hij ook zo'n houten beest is. Smachtend wacht hij op het kind dat op zijn rug zal stappen. Kleine Anne ziet er wel wat in. Dit pikt de Rolmopsvogel echter niet. Je ziet vanuit de lucht de draaimolen ronddraaien als hij naar beneden zoekt. Prachtig om te zien trouwens. Gegil alom en opnieuw is het plan mislukt.

Vermomd als bank

Dat die streken helemaal niet zo slim zijn als de krokodil beweert, blijkt ook uit zijn laatste plannetje. Hij vormt zichzelf om tot bank in de hoop dat er kinderen op hem gaan zitten. Natuurlijk lukt ook dit niet. Gelukkig komt Slurfie aangestormd, en weet het plannetje te vrijdelen.

Alle stemmen worden in dit verhaal door Paul de Leeuw uitgesproken. Je kan merken dat hem dat valsige gemene van de krokodil goed ligt. Alle dieren krijgen door dialecten, accenten en intonatie een eigen karakter. Het stoort daarom geen moment dat één persoon alle personages vertolkt.

De Gruwelijke Rijmen

Het ligt aan de opvoeding van de ouders of zij deze rijmen aan kleine kinderen willen laten zien. Vooral te kleine kinderen lijken ze me niet geschikt. Vooral niet als ze net een beetje de sprookjes leren kennen. In deze rijmen namelijk wordt aan de zo bekende sprookjes Assepoester, Jakob en de Bonestaak, Sneeuwwitje en de zeven Dwergen, Goudhaartje en de drie Beren, Roodkapje en de Wolf en De drie Biggetjes een geheel eigen draai gegeven.

VIJF REDENEREN OM U TE ABONNEREN

PC Consument

- ☞ Het leukste computerblad van Nederland
- ☞ Het duidelijkste computerblad van Nederland
- ☞ Elk nummer is voorzien van een CD-ROM boordevol programma's
- ☞ U bespaart per jaar een kleine f 60,- (of f 124,- in twee jaar)
- ☞ U krijgt een fantastisch welkomstgeschenk

Word abonnee voor 1 JAAR (f 90,-/bfr. 1800) en kies uit twee fantastische cadeaus!

InfoCentral™

NOVELL

Novell's INFO-CENTRAL, je persoonlijke agenda, planner, mailer, telefonist, database en nog veel meer (t.w.v. f 145,-).

CD-SPEED

Het programma voor de veeleisende CD-ROM-drive bezitter. Dit versnellingsprogramma maakt uw CD-ROM-speler tot 6 keer sneller (t.w.v. f 89,-).

INTERNATIONAL TENNIS OPEN

Een flitsende sportgame tussen u en uw computer of tussen u en uw buurman. Het programma is een grafisch hoogstandje met 'levende' tennissers (t.w.v. f 129,95).

Word abonnee voor 2 JAAR (f 175,-/bfr. 3500) en u ontvangt een topgame!

Ja, ik word abonnee van PC Consument voor 1 of 2 jaar*:

Naam: ..... **M/V**

Adres: ..... **Pc.:** .....

Plaats: ..... **Tel.:** .....

Handtekening: .....

* Aankruisen wat gewenst is: 1 jaar of 2 jaar
 Bij een abonnement voor 1 jaar: CD-SPEED of INFO-CENTRAL

Stuur de BON naar: PC Consument, Antwoordnummer 1228, 2000 VG Haarlem (postzegel niet nodig) Philipscdi.com

Wijze van betaling Nederland:

Girobetaalkaart Eurocheque

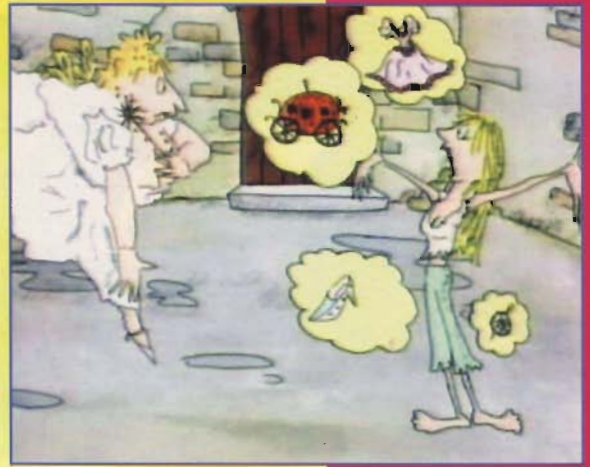
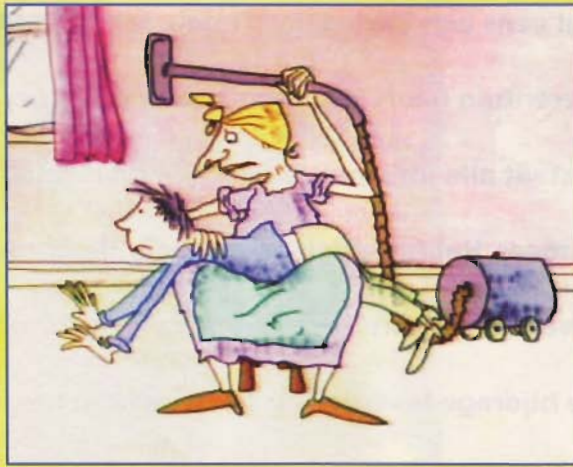
Eenmalige machtiging:

Banknummer/Gironummer: .....

Wijze van betaling België:

Ik heb mijn abonnementsgeld overgemaakt op rekeningnummer 230-0292065-18, ten name van de Generale Bank NV in Turnhout, ter attentie van PC Consument.

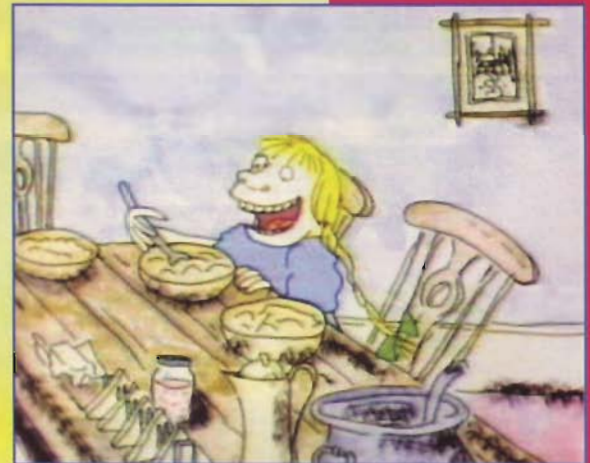
Roodkapje en de drie Biggetjes

Neem bijvoorbeeld Roodkapje. Het begint er al mee dat de wolf direct grootmoeder opeet. Vrij snel daarna komt Roodkapje en die trekt zo een revolver en schiet de wolf zonder pardon neer. Later zie je haar in wolfskleren door het bos lopen. Daar wordt haar hulp ingeroepen in het sprookje De drie Biggetjes. De derde big, de andere twee zijn inmiddels opgegeten, zegt tegen haar: 'Ik hoorde, dat u meer met wolven te doen hebt gehad.' En weer trekt ze haar revolver 'en schiet de wolf, ongelogen, precies tussen zijn gele ogen.' De big juicht. Maar dat was een beetje voorbarig, want: 'Niet alleen loopt Roodkapje nu rond in twee jassen van wolvenbont, ook draagt zij vaak, het spijt me zeer, een weekendtas van varkensleer.'

Goudhaartje en Assepoester

In Goudhaartje gebeuren ook rare dingen. Zij wordt ondermeer beticht van misdaden. Terwijl ze in het oorspronkelijke sprookje toch een zeer liefdallig meisje is. De misdaden zijn: huisvredebreuk, diefstal van havermout, vernieling van een kostbare stoel en met vuile schoenen op bed liggen. Bij Assepoester worden de hoofden van de stiefzusters afgeslagen en besluit ze zelf liever met een andere man te trouwen dan de prins.

Jakob en de Bonestaak en Sneeuwitje

De neus in het oorspronkelijke bonestaaksprookje was niet te foppen. Hier wel. Jakob wast zich eens flink en de reus ruikt niets meer. Ook bij Sneeuwitje gebeuren er heel andere dingen. Zij komt namelijk bij ex-jockey's, die in 't verleden paardenraces hebben gereden. Weliswaar ook kleine ventjes. De spiegel biedt ditmaal hulp bij het gokken en voorspelt dat het paard, Kwikzilver S, de winnaar wordt. Moraal van het verhaal: 'Niemand vindt gokken een schande, als je maar wint'.

Misschien is het nu duidelijk geworden, dat ik niet zo goed kan schatten voor welke kinderleeftijd deze verhalen geschikt zijn. Voor De Reuzenkrokodil zou ik zeggen vanaf een jaar of vier. Voor wat betreft de Gruwelijke Rijmen zou ik er toch een aantal jaren bij optellen. Roald Dahl is zoals waarschijnlijk bekend ook een schrijver van boeken voor volwassenen. Ik zie dit veel meer terug in de Gruwelijke Rijmen dan in de Reuzenkrokodil. De Video CD ziet er goed verzorgd uit. Er zijn veel originele vondsten. Kortom een aanwinst voor de kindercollectie.

Roald Dahl
De Reuzenkrokodil & Gruwelijke Rijmen
 films / kinderen
 Nederlands f 39,95

Wie al eens een bezoek heeft gebracht aan de Antwerpse Dierentuin heeft 'm al gezien. De CD-i Zoo...eenvoudig. Hierop staat alle informatie over het dierenrijk, en nog veel meer. Het is gebleken, dat voor de bezoekers van de Antwerpse dierentuin deze bron van informatie een zeer grote bijdrage leverde aan het inzicht in het leven van de dieren. Daarom is deze CD-i in een speciale aangepaste versie nu ook voor de consument te koop, zodat iedereen kan meegenieten.

Rom Helweg

Ontdek

Eerst maar eens naar de alfabetische index van alle dieren die op de CD-i staan. Aan de hand van een foto krijgen we een algemeen verhaaltje over het gekozen dier. Vervolgens komen we terecht in een boomstructuur van icoontjes, die allemaal betrekking hebben op het gekozen item. Zo kunnen we bij de dolfijn terug gaan naar de zeezoogdieren, waaronder ook de walvissen gerangschikt zijn. We kunnen echter ook verder gaan in de structuur en informatie krijgen over de voortplanting van dolfijnen.

Handle with Care

Het is opvallend, dat er aan het eind van iedere boomstructuur een waarschuwendende ondertoon zit. Een toon van 'Handle with Care'. De CD-i is er niet alleen om informatie te geven over de natuur en alles wat zich daarin voortbeweegt. Zoo... eenvoudig wil ook een groter bewustzijn creëren wat betreft de dieren om ons heen. Een bewustzijn dat er misschien toe bijdraagt dat wij mensen eens wat zuiniger omspringen met de natuur en het milieu.

Regenwoud

Zo is er bijvoorbeeld een apart gedeelte van de disc gereserveerd voor een filmpje over een stuk regenwoud in Zuid Amerika. Dit is misschien wel het laatste stukje natuur waar mens, dier en plant in harmonie met elkaar samenleven. Het is nou eens niet een belerend verhaal over het stoppen met het kappen van het regenwoud, maar een integer verhaal over hoe het ook kan, en waar we naar zouden moeten streven.

Het is Zoo...eenvoudig

Kingsreis door de dierenwereld

The Big Bang

In de boomstructuur kunnen we naast de ontstaansgeschiedenis van de dieren ook naar het ontstaan van de aarde kijken. Niet alleen om te ontdekken hoe de aarde haar vorm heeft gekregen, maar ook hoe de dieren hun plaats hierin hebben gevonden. Het is fascinerend om te weten hoe een wezen zich laat vormen door het milieu waarin het leeft. Dat waterdieren een ander gestel vereisen dan landdieren, weten we allemaal. Hoe zit het dan wanneer waterdieren een zodanige evolutie doormaken dat ze uiteindelijk op het land terecht komen? Allemaal vragen die beantwoord worden.

Quiz

Voor degenen die denken alles van de disc gezien te hebben is er een Quiz op de CD-i gezet. Zoals het een natuurvriendelijke CD-i betaamt, wordt er geen spelelement aan toegevoegd. Je kunt er geen prijzen mee verdienen, en zelfs geen punten halen. Het gaat hier alleen maar om het testen van de kennis die je hebt vergaard.

Conclusie

Zoo... eenvoudig is toegankelijk voor alle leeftijden. Het is de makers van de CD-i gelukt om een goed compromis te vinden tussen de verschillende moeilijkheidsgraden. Hoewel volwassen termen niet geschuwd worden, is de uitleg bij de verschillende onderwerpen begrijpelijk voor iedereen die geïnteresseerd is in een ontdekkingsreis door het dierenrijk.

Gratis naar de Antwerpse Zoo

Zoo...eenvoudig is een prachtige CD-i, maar het echte werk blijft natuurlijk het mooist. Daarom hebben wij 50 gratis kaartjes voor de Antwerpse Zoo. Het enige wat je hoeft te doen is de drie vragen goed te beantwoorden, een slagzin te bedenken en de bon elders in dit blad in te vullen en op te sturen. De eerste vijftig goede inzenders krijgen hun gratis toegangsbewijs thuisgestuurd. De uitslag is definitief, er kan niet over worden gecorrespondeerd.

1. Wat is het voornaamste voedsel van de reuzenpanda?
2. Haaien behoren tot de best uitgeruste jagers ter wereld en hebben geen natuurlijke vijanden. Wat voor soort haai maakte het Roy Schneider moeilijk in Jaws?
3. De dodo was met twintig kilo de grootste duif die ooit geleefd heeft. In de 17-de eeuw stierf de vogel binnen enkele tientallen jaren uit. Waarom?

Tips Trucs

Ook deze maand proberen we de 'vastzitters' op spelletjesgebied weer een beetje op weg te helpen. Uit de brieven merken we dat Burn:Cycle een pittige opgave blijft, maar dat maakt het natuurlijk zo leuk en daarom verklappen we ook niet teveel. Verder is het fijn dat lezers elkaar kunnen helpen, want wij weten ook niet alles. En, je weet het intussen: als je de spellen zonder hulp wilt uitspelen, moet je nu snel doorbladeren.

René Janssen

Burn:Cycle, eindelijk de groene bal

Zoals we vorige maand al beloofden komt nu de geheimzinnige groene bal aan bod. Je hebt intussen de Mastermindpuzzel van Doc's slot opgelost. Ga naar binnen. Er wordt een filmpje gespeeld en Doc verlaat de ruimte om de scanner te prepareren. Je kunt hem nu nog niet volgen. Draai naar rechts om naar het hologram-apparaat te kijken en loop vooruit om het te openen. Plaats de groene bal uit de kluis in het apparaat en stap achteruit. Het apparaat gaat dicht en je kunt nu vooruit lopen naar het paneel rechts van de machine. Gebruik de pijlen aan de rechterzijde om het driedimensionale plaatje rond te bewegen in de scanner. Rommel er wat mee totdat je een plaatje ziet van de tattoo die je al eerder gezien hebt: op de rug van de persoon die neergeschoten werd in een van de flashback-film-

pjes. Ga weer terug en dan blijkt Doc de scanner klaar te hebben. Doc scant je de Televerse in, waar je wordt begroet door een afbeelding van Kris. Je bent nu in de Pulse, het hart van de Televerse. Helaas is er iets mis gegaan met het scannen en ben je niet helemaal goed overgekomen. Je blijkt namelijk drie gaten in je lichaam te hebben en die moeten eerst gevuld worden. Hoe? Dat mag je zelf uitzoeken.

Wilfred van 't Hart is ook al vrij ver, maar slaagt er net niet in het spel te voltooien. De omschrijving van waar je precies strandt is niet helemaal duidelijk, Wilfred. Voor jou geldt echter: heb je de Buddha al geïntegreerd in je code? Zo ja, heb je dan het laatste stukje code al te pakken om de deur naar de Cortex te openen? Dat laatste stukje is (afkomstig van) iemand die je erg goed kent. Als je eenmaal door de deur bent, ontmoet je Vielli. Hij kan je aan een antiserum tegen het Burn:Cycle-virus helpen, maar daar moet je wel eerst iets voor doen. En zelfs dan is het nog niet afgelopen, want er wachten aan het eind van het spel nog een paar verrassingen. Sorry dat we zo vaag blijven, maar je begrijpt dat we het ook weer niet helemaal willen verklappen voor je.

Earth Command; elke keer anders

M.P. van Berkum uit Deventer is op zoek naar tips voor Earth Command, want na vier weken bijna onafgebroken spelen zit hij helemaal vast. Het probleem is alleen dat het heel moeilijk is om tips voor dit spel te geven, omdat het in feite iedere keer weer anders is. Lees het maart-nummer er echter nog eens op na, want daarin geven we enige algemene tips die je hopelijk wat op weg helpen.

Dark Castle zonder TROUBLE

Jaap Jansen uit Oirschot wil een tip delen met betrekking tot Dark Castle. Ga eerst naar SHIELD en haal hier heel veel elixer in het eerste veld. Ga dan naar FIREBALL en speel dit uit. Dan weer SHIELD, speel ook dit uit en ga dan naar BLACK KNIGHT (je hoeft helemaal niet in TROUBLE te zijn!). Diezelfde Jaap wil ook graag weten wanneer de eerste interactieve film uitkomt. Op CD-i nemen we aan, want in Amerikaanse bioscopen is al een 20 minuten durende speelfilm te zien waarbij de kijkers op diverse momenten op knoppen kunnen drukken om het vervolg te kiezen. In principe moet het niet zo'n probleem zijn om iets dergelijks ook op CD-i te doen, kijk maar naar spellen zoals Space Ace en Dragon's Lair. Dat zijn echter tekenfilms, en we nemen aan dat Jaap het over echte films met echte acteurs heeft. Het grootste probleem zal worden gevormd door de opslagcapaciteit van CD's. Diverse mogelijke paden op een schijfje zetten kost namelijk nogal wat ruimte. Misschien dat met de steeds beter wordende compressiemethoden er ooit nog wel eens interactieve films op CD-i zullen komen, maar wanneer dat zal zijn.....? Wel is er nu Thunder in Paradise, de eerste interactieve tv-serie op CD-i. Kijk elders in dit blad (red.).

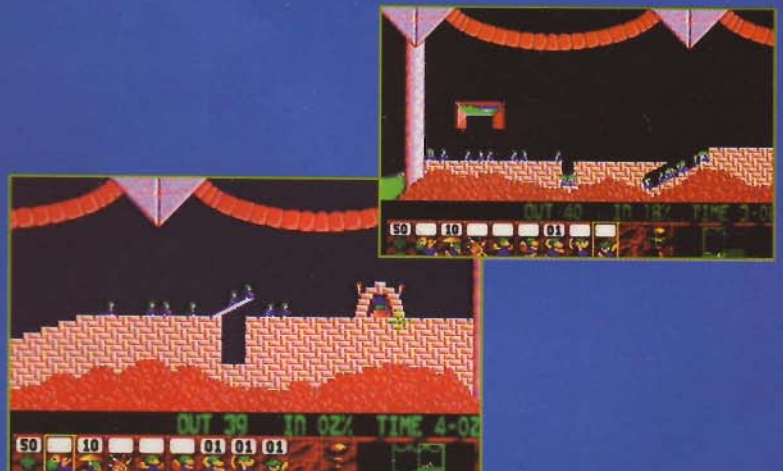

Inca; hoe verder?

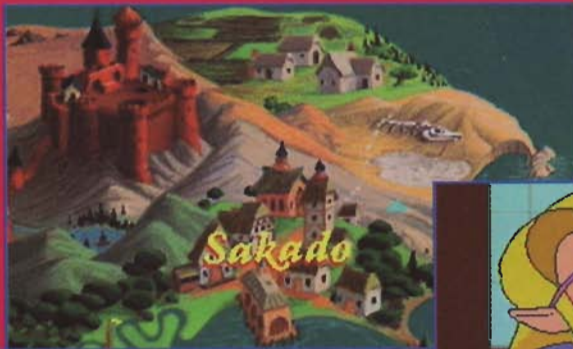
Zowel Daisy Corveleyn uit Oostende (België) als Dennis van der Enden uit Wateringen komen niet verder in het spel Inca. Ze zijn gekomen tot aan de kamer voor de eerste macht, na de asteroïden, de canyon, de kamer voor het doolhof, het doolhof en de barrière met de bamboestokken en de gouden munt. In die kamer heb je vier zuilen, die je kunt openen met een gouden ster. Op een muur tussen die vier zuilen vind je een gouden plaat, die je kunt 'openen'. Je kunt dan op de vier pijlen drukken, maar dan? Als voorwerpen heeft Daisy de quipu en een bronzen ster. Hoe nu verder?

CD-i-Lemmings graven door

J.R. Ottenof uit Waalwijk heeft een probleem in Lemmings. In Tricky-level 19 kan hij namelijk de benodigde 100 procent niet halen. Een collega die de Sega-versie van het spel heeft, heeft het hem al eens voorgedaan. Geen probleem dus, zou je zeggen. Mis, want de methode van zijn collega was op de CD-i niet mogelijk. In de Sega-versie moet je namelijk een lemming laten graven tot aan de roze-blauw gekleurde paal. De lemming kan hier niet door heen en loopt dus terug. Bij de CD-i-versie graaft de lemming echter vrolijk door, zodat de 100 procent-score niet gehaald kan worden. Iemand een idee?

Litil Divil/Zelda/Link

Mevrouw Kieboom uit Poortugaal las in het april-nummer een Litil Divil-tip over blokken in het derde level, maar kan daarna de monsters niet doden. Waarschijnlijk heeft u het lasergeweer nog niet gevonden in het eerste (blauwe) level van dit doolhof. Met

dit lasergeweer moeten de monsters een aantal malen worden geraakt voordat ze dood gaan. Bovendien moet u zelf zorgen dat u niet geraakt wordt door de vuurballen die de monsters afvuren. Door op knop 2 te drukken springt u om ze te ontwijken. Wie drie keer wordt geraakt, moet terug naar het begin van het doolhof. Verder ziet mevrouw Kieboom bij Zelda geen manier om tegen het muurtje op te komen naar het grafmonument. Volgens ons ging het zo: ga aan het eind van de hoofdstraat Lika's huis binnen. Loop de trap op en ga door het raam Pier Street in. Hiervandaan kun je door een hek naar het grafmonument. Je moet hier een bom gebruiken om de pilaar te vernietigen, en vervolgens moet je helemaal naar links om de sleutel op te rapen. Vervolgens kun je weer naar buiten door het hek waar je binnen kwam.

Bij Link tenslotte komt mevrouw Kieboom niet over de kloof bij het scheepswrak en krijgt ze Militron niet dood. Hulp van mede-lezers wordt op prijs gesteld.

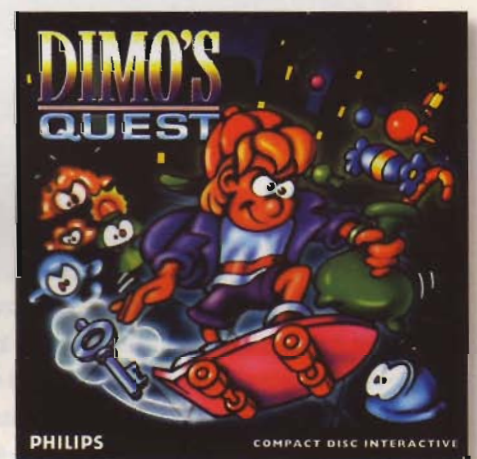
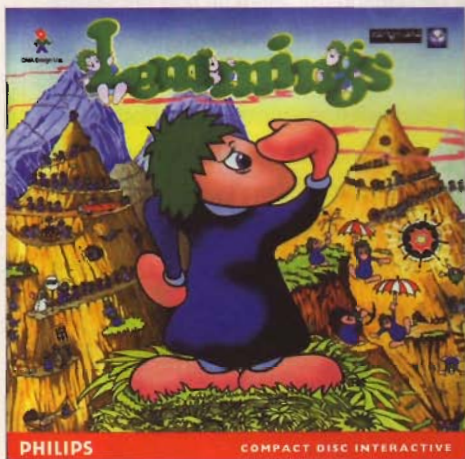
Chaos Control; opnieuw beginnen

Eric Willems uit Eersel wil nog graag een tip kwijt over Chaos Control. Als je het laatste level uitgespeeld hebt, wordt het geheugen gewist en moet je weer van voren af aan beginnen. Als je nu na het uitspelen van het laatste level de CD-i-speler uit en weer aan zet, kun je het laatste level wel weer opnieuw spelen. Maar Eric, wat is er eigenlijk mis mee om weer vanaf het begin te spelen. Chaos Control is er volgens ons leuk genoeg voor! De opmerking in het Engelse CD-i-tijdschrift over een vijfde Chaos Control-level begrijpen we niet helemaal, volgens onze informatie zijn het er echt maar vier. Waarschijnlijk hebben ze daar gewoon een beetje zitten slapen.

Drie op een rij: logische spellen

Het drie op een rij-overzicht van deze maand sluit prima aan op dat van de strategische spellen van de vorige keer. We hebben ditmaal namelijk de logische spellen als onderwerp gekozen, oftewel spellen waarin het vooral op logisch nadenken aankomt en wat minder op de (re)actie. Lemmings is daar natuurlijk een klassiek voorbeeld van, maar ook voor Dimo's Quest en Mega Maze moet de speler de aanwezige hersenkwabben goed gebruiken.

Lemmings

Lemmings zijn onopvallende, bruine knaagdiertjes met een vreemde karakter-eigenschap. Eenmaal per jaar storten ze zich namelijk massaal in zee en verdrinken. De lemmings uit het gelijknamige CD-i-puzzelspel hebben groen haar en wandelen op twee poten. Zelfmoordneigingen hebben ze echter nog steeds, en de opdracht van de speler is dan ook zoveel mogelijk diertjes van de dood te redden.

Zonder op- of omkijken

Dat doe je in 120 steeds moeilijker wordende levels, die meestal groter zijn dan het scherm (het beeld scrollt in dat geval mee). Voordat een level begint, krijg je eerst een scherm met de opdracht voor dat level. De ene keer moeten alle lemmings veilig het einde van het level bereiken, terwijl de volgende keer slechts 50 procent gered hoeft te worden. De levels worden van opzij gezien en hebben een beginpunt, een eindpunt en een groot stuk vol obstakels daartussen. Bij de start van een level vallen de lemmings één voor één uit een luik. Ze lopen vervolgens zonder op of om te kijken in de richting van de uitgang. Komen ze daarbij een muur tegen, dan draaien ze zich om en lopen in de tegenovergestelde richting verder. Bij een afgrond, een vuurzee of water lopen ze gewoon door, hun dood tegemoet.

René Janssen

Opdrachten geven

Onderin het beeld staat een rij symbolen waar je op kunt klikken. Ieder symbool staat voor een bepaalde opdracht waarmee je de lemmings kunt beïnvloeden. Door vervolgens op een van de rondstapende lemmings te klikken, geef je hem de betreffende opdracht. Er is bijvoorbeeld een symbool waarmee je een gang kunt laten graven (horizontaal, vertikaal of diagonaal). Ook kan een lemming worden aangewezen om bergen te beklimmen, waarna hij met een nieuw commando kan worden veranderd in een parachutespringer.

Bruggenbouwers worden gebruikt om over afgronden te komen, terwijl stoppers worden ingezet om hun maatjes tegen te houden. Dat kan handig zijn om andere lemmings de tijd te geven een brug te bouwen. De enige manier om van een stopper af te komen is trouwens nogal drastisch: je moet hem namelijk opblazen. Het is triest een lemming na trouwe dienst z'n handen op z'n hoofd te zien leggen, waarna hij begint te schudden om vervolgens uit elkaar te spatten, maar het is helaas niet anders.

Logisch denken

Het redden van de lemmings wordt nog verder bemoeilijkt door het feit dat je op ieder level slechts een beperkt aantal opdrachten kunt geven. Soms is een opdracht zelfs helemaal niet beschikbaar. De truc is dus om door logisch denken optimaal gebruik te maken van de beschikbare opdrachten. Voor ieder level is een oplossing te bedenken, maar vooral op de hogere levels liggen die niet zo voor de hand. Na het juist oplossen van een level ontvangt de speler een wachtwoord, zodat later direct vanaf dat punt verder gespeeld kan worden.

Conclusie

Lemmings is een simpel uitziend, maar vreselijk moeilijk en verslavend spel. Het aantal levels is behoorlijk groot, zeker als je bedenkt dat de hogere levels echte breinbrekers zijn.

Mega Maze

Wie Mega Maze voor het eerst ziet, moet zich vooral niet laten misleiden door de simpel uitziende graphics en de eenvoudig klinkende regels. We hebben hier namelijk te maken met een van die duivels moeilijke, ontzettend verslavende puzzelaars die je na een paar weken spelen de neiging geven je CD-i-speler drie hoog uit het raam te gooien. Niet doen trouwens, want daarvoor is Mega Maze veel te leuk.

Vijandelijke Nasty Balls

Mega Maze bestaat uit 75 labyrintachtige levels, onderverdeeld in drie secties van 25 en met een oplopende moeilijkheidsgraad. De levels zijn een, twee of drie schermen groot en via een draaikolk kun je naar het volgende scherm reizen. De bedoeling is steeds een blauwe bal (de objectbal) naar de uitgang (de 'eindkuil') op het laatste scherm te leiden. Op zich klinkt dat niet echt boeiend, maar er komt meer bij kijken dan je denkt. Om te beginnen bevat vrijwel ieder scherm één of meer vijandelijke ballen, de zogenaamde Nasty Balls. Deze purpergekleurde ballen komen uit een generator, die constant nieuwe ballen aanmaakt tot een maximum van vier. Zodra je een vijandelijke bal weet te vernietigen, wordt er dus automatisch weer een nieuwe gemaakt.

Slim manoeuvreren

Door slim te manoeuvreren met de blauwe bal beïnvloed je de bewegingen van de purperen ballen. Stuur je je eigen bal bijvoorbeeld naar rechts, dan bewegen ook alle purperen ballen (indien mogelijk) naar rechts. Als je naar rechts stuurt op een moment dat je die richting helemaal niet op kunt, blijf je zelf staan maar bewegen

de purperen ballen wel die kant op. Het is even wennen, maar na wat oefening gaat het bijna vanzelf. Wanneer de blauwe bal in aanraking komt met een purperen bal, wordt de blauwe bal vernietigd. Aangezien de purperen ballen bijna altijd op strategische plaatsen liggen, is het vermijden van deze vijanden het grootste probleem. Bovendien vormen de purperen ballen vaak de sleutel tot de oplossing van een level. Je moet ze bijvoorbeeld gebruiken om poorten te openen, om kuilen langs de route te sluiten, als schild tegen laserkanonnen of om vonkengenerators te passeren. Ook zijn er mijnen die je proberen op te blazen en Kuilen der Verdoemenis, die ballen opslokken tenzij een bal eerst over een schakelaar is gerold. Na het (binnen de gegeven tijd!) voltooien van een level krijg je een vier-cijferige code, waarmee in het vervolg direct verder kan worden gespeeld vanaf dat punt.

Conclusie

De eerste schermen van Mega Maze zijn simpel, zo simpel dat je in eerste instantie denkt aan een miskoop. Zo'n eenvoudig spelletje heb je toch zeker binnen een paar dagen uitgespeeld? Niets is echter minder waar, want na de inleidende levels wordt het plotseling veel moeilijker. Je moet dan niet vreemd opkijken als je opeens meer dan een uur nodig hebt om een level op te lossen. Het is maar goed dat het oplossen van een level niet tijdgebonden is. Sommige levels lijken zelfs volstrekt onmogelijk, totdat daar opeens dat eureka!-gevoel is en de oplossing heel erg voor de hand blijkt te liggen.

Dimo's Quest

Dimo is een brutaal uitzierend rollerskate-jochie met een spijkerjack, een zonnebril en een grote rode pet. Hij is gek op snoep en de speler moet hem dan ook helpen zoveel mogelijk lekkers te verzamelen. Door het spelidee en de kleurrijke graphics lijkt Dimo's Quest in eerste instantie bestemd voor kleine kinderen. Dat blijkt echter al snel een misverstand te zijn.

Gesproken commentaar

Dimo's wereld heeft 51 levels. De eerste levels zijn heel simpel en dienen als kennismaking met het spelidee en de besturing. De meeste levels bestaan uit meerdere schermen, al zijn er ook levels die uit slechts één scherm bestaan. Ieder level is opgebouwd uit een verza-

meling vakjes, waar je Dimo (vakje voor vakje) overheen stuurt. De vakjes zijn echter tamelijk klein, dus je moet oppassen dat je niet per ongeluk te ver doorschuift en op een verkeerd vakje terechtkomt. Op ieder level wemelt het van de snoepjes, die je eerst moet verzamelen voordat je naar de Exit (en het volgende level) mag. Dimo levert ondertussen op vrijwel alles wat je doet gesproken commentaar. Behalve de snoepjes zijn er ook allerlei voorwerpen die Dimo niet mag aanraken of die hij juist moet gebruiken om de puzzels op te lossen. Er zijn bijvoorbeeld sleutels, zwakke plekken in muren, pijlen die je een bepaalde kant opsturen, afbrokkelende vakjes, schakelaars, explosieven en stukken water, lava of ijs.

Heel gevarieerd

De verschillende levels en de puzzels zijn heel gevarieerd. In het eerste level hoef je alleen maar een aantal over het scherm bewegende vijanden te ontwijken. Op het volgende level krijg je te maken met het eerste echte probleem: afgesloten gekleurde deuren waarvoor je de bijpassende sleutels moet zoeken. Vanaf ongeveer het tiende level wordt het pas echt moeilijk en komt de nodige logica om de hoek kijken. Er zijn bijvoorbeeld levels waarin je nauwkeurig moet schuiven met blokjes. Eén fout is voldoende om volledig vast te raken, zodat je weer van voren af aan kunt beginnen. Door de stenen zorgvuldig te schuiven, kun je bijvoorbeeld een brug bouwen over water of je kunt ze gebruiken om patrouillerende vijanden te pletten. Tijdens het spelen kun je trouwens met een druk op een actieknop een menu oproepen. Hier kun je kiezen voor stoppen met spelen, het herstarten van een level (als je bijvoorbeeld helemaal vastzit) of het oproepen van het helpscherm.

Conclusie

Net als Lemmings en Mega Maze lijkt ook Dimo's Quest op het eerste gezicht een vrij eenvoudig spelletje. Pas na een tiental levels begint de moeilijkheidsgraad opeens explosief te stijgen, zodat je binnen de kortste keren met de handen in het haar zit. Gelukkig heeft Dimo een oneindig aantal levens, zodat je steeds weer opnieuw kunt proberen een level op te lossen.

Lemmings

Nederlands
gesproken

f 79,95 Bfr. 1.499

Dimo's Quest

Engels

f 99,95 Bfr. 1.499

Mega Maze

Engels

f 59,95 Bfr. 1.299

Philips Media Benelux

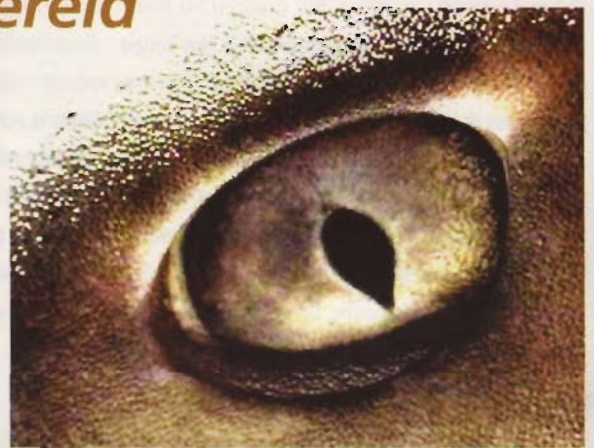
Eyewitness

*Word een ooggetuige
van de dierenwereld*

Volgens populariteitsonderzoeken van nationale en internationale televisiestations zijn natuurfilms de meest bekeken programma's. Uiteraard direct gevolgd door de soapseries en speelfilms, maar toch... De gemiddelde kijker heeft er blijkbaar behoefte aan om de natuur te bekijken met begeleiding van het commentaar van Antoon van Hooff, David Attenborough of Jacques Cousteau. Gelijk hebben ze; de wildernis in een notendop, en bovendien krijg je dingen te zien die anders nooit te bezichtigen zouden zijn. Eyewitness is een natuurserie van Engelse makelij. Een serie met een uiterst gedegen verhaal en prachtige beelden. Maar dat is nog niet alles. Vanaf nu verkrijgbaar op Video CD.

Rom Helweg

In de serie Eyewitness worden de diersoorten afzonderlijk behandeld, op een uitzonderlijk mooie manier. Het is geen bijeenkoming van verschillende filmpjes, waarin we de dieren op hun mooist, leukst, gevaarlijkst of in hun meest intieme momenten kunnen zien. Eyewitness is gemaakt door kundige filmers, die door hebben hoe je een film maakt. Aan de hand van prachtige special effects en artistiek in elkaar gezette beelden wordt een uitgebreid inzicht gegeven in het leven van de afzonderlijke diersoorten.

In de serie zijn nu vijf verschillende afleveringen uitgekomen. Eyewitness Shark neemt ons mee naar de wereld van de meest gevaarlijke, en tegelijkertijd meest onbegrepen diersoort ter wereld, de haai. Eyewitness Cat laat ons een andere groep dieren uit de toppen van de voedselketen zien, de katachtigen. Eyewitness Horse maakt duidelijk dat paarden ook nog ergens anders leven dan op de manege. Eyewitness Dog neemt ons mee naar het leven van onze trouwe viervoeters, of waren er ook nog minder getemde soorten? Tot slot kunnen we in Eyewitness Reptile kijken naar alles wat sist, glijdt en kruipt; kortom de wereld van de reptielen.

Onderwatermoordenaars?

Je raadt het al; de meest gevaarlijke dieren van de oceaan. De nachtmerrie van ieder mens. Je bent aan het zwemmen in zee. Je hoort niets, en ziet alleen een vin boven het wateroppervlak uitsteken die met grote snelheid op je afkomt. Je zwemt voor je leven en... Gelukkig valt dat erg mee. Het aantal mensen dat iets van een haai eet is een veelvoud van het aantal mensen dat door een haai wordt aangevallen.

Op een prachtige manier kunnen we zien hoe de haaien leven, zich voortplanten, ademen, en natuurlijk eten. Daarnaast krijgen we een mooi overzicht van alles wat de mensen met de haaien hebben gedaan. Niet alleen letterlijk, zoals het gebruik van de vinnen voor soep, maar ook figuurlijk. Haaien hebben voor mensen altijd zo'n grote mystieke betekenis gehad dat ze in vele vormen terugkomen in de mensenwereld. De beschrijving van vliegtuigen, vernoeming van sportteams, zelfs auto's hebben namen van haaien.

Ondanks het feit dat de disc de haaien een beetje uit de sfeer van 'onderwatermoordenaars' wil halen, is er aan deze aflevering ook een gezonde hoeveelheid spanning toegevoegd. Als een rode draad door de documentaire loopt een onderzoek naar een beet die uit een surfplank genomen is, waarvan de bestuurder op raadselachtige wijze is verdwenen. Was het een haai? Kijk zelf maar.

Mythische katachtigen

Nog zo'n diersoort die bovenaan de voedselketen staat. Of niet? Is de Grote Rode Je-Weet-Wel Kater dan ook zo'n roofdier? Reken maar. Katachtigen leven alleen van vlees en hebben daar een perfect gestel voor. Toch is de kat één van de meest vertrouwde dieren in het hedendaagse huishouden. Bovendien bestaat er over katten een groot aantal mythen en sagen. Goden in de vorm van een kat; de negen levens die katachtigen schijnen te hebben; noem maar op.

Scheepslieden dachten dat een kat geluk bracht aan boord van een schip. Katten zouden in staat zijn om stormen te

voorspellen, maar konden tevens boze geesten van het schip verjagen. Of waren dat alleen maar ratten? Eyewitness Cat geeft een prachtig beeld van de verschillende soorten; van de leeuw, koning van het dierenrijk tot de huislijke Afghaan.

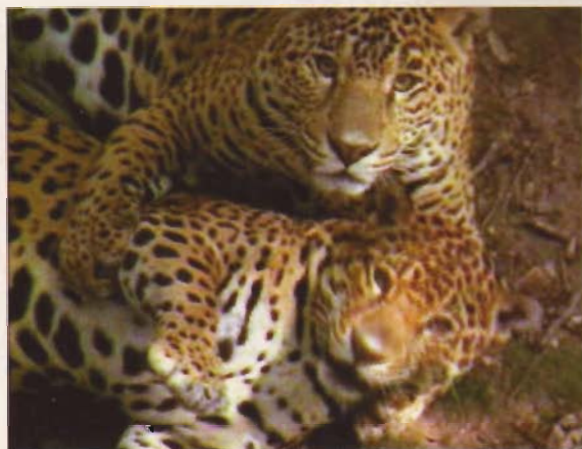
Het knappe van deze en de andere titels is, dat echte beelden van een springende tijger in een perfect witte achtergrond gefilmd zijn. Is er gebruik gemaakt van computertechnieken, of was deze tijger ingehuurd in een studio, en hoe kregen ze hem dan zo ver om recht over de camera te springen? Een kat heeft negen levens en in principe heeft deze video CD er nog meer, om er extra lang van te genieten.

Kwetsbare reuzen

Opvallend in de serie Eyewitness is de vormgeving van de verhalen. Door goedgekozen computertechnieken wordt er gebruik gemaakt van mozaïeken van bewegende beelden om het verhaal kracht bij te zetten. Een verhaal dat goed in elkaar zit en waarin in het kort alle facetten van het dier aan bod komen. Eén van die facetten is bij Eyewitness vaak de mystiek van het dier. De mythen en legenden van de paarden zijn natuurlijk legio. Niet alleen de vermeende geneeskrachtige werking van de haren, maar er zou ook een muze schuilen in de haren van de staart. Denk maar aan de vioolstokken die worden gespannen met paardeharen. Of laten we teruggaan naar Pegasus, het mythische paard met vleugels. Het sterrebeeld boogschutter wordt vaak afgebeeld als Sagittarius, half mens, half paard.

Het paard geeft altijd een bepaalde allure aan de berijder. Napoleon had altijd een zwarte Arabier, een trots, groot paard. Daardoor viel het niet meer op dat hij zelf maar een mannetje van 1 meter 55 was. Nog steeds worden paarden gebruikt als uiting van machtsvertoon. Kijk maar naar de bereden politie of naar het aantal paarden voor de gouden koets op prinsjesdag.

Waar zou dat vandaan komen? Hoe is het mogelijk dat zo'n groot dier helemaal gedomesticeerd lijkt? Bij honden, katten en andere kleine huisdieren weten we wel waar het om gaat. Eten en spelen, maar bij paarden gaat het daar niet om. Eyewitness Horse concludeert dat paarden eigenlijk van

oudsher kwetsbare dieren zijn, die zich alleen maar kunnen verweren door tijdig weg te lopen voor hun belagers. Door ze de indruk te geven dat ze belaagd worden, met een zweepje of met sporen, beginnen ze te hollen. Letterlijk als-of hun leven ervan afhangt.

Dit en nog veel meer onderwerpen worden uitgebreid behandeld op de Video CD. Is de zebra zwart met witte strepen of andersom, en waartoe dienen deze kleuren? Wie waren de voorouders van de paarden? Waarom hebben paarden hoeven? Hoe leven ze samen? Allemaal vragen die je beantwoord krijgt op Eyewitness Horse.

Beschermengel

Honden zijn vreemde wezens die we misschien wel nooit echt zullen begrijpen. Hoe is het mogelijk dat dieren met een zo zelfstandig jachtinstinct zich hebben kunnen aanpassen aan de mensenwereld? Om daar achter te komen moeten we duiken in de oeroude wereld van de hond zoals we hem kennen voordat hij werd ingelijfd als huisdier.

Ook hier stuiten we weer op een verhaal dat is doorspeend van mystiek. Wist u dat alle Europese vorsten een hond hebben? Niet zomaar als aangenaam gezelschap, getuige de verwijderde stembandjes van de honden van voormalig koningin Juliana, maar als beschermengel. Toen de hond

van koningin Elisabeth van Engeland overleed werd haar bewaking verdriedubbeld!

Engerds

Slangen, krokodillen, hagedissen en leguanen lijken geboren acteurs. In iedere avonturenfilm komen ze wel terug met als enig doel schrik aanjagen. Een geliefd onderwerp voor Eyewitness dus. Dat reptielen niet alleen eng zijn, maar ook vaak prachtige, majestueuze en slome, maar sterke dieren zijn kun je zien op de Video CD Eyewitness Reptile. Zoals we van de makers gewend zijn; vol met prachtige beelden en anekdotes.

Conclusie

Eyewitness is een serie van hoogstaande kwaliteit, dat is de BBC-deskundigen wel toevertrouwd. De Video CD's komen uit de studio's van de kundige Engelse schijfmakers CD Vision, die we kennen van de Jazzserie "Masters of Jazz". Zij weten wat het is om boeiende programma's op een kwalitatief hoge manier op een Video CD te zetten. Zonder ondertiteling, dat wel, maar dat geeft je ogen de tijd om niets te missen van het beeld.

Eyewitness
Engels
Serie Video CD's
f 29,95 Bfr. 599
CD Vision
Encoding: *****

The Oxford Dictionary op CD-i **Look it up!**

Echte woordenboekfanaten

hebben de Dikke van Dale die in de

boekenkast staat natuurlijk al lang

van A tot Z doorgepluisd, en zijn op

zoek naar een nieuwe uitdaging.

Die is er: The Concise Oxford Dictionary

& Oxford Thesaurus op CD-i.

Geen kwaad woord over boeken, ik ben er dol op, maar als je snel de betekenis of het synoniem van een Engels woord wilt hebben, dan kies ik toch voor deze CD-i. De disc is ideaal om vlot en praktisch te zoeken zonder dat je een dik boek hoeft open te slaan. Je kunt met de afstandsbediening via 120.000 ingangen door 190.000 omschrijvingen bladeren, er gericht naar zoeken of je kennis testen. Door alle verwijzingen kan geen betekenis je meer ontgaan.

Gesproken woord

The Concise Oxford Dictionary & Oxford Thesaurus kent, zoals de titel al aangeeft, twee hoofdfuncties: een woordenboek en een synoniemenlijst. Je kunt een woord opzoeken door het volledig in te tikken of de beginletter(s) te geven en de lijst die verschijnt door te scrollen. Vervolgens krijg je de betekenis(sen) en wordt met voorbeelden aangegeven hoe het woord in een zin gebruikt wordt. Van de synoniemen zijn er maar

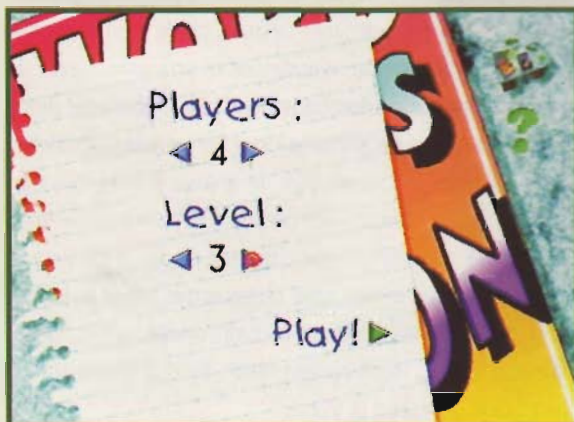
liefst 275.000 verzameld, wat doet vermoeden dat de gemiddelde Engelsman niet om woorden verlegen zit. Een prachtig extraatje op de CD-i is dat je de woorden kunt laten uitspreken. Vanzelfsprekend heel goed voor het oefenen van je Engelse 'outspeak', en het blijft een genot om de dame en heer in kwestie Queens English te horen spreken. Het feit dat het tweetal 52.000(!) woorden heeft ingesproken dwingt trouwens ook respect af.

Dikke van Dale of dunne Oxford

De CD-i is eenvoudig te gebruiken en ziet er gewoon lekker simpel uit. Op een kladblaadje van ruitjespapier staan met pen in een kinderlijk handschrift de letters van het alfabet geschreven. Met pijltjes die naar boven en naar beneden wijzen kun je de woordenlijst afzoeken. Het gaat allemaal zo makkelijk dat je bijna zou vergeten dat we het hebben over het beste woordenboek van de Engelse taal, of in stijl: the standard reference throughout the English-speaking world. Eigenlijk is het de Dikke van Dale van Engeland op een heel dun schijfje.

Spelletje

In principe is een woordenboek natuurlijk een gebruiksvoorwerp. Maar een CD-i zou natuurlijk geen CD-i zijn als er geen spel op stond. Je vindt het op het menubureau naast het woordenboek. Het spel is ideaal voor de uitbreiding van het vocabulaire en de algemene ontwikkeling van de speler of spelers. Het kan zelfs met vier spelers tegelijk worden gespeeld en is, tot onze eigen verbazing, gewoon leuk. Een gezellig avondje 'woordenboeken' is dus misschien helemaal nog niet zo'n gek idee. Bovenal is The Concise Oxford Dictionary & Oxford Thesaurus een prachtig woorden- en synoniemenboek op CD-i. Het is een gebruiksvriendelijke, mooi vormgegeven, leerzame en zelfs leuke disc.

The Concise Oxford Dictionary & Oxford Thesaurus

CD-i, geen DVC nodig

Engels

f 99,95

Philips Interactive Media

Benelux

De Verenigde Staten en de Caribbean

Inpakken en weg

Rond juli beginnen de vakantiekiebels weer de kop op te steken en komt ook het eeuwige dilemma weer om de hoek kijken: het strand of de bergen? Bakken en braden, afgewisseld met een verkoelende duik, de stevige stappers aan en de ongerepte natuur in of gewoon fijn een stukje rijden? Wij helpen u een handje op weg met vijf Video CD's vol vakantiegenot en informatie. Bestemming: Amerika en het

Caraïbisch gebied.

Foeke Collet

Je hebt een aardig vakantiecentje gespaard, de wintersport laten

schieten en de gunstige dollarkoers afgewacht. Dus besluit je maar eens luxe te doen en richting de Verenigde Staten of The Caribbean te vertrekken. Maar dan? De parelwitte stranden van Antigua, de Grand Canyon, gokken in Las Vegas of toch maar een tocht over de bijna 2000 kilometer lange Route 101?

Route 101 & Baja California

Gooi de tank maar vol, doe de veiligheidsgordels om en ga touren op Route 101 of Highway number 1. De eerste voert je langs 2000 kilometer Amerikaanse Westkust. De meest legendarische weg van Amerika begint in het Noorden bij Seattle en loopt door de staten Washington, Oregon en Californië, met als eindpunt de stranden van Los Angeles. Vanzelfsprekend worden onderweg de mooiste steden van de kust bezocht.

Ook is het de moeite waard een kijkje te nemen in het Trees of Mystery Park. De Red Woods zijn met 120 meter de grootste bomen ter wereld. De reuzenbomen zijn vijfduizend jaar oud (ouder dan de pyramide's!) en groeien nog steeds.

Highway number 1 loopt door Mexico; het prachtige schiereiland Baja California. Proef van het Spaans/Mexicaanse erfgoed in Santa Barbara en strek even de benen terwijl je geniet van zon, strand en zee op het paradijselijke eiland Espiritu Santo.

Amerika

Een trip door het land van de onbegrenste mogelijkheden. Meng je tussen de 7 miljoen mensen in The Big Apple, duik in het swingende nachtleven, verdwaal tussen de wolkenkrabbers of beproef je geluk in de casino's van Vegas. De steden New York, San Francisco, Los Angeles, Las Vegas, Houston, San Diego en Barstow komen uitgebreid aan bod. In Vegas kun je als lokaal goedkoop overnachten, omdat je je geld toch wel kwijt-raakt. Bezoek China Town, de grootste Chinese nederzetting buiten Azië en waan je aan de andere kant van de wereld. Loop over Hollywood boulevard en slalom tussen de tennisbanen en zwembaden van Beverly Hills. Deze wijk moet je trouwens niet lopend bezoeken, want als voetganger ben je in deze buurt sowieso verdacht en word je door de privé bewakingsdiensten zonder pardon van de straat geplukt.

Verenigde Staten Zuidwest

Utah, Colorado, Arizona en New Mexico vormen het Zuidwesten van de Verenigde Staten. Het zijn de Rocky Mountain-staten met hun schitterende nationale parken. Hoe je ze ook bezoekt, met de auto, op de mountainbike, 'raftend' over de rivier, wandelend of op een muilezel, de landschappen zijn adembenemend. De 1700 meter diepe Grand Canyon is de grootste kloof ter wereld, uitgesleten door de Colorado rivier. Ook de andere parken zijn met grillige rotsen, steenzuilen, ravijnen, kolkende rivieren en bloedhete woestijnen een bezoek meer dan waard. Onderweg krijg je een lesje archeologie, maak je kennis met de Indiaanse kunst en cultuur, ontdek je het 'Wilde Westen' en rust je uit op een ranch. En ook hier wordt er een gokje gewaagd in Vegas.

wezen!

Florida & Caribbean Special

In het zonnige Florida - één van de populairste staten van Amerika - vind je onder andere het JFK Space Centre van NASA, waar je ziet hoe gigantisch de Appolo's, Saturnussen en Space Shuttle's werkelijk zijn. Natuurlijk ontbreekt Amerika's trots Disneyworld niet en is een tocht door het beroemde Everglades natuurpark een must. In de moerassen vol kaaimannen is het zaak de handjes binnen de boot te houden, en een familiepakket azaron is noodzakelijk tegen het muggengeweld. West Palm Beach en Miami staan garant voor het broodnodig jetsset-gebeuren.

Vervolgens stap je natuurlijk over naar de altijd zonnige Caraïbische Antillen, waar elk eiland zijn eigen gezicht heeft. Bob Marley en de befaamde Caribbean cocktails geven de reis een extra vakantiesmaakje.

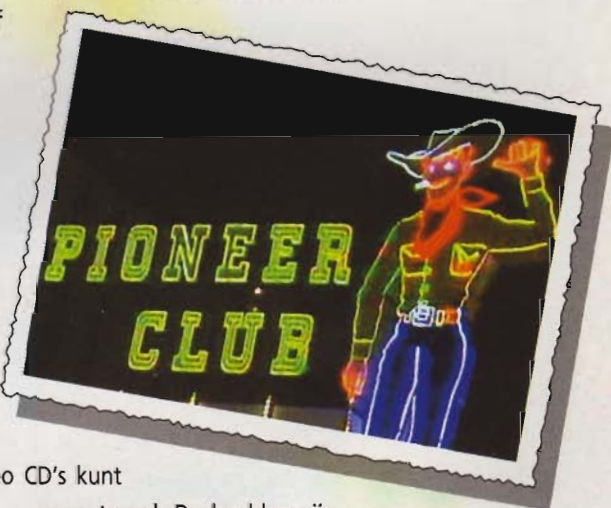
Caraïbische Antillen

De Spanjaard die Curaçao in 1499 ontdekte moest daar ruim twee maanden voor varen. Nu vlieg je in iets meer dan 9 uur naar het Caraïbische paradijs. De Hollandse geveltjes in Willemstad verraden de Nederlandse invloed in het gebied. Puur on-Nederlands zijn daarentegen de belastingtarieven en het belastingvrij winkelen. Ook het relaxte levenstempo is het Caraïbisch gebied eigen. De mensen nemen overal rustig de tijd voor en laten zich niet opjagen, iets wat je met de gemiddelde temperatuur van 25 tot 28

graden ook beslist niet moet doen. The Caribbean wordt als gevolg van de slavernij bewoond door een smeltkroes van mensen met hun roots in 40 verschillende volken. Toch is de nationale keuken vrij specifiek en bovenal lekker pittig. Je bezoekt Curaçao, Aruba, Barbados en het paradijs Antigua met z'n 366 stranden. De zandstranden en baaitjes zijn vaak privébezit maar kunnen gratis of tegen een kleine vergoeding worden bezocht. De watersportmogelijkheden zijn legio in het gebied, maar je kunt er ook grotten bezoeken of schitterende wandelingen maken. Wat je ook doet, doe het rustig en relaxed; the Caribbean style.

Conclusie

Het is ondoenlijk ook maar een fractie te behandelen van de plaatsen die je op de Video CD's kunt bezoeken. Het zijn er gewoon teveel. De beelden zijn mooi en het commentaar is duidelijk, hoewel soms wat karig. Naast specifieke informatie over de steden, parken, gebieden en plekken waar je geweest moet zijn, is er ook meer algemene informatie: over de geschiedenis en de gebruiken van mensen, wanneer je de auto moet nemen en wanneer juist niet, waar de leukste winkels te vinden zijn en waar je het best kunt ontbijten. Als handig extraatje staan er tevens enkele tips op de Video CD's over geld, paspoorten, vervoer en gezondheidszorg. Alles bij elkaar ziet het er verzorgd uit en is het een prima methode om je vakantiebestemming voor je vertrek even onder de loep te nemen. Goede reis!

Simpel maar verzorgd

De vijf besproken Video CD's maken deel uit van een grote reeks 'vakantiebestemmingen' van Libra Films. Zo zijn er tevens toeristische autoroutes door Italië, Frankrijk, Duitsland en Marokko, en komen ook Ierland en de Seychellen & Mauritius aan bod. De opzet van de Video CD's is simpel maar verzorgd. Door het grote aantal 'te bezoeken' onderwerpen dat per CD aan bod komt is de bijgeleverde informatie vrij karig. De serie is dan ook meer bedoeld om een algemene indruk te geven van de verschillende landen en hun meest beroemde plekken, dan om specifiek een onderwerp uitgebreid uit te pluizen. Het is gewoon lekker onderuit zakken en met een sfeervolle videoreis alvast een beetje in de vakantiestemming komen.

Serie vakantie
bestemmingen
Nederlands
f 59,95
Libra Films

MUZIEK

Jimi Hendrix, de grote hervormer. Wie

kent niet de gitarist/zanger die het

Amerikaanse volkslied heeft

omgevormd in een prachtige rock-

ballade? Een gedicht op de gitaar.

Jankende tonen die door velen uit het

Hippie-tijdperk werden gezien als een

'geschenk van de universele energie'.

Hendrix maakte de psychedelische rock

tot een muziekstroming die nog steeds

haar volgelingen kent, zowel in Hard-

Rock als in Soul en Funk. Castle Multi

Media is onlangs uitgekomen met een

Video CD over Jimi Hendrix, getiteld

Rainbow Bridge. Vol verwachting

klopte mijn hart.

Rom 'Peace' Helweg

Love,

Het makkelijke van een Video CD is, dat je er zo lekker snel doorheen kunt zoeken naar de onderdelen die je het liefst wilt zien. In dit geval was dat niet moeilijk, ik wil Hendrix zien spelen. Wie schetst mijn verbazing; Jimi is in geen velden of wegen te bekennen. Oké, de muziek die bij de beelden te horen is, is onmiskenbaar van de keizer der gitaristen, maar het lijkt wel een speelfilm. Het is alsof ik gevraagd heb om een film van en met Stevie Wonder, en ik mag kijken naar Spike Lee's Jungle Fever.

Hoge sferen

Rainbow Bridge is het verhaal van Pat Hartley die op zoek is naar geestelijke verlichting in een wereld waar de bloem van de Flower Power krachtig bloeit. Zij vindt die in het occulte meditatiecentrum Rainbow Bridge in Maui, Hawaï. En eindelijk, aan het eind van de disc ontmoet zij daar de in zeer hoge sferen verkerende Jimi Hendrix. Is dat nou alles? Natuurlijk niet. Als ik wat verder had gekeken dan mijn joypad lang is, had ik geweten dat er nog een andere disc in het doosje zit met een vervolg op het verhaal. Dan blijkt, dat het verhaal zich transformeert in een mengmoes van documentaire- en live-opnamen van een concert dat Jimi Hendrix voor de volgelingen van Rainbow Bridge hield in 1969 met zijn trio Band Of Gypsies. Dit was één van Jimi's laatste concerten voor zijn dood in 1970.

Drie man en een stapel versterkers

We zien een band van drie man met Buddy Miles op drums en Jimmy Cox op bas, een oud vriendje van Hendrix uit zijn zeer korte legertijd. Ongelooflijk hoe drie man een zo soli-

de sound op het podium kunnen zetten. Hoewel, als je die stapels Marshall-versterkers achterop het podium ziet, begrijp je het een beetje. De muziek is zoals we dat kennen van Hendrix: stevig, maar toch erg muzikaal. Moet je nagaan, dat zij in zo'n gedroegerde staat toch nog het arrangement kunnen reproduceren, zonder fouten. De gitaar is niet altijd even zuiver, maar dat hoort erbij. Lastige ritmes en harmonieën worden met een groot gemak het publiek in geblazen.

Peace & Jimi Hendrix

Stick to it!

Het is aandoenlijk om te zien hoe de microfoons zijn ingepakt met schuimrubber om de wind niet te laten storen. Het gezicht van Hendrix verdwijnt bijna helemaal achter de microfoon als hij zingt, terwijl de warme wind van Hawaï over het terrein dendert. De mooiste scène vind ik het moment dat een fan aan Jimi vraagt: "You told me once that everybody could be Jesus if he wanted to, didn't you?" Jimi antwoordt koel: "I told you that? Well stick to it, then!"

Flower Power

De film is uitgebracht in 1971, en dat is ook te merken aan de geluids- en beeldkwaliteit. Toch is Jimi Hendrix - Rainbow Bridge een Flower Power-document dat de informatieve waarde van bijvoorbeeld de registratie van Woodstock in ruime mate overstijgt. Je krijgt een prachtig beeld van het Hippie-tijdperk, een periode waarmee een begin gemaakt werd aan een besef van intermenselijke relaties, van het bovennatuurlijke, en, natuurlijk, van de muziek die zal blijven voortleven.

Jimi Hendrix
Rainbow Bridge
f 49,95
Castle Multi Media

Play it to the Max

Wat valt er nog te vertellen over The Rolling Stones? Dat ze al meer dan dertig jaar top-hits maken? Dat de Stones Fanclub nog steeds één van de grootste ter wereld is? Dat hun platen nog steeds als warme broodjes over de toonbank gaan? Als je deze dinosaurïërs van de Rock aan het werk ziet, geloof je bijna echt dat 'old rockers never die!'

Rom Helweg

De Stones hebben onderdeel uitgemaakt van ieders leven, of je nu wilt of niet. Zeker nu de vijf ouwe rockers ons land weer eens verrasten met een optreden in het Amsterdamse Paradiso. Door dit twee weken van tevoren aangekondigde optreden stond de Amsterdamse rocktempel weer eens onder een spervuur van uitzinnige fans, die er alles voor wilden doen om de Stones in levende lijve te zien optreden. Dat was helaas maar voor een handjevol gelukkigen weggelegd. Castle Multi Media verzacht de pijn voor de rest van de Stones-aanhang door te komen met een live-registratie van de tournee Steel Wheels op Video CD. *The Rolling Stones At The Max*.

Maximum Experience

The Max is niet een of ander concertpaleis in de Verenigde Staten, mocht je dat soms denken. The Max staat voor The Maximum Experience. De ultieme beleving van een avond met de oudste rockband ter wereld. Natuurlijk moet dit op Video CD. Goed beeld en het geluid gaat direct naar je versterker, en laat de burens dan maar eens klagen. Niet zeuren, just play in loud. Laat de jankende tonen van Keith Richards Fender Telecaster door je boxen denderen, verbaas je over de vitaliteit van Mick Jagger, die inmiddels de vijftig gepasseerd is, en verwonder je over het feit dat Charlie Watts nog steeds mag drummen.

De beuk erin

Nee, muzikaal gezien zijn The Rolling Stones niet de grootste genieën die de artistieke wereld heeft voortgebracht. Er wonen jongens bij mij in de straat die drie keer zo goed gitaar spelen als Keith Richards, en de drumpartijen zijn nou niet van dat niveau dat je zegt '...'. Nooit geweest ook, trouwens. De Stones hoeven echter geen Rock 'n Roll te spelen; ze zijn Rock 'n Roll. Zij zijn een belichaming van een tijdperk waarin de muziek ondergeschikt gemaakt werd aan een instelling van 'de beuk erin'.

The Rolling Stones Live

Babes en hellehonden

De registratie begint met de vier Stones die zich naast het podium voorbereiden. Inmiddels is de spannende intro 'Continental Drift' ingezet en dan gebeurt het. Met enorme explosies spatten vuurfonteinen uit het podium, en met het altijd herkenbare Start Me Up (hoe toepasselijk) begint een concert dat wel eens het laatste van de Stones had kunnen zijn. Het moet een legendarische ervaring zijn geweest. Tijdens het nummer 'Honky Tonk Woman' vullen gigantische balonnen aan weerskanten van het podium zich met lucht. Even later zweven er twee vrouwenlichamen boven de uitzinnige menigte. Dertig meter hoge, schaars geklede 'babes', die de betekenis van een Honky Tonk Woman extra glans geven. Bij 'Street Fighting Man' is Jagger ondanks zijn grijze haren, zelfs niet te beroerd de strijd aan te binden met twee enorme hellehonden. Ondanks zijn dappere pogingen de gedochten te verslaan - hij gaat hierbij zelfs onder de gordel - verdwijnt hij uiteindelijk toch tussen de kaken.

Uit de oude doos

Het is ongelooflijk om te zien hoe deze vijftigers alweer een hele generatie aanspreken. Maar ook oudere rockkliefhebbers gaan helemaal op in de muziek die in de afgelopen dertig jaar in niets lijkt te zijn veranderd. Hoewel mijn persoonlijk favoriete nummer, Angie, niet meer gespeeld wordt - Mick Jagger is weer vriendjes met David Bowie, en Angie was Bowie's vrouw met wie Jagger een kortstondige relatie had - barst het concert van het oude werk. In 2000 Light Years From Home gaan ze nog eens terug naar het psychedelische tijdperk, en ook Sympathy for The Devil, Satisfaction en Brown Sugar (niet over bruine suiker, maar over een ander poedertje) ontbreken niet.

Touring 'till we die

De nummers zijn opgenomen tijdens drie concerten in Londen, Berlijn en Turijn, tijdens de Steel Wheels Tournee van een aantal jaren geleden. Over deze tournee werd gespeculeerd dat het de laatste zou zijn.

Miljoenen fans over de hele wereld kregen hiermee de kans om afscheid te nemen van hun idolen. Gelukkig konden The Rolling Stones het niet over het hart verkrijgen het podium voorgoed achter zich te laten en hebben we waarschijnlijk nog wel wat in het vooruitzicht gezien de uitspraak: 'We'll keep on touring 'till we die.' Als je afgaat op de groeven in het gezicht van Richards, lijkt dit eerder vandaag dan morgen te gaan gebeuren, maar dat zeggen we al twintig jaar en hij rockt er nog steeds als vanouds op los. Het concert in Paradiso was in ieder geval een indrukwekkend voorproefje van wat de Stones nog in petto hebben op hun huidige Europese tournee. Het concert in Nijmegen zal ook niet de laatste keer zijn dat we de Stones zien. Maar voor de zekerheid hebben wij alvast de Video CD To The Max aangeschaft. Enjoy it to the maximum.

IMAX

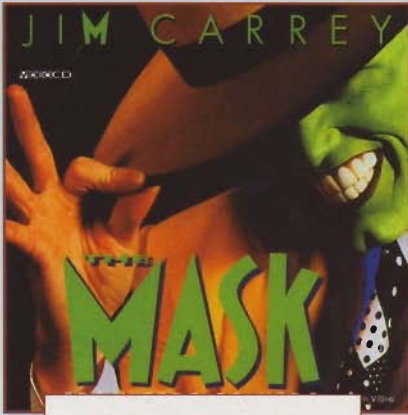
Onze eigen Stones-freak Boudewijn Büch had het er in zijn column van januari al over; de opname is vrij bijzonder omdat het is opgenomen volgens het IMAX-principe. Dat wil zeggen dat de projectie op een heel groot rond scherm te zien is (in Nederland was deze film een tijdje te zien in het IMAX-theater in Rotterdam), zodat je het gevoel hebt midden op het toneel te zitten en dat je Ron Wood zo een andere gitaar kunt aanreiken. Voor wie meer wil weten over deze IMAX-opname, is er een Special Edition Box uitgebracht, waarin een boekje zit met 12 pagina's informatie. Er zat in die box ook een exclusief T-shirt waarmee ik onze hoofdredacteur net nog naar buiten zag sluipen.

**Rolling Stones
Live at the Max**
f 79,95
Castle Multi Media

Films op CD-i geven je het gevoel alsof je in de bioscoop zit, alleen je hoeft er de deur niet voor uit. De beeld- en geluidskwaliteit zijn dusdanig goed dat een film thuis voor de buis een extra dimensie krijgt. Gelukkig zijn er al veel speelfilms op CD-i gezet en dit aantal groeit gestaag. Wij bespreken elke maand een aantal nieuwe speelfilms die op CD-i zijn verschenen.

The Mask
 "From Zero to Hero"
 Engels, Nederlands ondertiteld
 Verhuur
 Polygram Video
 Encodering: *****

The Mask

Je kent dat gevoel vast wel, dat je op bepaalde momenten zou willen veranderen in Superman om een onrechtmatigheid recht te zetten of dat die ene spitsvondige opmerking je pas te binnen schiet nadat je al bent beledigd. Wat zou het prettig zijn om op het juiste moment adequaat te reageren. De makers van The Mask kenden dit soort emoties kennelijk ook toen ze besloten deze film te gaan opnemen.

Een interessant stukje houtsnijwerk

Even in het kort het verhaal van de film. Stanley is het prototype van de bankmedewerker. Een type dat Youp van 't Hek zo treffend omschreef als 'de banklul'. Er gaat werkelijk niets van de man uit. Hij is verlegen, saai en gespeend van iedere mogelijke soort humor. Afijn, het soort bankbediende dat we allemaal wel kennen.

Goedkoop pak, verkeerde stropdas en laat zich nog steeds door z'n moeder knippen. Ondanks pogingen van zijn bankmaatje hem meer te betrekken in de dingen die er werkelijk toe doen, komt hij geen discotheek binnen. Stanley's leven krijgt echter een nieuwe wending wanneer hij per toeval een antiek houten masker vindt. Aanvankelijk vindt hij het ding maar niks, maar iets weerhoudt hem ervan het weg te gooien. Hij neemt het mee naar huis en de enige die voelt dat het masker meer is dan een stukje houtsnijwerk is Stanley's hondje Milo. Wanneer Stanley het masker voor de grap voor z'n gezicht houdt, voelt hij de zuigende werking ervan. Aanvankelijk schrikt hij, maar uiteindelijk wint z'n nieuwsgierigheid.

Het opzetten van het masker is een sensatie op zich. Het groene masker plakt op zijn gezicht en geeft hem ter plekke een nieuw imago. Dan transformeert de saaie bankbediende in een waanzinnige superheld die niet op z'n mondje gevallen is en erg makkelijk de vrouw van zijn bankdromen inpalmt, het mooie gangsterliefje Tina (Cameron Diaz).

Jim Carrey

De komiek Jim Carrey (hij schreef en speelde 'Ace Ventura: Pet Detective' en vertolkt in de nieuwe 'Batman Forever' de rol van The Riddler) is de saaie Stanley Ipkiss en The Mask. Beide, sterk verschillende, rollen speelt hij met overtuiging. Zijn gezicht lijkt van zichzelf al van rubber en met de special effects erbij val je van de ene verbazing in de andere. Ik heb de meeste special effects nog een keer op 'slow' bekeken en beeldje voor beeldje verbaas je je weer over hoe dat

gemaakt is. Dat hoeven we eigenlijk ook niet te weten, want dit is een film die je in één ruk uitzit. Een roller coaster ride, zoals de Amerikanen zeggen.

Famous last words

Eigenlijk is het verhaaltje op zich vederlicht. Wat *The Mask* echter zo aantrekkelijk maakt zijn de vele tekstgrappen ('De meeste mannen in deze stad denken dat monogamie een houtsoort is') en natuurlijk de magistrale animaties. Er zijn ook veel verwijzingen naar cartoons en speelfilms en Jim Carrey is in dit soort persiflages op z'n best. Erg sterk is bijvoorbeeld de 'fake' sterfscène als hij, zwaar hoestend, beroemde laatste woorden in het oor van één van zijn belagers murmelt.

Alleen in de verhuur

De disc is zeer goed geëncodeerd en de stereo-effecten zijn fantastisch. Met een koptelefoon op, hoor je zelfs weggemeten sigarettenpeuken met een sissertje van rechts naar links gaan. Deze disc is behalve leuk ook bijzonder; het is de eerste Video CD die eerst in de verhuur gaat, net zoals dat met VHS gebeurt. Alweer een teken dat het medium volwassen wordt.

Airplane!
Engels
f 49,95 Bepf 999
Philips Interactive Media
Encoderings: ****

Airplane!

In het begin van de tachtiger jaren was het een trend om rampenfilms te maken. Bij voorkeur films over vliegtuigen die door noodweer of kaping in grote problemen zaten. De piloot raakte vijf van de zes keer gewond of het werd hem op een andere manier onmogelijk gemaakt om zijn toestel te besturen. In de film *Airplane!* wordt daar geen uitzondering op gemaakt. Bij *Airplane!* is het echter de bedoeling om te lachen in plaats van gespannen in je stoel te zitten. En dat lukt keer op keer. Reden genoeg om de film, die nu op Video CD te koop is, in huis te halen. *Airplane!* is een film van het trio Zucker, Zucker en Abrahams dat in meer films onze lachspieren weet te masseren. Neem bijvoorbeeld de *Naked Gun* Trilogie van de-

zelfde makers. De kunst van het flauw zijn, en dan met hele spitsvondige grappen de flauwte leuk maken.

Een stewardess en een ex-gevechtspiloot

Robert Hays speelt Ted Striker, een ex-gevechtspiloot die, om zijn liefde te bewijzen aan zijn ex-vriendin, nog één maal in het vliegtuig stapt. Zij is stewardess en wil een nieuw leven tegemoet vliegen, zonder Ted. Zijn laatste vlucht als piloot was voor velen desastreus, en hij heeft daar zo'n trauma aan overgehouden, dat zij niet meer met hem samen kan zijn. Wanneer de helft van de maaltijden aan boord vergiftigd blijkt te zijn, bezwijkt het grootste deel van de passagiers, en ook de bemanning. De enige manier waarop zij nog gered kunnen worden, is wanneer het vliegtuig aan de grond gezet wordt. De

enige die dat kan, is Ted. Landen is namelijk het enige dat de automatische piloot niet kan.

Grappen, grappen, grappen

De film is doorspekt van grappen, variërend van superflauwe woordspelingen tot geniale vondsten. Zo heeft iemand pas een probleem met drank wanneer hij de drank overal in giet behalve in zijn mond; heb je

FILMS

pas een communicatieprobleem, wanneer de twee piloten Roger en Clarence heten ("We have Clearance, Roger." "Roger, Clarence!"); en heb je pas een besturingsprobleem wanneer de automatische (opblaas) piloot leegloopt. Je moet ervan houden, maar dan heb je ook wat.

Leslie Nielsen

In de film zien we natuurlijk het petekind van de makers, Leslie Nielsen, als de arts die de invalpiloten zelfs nog succes komt wensen wanneer het toestel al lang en breed aan de grond staat. Ook western- en politiefilmster Lloyd Bridges speelt een "belangrijke" rol als vluchtleider. In Naked Gun was een rol toebedeeld aan een beroemdheid uit de sportwereld; O.J. Simpson (ach

ja, hoe konden ze weten...). In Airplane! wordt de rol van de oorspronkelijke copiloot gespeeld door Kareem Abdul Jabbar, de beroemde basketballer van de Los Angeles Lakers.

Lachfilmklassieker

Airplane! mag dan iets ouder zijn dan de andere films van Zucker, Zucker en Abrahams, maar hoort toch echt thuis in het rijtje van lachfilmklassiekers. Op de ondertiteling van de film moeten we nog even wachten, dus het blijft opletten geblazen bij de film. Gelukkig heb je nu wel je ogen vrij om geen seconde van het beeld te missen, anders mis je weer een aantal gags.

Jungle Jack
Nederlands
f 49.95 Befr 999
Polygram Video
Encoderig: ****

Jungle Jack

Eindelijk, de tekenfilms beginnen door te dringen tot Video CD-land. Te beginnen met een film voor de kleinsten onder ons; Jungle Jack, en dan meteen in de Nederlandse versie. Een tekenfilm in de stijl van Disney's 'De Reddertjes' en 'Fievel in het Wilde Westen'.

Bertje, de Jungle Jack is een zeldzaam dier-tje dat met zijn vriendjes leeft in de Jungle. Hij is niet altijd even blij met de nadelige kanten van het donkere oerwoud, maar het is zijn thuis, en de bananen groeien er om opgegeten te worden. Wanneer een expe-

ditie van slechteriken hem vangt, wordt hij 'het bezit' van de boosaardige Isabella Kreng. Een actrice die haar naam eer aandoeft. Ze wil de Jungle Jack, zoals ze het beestje noemt, gebruiken in een film, waarin zij de heldin uit wil hangen.

Vluchten

Bertje weet te ontkomen, maar in zijn vlucht poging komt hij terecht in een container met bananen, bestemd voor de grote stad. Isabella baalt, en wil koste wat het kost het diertje terughebben. Toevallig zit ze op hetzelfde schip als de container waarin Bertje terecht is gekomen. Gelukkig weet Bertje steeds opnieuw uit haar hebberige klauwen te ontsnappen, en komt zo terecht bij de vriendelijke, swingende kok Guus Gehakt die hem in plaats van naar de filmstudio's naar de dierentuin brengt.

Daar ontmoet Bertje het jonge vosje Reina, dat al gauw zijn vriendinnetje wordt. Wanneer Bertje ontsnapt uit de dierentuin beleven ze heel wat 'stadse' avonturen met vele

gevaren. Natuurlijk jaagt Isabella Kreng nog steeds op het diertje, maar er zijn ook de Wilde Katten, alsof het drukke verkeer nog niet genoeg is. Ga als Jungle Jack maar eens in een elektriciteitspaal klimmen. De schrik van je leven. Zou Bertje nog eens terugkeren naar zijn vriendjes in de Jungle? Lukt het hem om uit handen te blijven van Isabella Kreng? Moet hij terug naar de dierentuin?

Hoge schattigheidsgraad

Jungle Jack is een Scandinavische tekenfilm van goede kwaliteit. De beelden maken een vette knipoog naar de Disney-creaties en de achtergronden van de meesters van de tekenfilm. De kleine diertjes hebben een verschrikkelijk hoge schattigheidsgraad; de slechteriken zijn echt eng; de honden zijn heel gevaarlijk, kortom, alle clichés zijn uitgewerkt zoals dat hoort in een kindertekenfilm. Het gegeven van de film doet een beetje denken aan Crocodile Dundee in kindervorm, maar doet veel meer een beroep op het medeleven van de kinderen. Zo'n klein beestje alleen in de grote stad, met allemaal slechteriken om hem heen, dat keer op keer wordt gered door een ander klein beestje, Reina het vosje.

Veilig slapen

Geniet van de overbekende tekenfilmstemmen van Loes Luca, Johnny Kraaykamp jr. en Dick van den Toorn, die ook nog eens bewijzen te kunnen zingen. Op het hoesje van de 70 minuten durende Video CD staat een zogenaamd "veilig slapen zegel". Dat wil zoveel zeggen, dat er voor de kinderen geen schokkende beelden in staan. Ik weet niet zo goed hoe dat in Nederland in elkaar zit. Enerzijds is er op de verschillende televisiekanalen de meest grove onzin te zien op tijden dat alleen kinderen tot acht jaar kijken, terwijl anderzijds de filmkeuring de meest pietluttige films alleen geschikt vindt voor kijkers van zestien jaar en ouder. Volgens mij is Jungle Jack een erg spannende tekenfilm, waar de kinderen keer op keer weer naar kijken.

Gratis op niveau

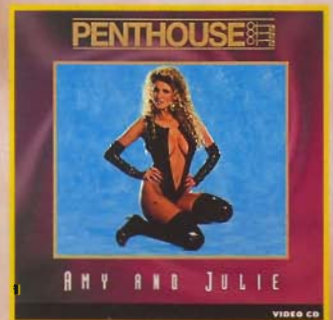

Penthouse op Video CD

Penthouse staat al sinds jaar en dag garant voor de mooiste schaars- of geheel niet geklede dames op papier. Binnenkort komen de ideale vrouwen bij u in de huiskamer met drie gloednieuwe Video CD's: Ready To Ride, Satin & Lace en Amy & Julie 1. Of er nu een rock- of een pianomuziekje op de achtergrond speelt en of er nu leren motorpakken of satijnen jurken worden uitgetrokken, de vrouwen die eronder vandaan komen, zijn een lust voor het oog. Beleef een wilde rit op een echte Harley Davidson, reis mee naar de bergen of de zee, of trek iets gemakkelijk aan en geniet op de bank van fantastische lingerie, hoge hakken en andere verrassingen. Relax in Penthouse-stijl!

Nu in de winkel : Ready to Ride
Amy and Julie

Binnenkort verkrijgbaar : Satin & Lace

©PENTHOUSE PUBLICATION

InterLance Productions

Philipscdi.com

PENTHOUSE

Life of Brian
 Engels, Nederlands ondertiteld
 f 49,95 Befr 999
 Double Diamond
 Encodering: ***

Monty Python's Life Of Brian

Hoe het programma Monty Python's Flying Circus altijd begon mag als bekend worden verondersteld. "And now for something completely different" gold misschien als goede slogan voor het meest vernieuwende programma op het gebied van humor, destijds; tegenwoordig is het heel wat Monty Python wat de klok slaat. Nou vinden wij dat helemaal niet erg. Vooral de nieuwste release, Life Of Brian, is natuurlijk meer dan welkom in onze collectie.

Oeps, verkeerd adres

Brian (Graham Chapman) wordt geboren omstreeks het jaar 0, rond theetijd. Er komen drie wijzen die aan zijn moeder offerranden komen brengen als mirre, wie-

rook en goud. Zij waren geleid door een ster vanuit het Oosten. Brians moeder weet niet wat mirre is, maar goud is natuurlijk altijd welkom. "Zeg dat dan meteen!", gilt ze. Buigend voor de vermeende nieuwe Messias nemen de drie wijzen afscheid van de boreling om nog geen vijf minuten later terug te komen en beledigd de offers terug te nemen. Oeps, verkeerd adres. De trend voor het verhaal is gezet, en je kunt al een beetje raden wat dat inhoudt.

Naughtius Maximus

Brian voelt zich onderdeel van de joodse gemeenschap, totdat zijn moeder verraadt dat hij een Romeinse vader heeft, Naughtius Maximus. Dat wakkert zijn haat tegen de Romeinen alleen maar aan, en Brian besluit zich te voegen bij het Volksfront van Judea, niet te verwarren met het Front voor het Volk van Judea. Die hebben namelijk ruzie met elkaar. Maar goed, we kunnen nog wel pagina's volschrijven met het bespreken van de grappen van Life of Brian. Dat doe je zelf maar, wanneer je de film hebt gezien.

Life of Brian kan geplaatst worden onder de naam Historische Satire. Althans, zo wordt de film officieel gecategoriseerd. Historisch? Nee, Monty Python heeft er een handje van om voor hun films meer de legendarische gebeurtenissen op de hak te nemen. Films zoals Erik The Viking, The Fisher King en The Holy Grail behandelen allen de grote en bekende legendes, die

toch een grote plaats in ons historisch besef hebben gekregen. Het is alsof de makers een soort boodschap willen geven. Alsof ze nog eens de aandacht willen vestigen op deze verhalen en wellicht de nieuwsgierigheid willen wekken.

Always look on the bright side of life

Life Of Brian is een film die voortdurend een beroep doet op je scherpzinnigheid, en vervolgens je lachspieren geen moment met rust laat. Geniale dubbelrollen van John Cleese en Eric Idle, Terry Jones en natuurlijk Michael Palin (A Fish Called Wanda) doen je telkens weer versteld staan.

De hele film is opgenomen in Tunesië, wat het geheel nog echter maakt. Het is opvallend hoe dicht de uitvoering van de film bij de oorspronkelijke gegevens van Israël rond het jaar 0 blijft. Hoewel, een beetje cynisch is het wel: een 'bijbels' verhaal opnemen in een Islamitisch land.

Life of Brian is, zoals we van Monty Python gewend zijn, redelijk aanstootgevend. Het zou echter flauw zijn om die aanstoot ook serieus te nemen. Immers, aan het oorspronkelijke verhaal wordt geen afbreuk gedaan. Life of Brian is 'gewoon' een briljante visie op het leven in Israël aan het begin van onze jaartelling.

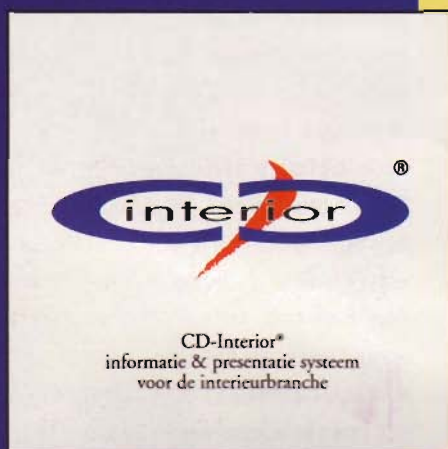

Het bedrijfsleven maakt steeds meer gebruik van CD-i. Dit medium leent zich daar uitstekend voor. De professionele toepassingen zijn zeer divers in allerlei verschillende branches. Maandelijks berichten wij in deze rubriek over de nieuwste professionele toepassingen.

Rob Smit

CD-interior

Het nieuwe stadhuis van Den Haag is een opzienbarend staaltje van hedendaagse architectuur dat al heel wat stof heeft doen opwaaien. Een goede locatie dus voor de presentatie van CD-interior, een revolutionair nieuw documentatiesysteem voor de interieurbranche, geproduceerd door Publishment Interactive Media uit Laren. Maar liefst 500 genodigden kwamen er op af, en terecht, want de CD-interior lost een aantal verschillende problemen waar de interieurbranche mee worstelt in één klap op.

Vervanger van de vertegenwoordiger,

de showroom, de produktcatalogus en de prijslijst

Deze branche heeft te maken met een steeds groter aantal aanbieders van producten op het gebied van projectinrichting en binnenhuisarchitectuur. Dat leidt niet alleen tot toenemend vertegenwoordigersbezoek, maar ook tot een steeds grotere hoeveelheid gedrukt documentatiemateriaal. Enerzijds wil een architect, projectinrichter, facility-manager of detaillist natuurlijk geïnformeerd blijven over wat er op zijn terrein aan nieuwe producten en diensten bij komt, anderzijds moet voor hem de documentatie wel overzichtelijk blijven. Het evenwicht daartussen was eigenlijk al geruime tijd zoek. Om voor een opdrachtgever een aantal mogelijkheden op het gebied van kantoorinrichting te laten zien moet een architect zo veel brochures raadplegen en showrooms bezoeken dat de feitelijke uitoefening van zijn vak daardoor belemmerd wordt. Iedere aanbieder heeft zijn eigen manier van presenteren, calculeren etc. en de architect moet maar zien hoe hij met behulp van al die verschillende soorten documentatie zijn ideeën aan zijn opdrachtgever duidelijk maakt. Er bestaat dus een potentiële behoefte aan een medium dat de informatie over al die producten en leveranciers eenduidig, op één plaats en op een voor iedereen begrijpelijke manier kan aanbieden. Het moet in staat zijn om tot op zekere hoogte de vertegenwoordiger, de showroom, de produktcatalogus en de prijslijst te vervangen.

CD-interior lijkt aan deze behoeften tegemoet te komen. De CD-i biedt de informatie helder gestructureerd aan, zodat de gebruiker snel (binnen 60 seconden) de gezochte informatie kan vinden. Via het hoofdmenu kan hij informatie opvragen over Produktgroepen, Leveranciers en Merken. Daarnaast is er een Alfabetische Lijst van alle op de CD-i aanwezige producten, ongeacht van wie ze afkomstig zijn. Onder de knop Aktuele Informatie gaat een overzicht van de meest recente pro-

dukten en diensten schuil. De module Presentaties laat de gebruiker op basis van het materiaal op de CD-i zijn eigen presentatie samenstellen, compleet met foto's, maten, omschrijvingen, prijzen, etc. Tot slot biedt het hoofdscherm nog informatie over Publishment, plus de bekende help- en instelfuncties als Gebruiksaanwijzing, Settings en Land- en Taalkeuze.

Ruim twee uur audio, 2500 foto's en nòg maar een halfvol schijfje

Niets bijzonders, zou je zeggen op basis van deze omschrijving, tot je ziet hoeveel informatie er op de schijf staat, hoe goed deze onderling gekoppeld is en hoe nauwkeurig er aan de hand van bepaalde criteria gezocht kan worden. Robert-Paul Harmsen, mede-oprichter van Publishment Interactive Media, legt uit wat daar allemaal aan vooraf gegaan is. 'Mijn compagnon Wim Otten en ik hebben allebei een ruime ervaring in de interieurbranche, Wim aan de leverancierskant en ik aan de afnemerskant. We waren allebei uitgekeken op het werk wat we deden, maar wilden toch de branche niet verlaten. We hebben toen de koppen bij elkaar gestoken en gekeken of we iets konden bedenken om de typische brancheproblemen op te lossen. Na het nodige onderzoek kwamen we tot de conclusie dat dit alleen kon als we gebruik zouden maken van nieuwe media als CD-ROM, CD-i of Internet, die hebben namelijk zowel een hoge opslagcapaciteit als de mogelijkheid tot interactiviteit. De keuze is uiteindelijk op CD-i gevallen vanwege de lage kosten en het grote bedieningsgemak. Vervolgens hebben we de ons welbekende leveranciers uit binnen- en buitenland gevraagd of ze, financieel zowel als creatief, zouden willen participeren in een documentatieproject dat uiteindelijk de gehele branche zou moeten gaan omvatten. Toen daar positief op gereageerd werd hebben we de diverse groepen afnemers gevraagd of zij interesse zouden hebben in een abonnement op een dergelijk produkt. Ook dit pakte positief uit, en zo is het balletje aan het rollen gegaan. Waar we al gauw achter kwamen was dat zelfs de opslagcapaciteit van een CD-i niet groot genoeg was om alle foto's, gesproken commentaren en teksten kwijt te kunnen die we noodzakelijk achtten. Samen met Lost Boys uit Amsterdam, het bedrijf dat de CD-i geprogrammeerd heeft, hebben we toen een aantal slimigheidjes bedacht om zuiniger met de ruimte om te springen. Zo heeft Lost Boys kans gezien om alle geluidsbestanden tot maar liefst één zestiende van hun normale omvang terug te brengen, waardoor er nu 146 minuten audio op de CD-i staat! Ook wordt niet bij iedere beeldwisseling het hele scherm ververs. We hebben een aantal raamwerken ontworpen die gewoon kunnen blijven staan waarna alleen de foto's en teksten maar hoeven te wisselen. Die lezen we in uit aparte foto- en tekstbestanden; dit bespaart een enorme hoeveelheid ruimte en zorgt er bovendien voor dat de informatie gemakkelijk vervangen kan worden. Om aktueel te kunnen blijven zal CD-interior namelijk één keer per half jaar gaan verschijnen. Op die manier konden we naast die 146 minuten audio nog eens zo'n 2500 foto's plus de nodige besturingssoftware kwijt, en nog is de CD-i maar half vol! Er is dus alle ruimte voor expansie.'

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

Detaillist ook in het vizier

Met de eerste CD-interior richt Publishment zich eerder op de zakelijke markt (75%) dan op de detailist (25%), maar gezien de reacties die nu al binnensijpelen zou die verhouding in de toekomst best eens meer richting detailist kunnen verschuiven, op de CD-i is tenslotte nog plaats genoeg voor extra informatie. Het feit dat zowel aanbieders als afnemers voor hun deelneming moeten betalen blijkt geen bezwaar te zijn; de aanbieders zullen op lange termijn namelijk hun verkoopkosten zien slinken terwijl afnemers als binnenhuisarchitecten en projectinrichters dankzij de presentatiemodule van CD-interior enorm op voorbereidingstijd kunnen besparen. Eén vraag dient er echter nog gesteld te worden: waar gaan al die deelnemers aan het CD-interior-project hun CD-i's nou eigenlijk op afspelen? Zo hoog is de penetratie van de CD-i-speler nu ook weer niet! Robert-Paul Harmsen: 'In samenwerking met Philips hebben we voor de deelnemers een aantrekkelijk setje samengesteld van 37 cm TV en CD-i-speler model 210. Een Digital Video Cartridge is niet nodig omdat er geen bewegende beelden in zitten, waardoor de totaalprijs laag kan blijven.'

Publishment Interactive Media, Laren, tel. 02153-12376.

Change Angel's Kick Off

Als er om wat voor redenen dan ook veranderingen doorgevoerd moeten worden in een organisatie, blijkt al gauw dat dat een ongelooflijk moeilijk proces is, zeker als er sprake is van een groot aantal medewerkers. Tegen verandering bestaat een natuurlijke weerstand, de mens heeft de neiging om alles het liefst bij het oude te laten. Voor een organisatie die moet functioneren in een sterk veranderende markt betekent stilstand echter achteruitgang. Niet veranderen leidt vroeg of laat tot het einde van het bedrijf. Als de omstandigheden daarom vragen moeten veranderingen dus doorgevoerd kunnen worden.

Go for assets

International Management Force heeft zijn ervaring op dat gebied ondergebracht in een cursus in de vorm van een serie CD-i's met werkboek. Het eerste deel van deze serie heet Change Angel's Kick Off en draagt als ondertitel: Go for assets. The interactive toolkit for managers of change. De cursus gaat uit van de toepasselijke gedachte dat je bijna wel over een beschermengel moet beschikken om veranderingen in een organisatie tot een goed einde te kunnen brengen, en introduceert om deze reden een 'Change Angel'. Deze 'Engel der Verandering' duikt steeds op wanneer de cursist dreigt vast te lopen en het veranderingsproces in gevaar dreigt te komen.

De CD-i-cursus bestaat uit twee delen: Achtergrondinformatie en een Management Game. Achtergrondinformatie is eigenlijk een compleet cursusboek, alleen niet in gedrukte vorm maar als tekst op het televisiescherm. Dit gedeelte analyseert het veranderingsproces in organisaties, waarbij men vier fasen onderscheidt. In de Inventarisatiefase wordt gekeken of er inderdaad veranderingen doorgevoerd moeten worden, en zo ja welke. In de Ontwerpfase worden manieren aangegeven waarop dat zou kunnen gebeuren. In de Uitvoeringsfase wordt dit alles in praktijk gebracht en in de Evaluatiefase wordt teruggekeken in hoeverre de gestelde doelen bereikt zijn. Omdat je al deze informatie uitsluitend in tekstvorm aangeboden krijgt is dit taaie kost, een soort 'terug naar school'-onderdeel waarin je stukken tekst moet lezen en vragen moet beantwoorden.

Troubleshooten in een vissersdorp

Het interactieve gedeelte van de CD-i laat zien dat het ook op een leukere manier kan. Hier wordt de cursist meegenomen naar het dorp Pandora op de planeet Callisto, waar men zijn brood verdient in de visserij. Andere bronnen van inkomsten, zoals de handel, zijn er niet. Om de afhankelijkheid van het dorp van slechts één produkt te verkleinen en de levensstandaard te verhogen wordt er een externe manager – de cursist – ingehuurd om een aantal veranderingsprocessen door te voeren. Deze moet de vier stappen die in het theoriegedeelte genoemd worden in praktijk brengen, waarbij hij met soortgelijke omstandigheden als in het dagelijks leven geconfronteerd wordt: mensen die het prima vinden zoals het is; mensen die wel veranderingen willen doorvoeren maar andere dan voorgesteld; praatjesmakers; herriescoppers. Kortom, zoals het er in het dagelijkse leven echt aan toe gaat. In iedere situatie waarin het programma je plaatst moet je een keuze maken uit een aantal mogelijke maatregelen en deze keuze vervolgens verantwoorden. Daarna krijg je te zien hoe de dorpingen jouw maatregel ten uitvoer brengen en wat daarvan het uiteindelijke gevolg is.

Zware kost & levendige situaties

Ik heb het spel een heel stuk gespeeld, en ik moet zeggen dat het je over een heleboel dingen aan het denken zet. De belangrijkste factor in een veranderingsproces blijkt communicatie te zijn. Je hebt te maken met mensen, en daarmee met een groot aantal verschillende persoonlijkheden en meningen. Als je jouw veranderingen wilt doorvoeren is een goede communicatie een eerste vereiste, en dat betekent dat je al die mensen waarmee je te maken hebt, zult moeten leren kennen - iets wat door managers in het algemeen nogal eens over het hoofd wordt gezien. Tijdens dat proces zul je ze van de noodzaak van jouw plan moeten overtuigen. Gezien de gedegen maar toch speelse manier waarop Industrial Management Force één en ander aangepakt heeft, mag Change Angel's Kick Off een geslaagde cursus genoemd worden. Het gedeelte Achtergrondinformatie is zware kost maar noodzakelijk, en ook al is het Management Game een cartoon, het plaatst je in levendige, typisch menselijke omstandigheden die je juist moet inschatten om de gewenste resultaten te behalen. Ook de interactiviteit is goed vormgegeven. Je zit niet de hele tijd te klikken, maar alleen dan als het nodig is. Doordat de verschillende keuzes die je maakt ook verschillende resultaten hebben leidt de interactiviteit tot een meerwaarde, en niet tot de irritatie die bij veel interactieve producties nogal eens wil optreden.

Change Angel's Kick Off wordt uitgegeven door Industrial Management Force uit Alphen aan den Rijn, tel. 01720-95343 en is geproduceerd door Codim Interactive Media uit Eindhoven, tel. 040-129777.

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

büch Globaal

Belangrijk nieuws van het CD-i-front: Philips komt in het begin van de herfst met een kaart die in de home-computer gemonteerd kan worden. Met deze kaart is het mogelijk om CD-i's ook via de computer af te spelen. Naar verluidt gaat deze kaart ongeveer achthonderd gulden kosten. Multimediale wijsneuzen weten natuurlijk dat er al minstens twee mogelijkheden zijn om op dit moment CD-i's spelend en wel binnen de home-computer te halen.

Het ene systeem is de zogenaamde MPEG-kaart (alleen voor de Video CD's, red.) en de andere is het WIN/TV-Cinema-systeem. Ik noem dat laatste systeem omdat ik dat gebruik, maar er zijn ook enkele andere, bijna soortgelijke systemen verkrijgbaar.

De MPEG-kaart is een verre van ideaal systeem en het vereist naar mijn smaak iets teveel geduld om het te doorgronden. Het WIN/TV-Cinema-systeem is een stuk veelzijdiger, maar het moet eerlijk gezegd worden dat het nog een heel gedoe is om een CD-i-schijf via dit systeem op de home-computer aan de praat te krijgen. Daarnaast hebben beide systemen het nadeel dat je bewegend beeld via je kleine computerschermje ziet, terwijl het grote voordeel van CD-i natuurlijk is en was dat je het via het grote en mooie televisiescherm bekijken kan.

WIN/TV-Cinema is oorspronkelijk bedoeld om via de home-computer naar video en televisie te kijken en dat is eigenlijk een eigenaardig verlangen, want televisiebeelden zijn en blijven een stuk mooier op het (grote) televisiescherm waar ze natuurlijk ook voor bedoeld zijn. Een aanzienlijk voordeel van WIN/TV-Cinema is echter de mogelijkheid om naar tele-

tekst te kijken en – nog een groter voordeel! – deze teksten op te slaan en zelfs uit te printen.

Kortom: er zijn al twee mogelijkheden om CD-i via de home-computer te bewonderen, maar wat Philips nu van plan is, biedt naar het schijnt veel meer mogelijkheden dan tot nu toe het geval is. Nogmaals: het blijft uiteraard een beetje onzin om films op Video CD via de computer te bekijken, terwijl elders in elk huis een groot en prachtig televisietoestel staat, maar voor CD-i's met reference, dat wil zeggen met veel feitjes en naslagwerken, is het nieuwe systeem een waarachtige uitkomst. Daarnaast zijn we, God zij geprezen, in het najaar dus weer een stapje dichterbij de uitwisselbaarheid van al die verschillende schijfjes met al die verschillende systemen (CD-i's, Video CD,

Photo CD, CD-ROM, Muziek CD's et cetera).

Wat mij in het geheel een beetje blijft beangstigen, is de prijs van het aangekondigde systeem: rond de achthonderd gulden. Maar die prijs hoeft ook geen blijvend probleem te zijn, heb ik begrepen. Binnen één of twee jaar zullen er, zoals ik, multimedia-computers standaard van dat nieuwe systeem voorzien zijn. Op die manier merk je dat 'extra' een stuk minder. Multimedia-freaks weten wat ik bedoel: er zijn namelijk mensen die in een vroeg stadium een CD-i-speler zonder video-kaart kochten. Toen ze besloten toch zo'n kaart aan te schaffen (omdat ze naar Video CD's wilde kijken) schrokken ze zich rot: dat 'extra' kostte tussen de vijf- en zeshonderd gulden! Het was een stuk beter geweest wanneer die freaks direct een multifunctionele CD-i-player gekocht zouden hebben; dat is een stuk voordeliger.

Een klein advies dus van de Oude Heer: als je een CD-i-player koopt, schaf je dan direct een player aan met het optimale aantal mogelijkheden en wanneer je een werkelijk multifunctionele en multimediale computer wenst te bezitten, wacht dan nog even tot er multimedia-computers met die computer/CD-i-kaart op de markt zijn gekomen. Ondertussen blijf ik reuze benieuwd naar wat er volgende maand weer uitgevonden is en welke nieuwe mogelijkheden er dan weer zijn gekomen.

Boudewijn Büch

(Noot red. Op moment van schrijven is bij Philips nog niet precies bekend hoe duur de PCICD-i kaart wordt en wanneer deze uitkomt. U hoort nog van ons.)

P I N K F L O Y D

p · u · l · s · e

NU OP VIDEOCD

Eindelijk is de megaseller Pink Floyd 'Pulse' op VideoCD te verkrijgen*. Deze 2½ uur durende registratie van het Floyd concert op Earls Court in London bevat o.a. de voor het eerst te verkrijgen gehele uitvoering van 'Dark Side Of The Moon'. In het totaal waren meer dan 225.000 mensen aanwezig op één van de 14 Earls Court concerten.

SHINE ON YOU
CRAZY DIAMOND
LEARNING TO FLY
HIGH HOPES
TAKE IT BACK
COMING BACK TO LIFE
SORROW
KEEP TALKING
ANOTHER BRICK IN
THE WALL
ONE OF THESE DAYS
SPEAK TO ME
BREATHE

ON THE RUN
TIME
BREATHE (REPRISE)
THE GREAT GIG IN THE SKY
MONEY
US & THEM
ANY COLOUR YOU LIKE
BRAIN DAMAGE
ECLIPSE
WISH YOU WERE HERE
COMFORTABLY NUMB
RUN LIKE HELL

VIDEOCD

*Vanaf eind juli in de winkel.

Meer informatie over Pink Floyd op internet bij emi on line: <http://www.riv.nl/emi>

Philips.com

De meest complete toeristische reisgids van Nederland

In samenwerking met **ANWB** en **NBT**

- 350 Nederlandse trekpleisters
- 1700 foto's met 100 gedetailleerde kaarten
- 4,5 uur commentaar
- Inclusief de ANWB-routes
- Digitale videofragmenten
- Speciaal gecomponeerde muziek
- Interactieve animaties

PHILIPS

Philipscdi.com